

12/91

29 Kčs

BIT

ZX SPECTRUM
DIDAKTIK M, GAMA
AMIGA 500-2000
ATARI ST, STE
COMMODORE 64
ATARI XE, XL

MESAČNÍK PRE POUŽÍVATEĽOV DOMÁCICH POČÍTAČOV

POSLEDNÉ KOLO

VEĽKEJ

VIANOČNEJ

SÚŤAŽE

Dalšia hra podľa filmu:

DARKMAN

ELVIRA

HRA, PRI KTOREJ VÁM
STUHNE KRV V ŽILÁCH

CESTA BOJOVNÍKA

PRINCE OF PERSIA

SINCLAIR - DIDAKTIK

ULTRASOFT, spol s r. o., poštový priečinok,
pošta 29, 826 07 BRATISLAVA

OBSAH ČÍSLA 12/91

PRAVIDELNÉ RUBRIKY

04 Listáreň	
05 Zo softwarových kuchýň	
07 Nové počítače	POČÍTAČE BEZ KLÁVESNICE ?
10 Novinky z v.d. Didaktik	
12 Súťaž	
14 Zaujímavé periférie	AMIGA ACTION REPLAY MK II
16 Adventure znamená dobrodružstvo	WORM IN PARADISE, KAYLETH
18 Recenzia systémového programu	ZX-7
19 Oprášené programy	ACADEMY
20 Prvá pomoc	
22 Poster	PRINCE OF PERSIA
25 Tipy a triky	TENTOKRÁT NIEČO PRE AMIGU
27 Rebríčky	
28 Návod ku hre	MERCENARY
31 Z koša na odpadky	ESWAT
34 Zázraky v Basicu	UŽITOČNÉ PODPROGRAMY PRE ZX SPECTRUM
35 Programujeme v strojovom kóde	STAVOVÉ INDIKÁTORY MIKROPROCESORA Z80
38 Rozhovor s autorom	JÁN DEÁK
39 Čo nás čaká (a nemenie ?)	DARKMAN

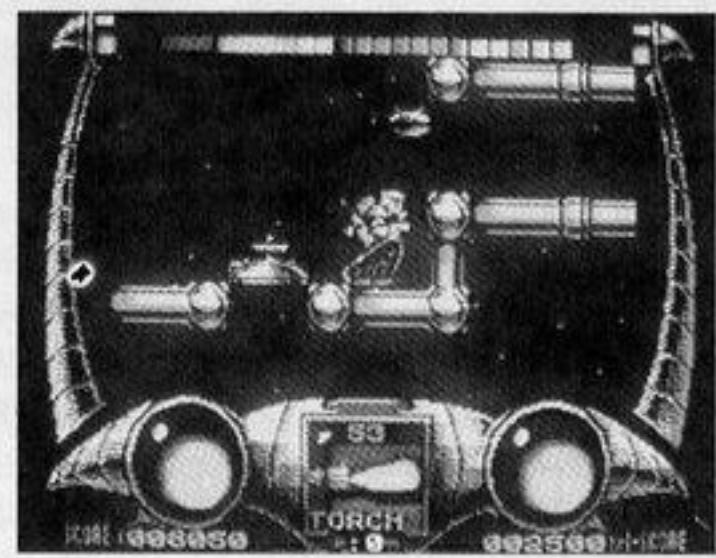
RECENZIE

06 SHADOW DANCER
11 SUPER MONACO GP
13 PRINCE OF PERSIA
15 CESTA BOJOVNÍKA
26 GOLDEN AXE
30 WELLTRIS
32 GENGHISKHAN
33 MAGIC JOHNSON'S BASKETBALL

MEGA RECENZIE

08 EXTREME
36 ELVIRA

MAPY HIER

21 MERCENARY
24 dtto.

BIT - Časopis pre používateľov domáčich počítačov so zameraním prevažne na herný a systémový software.

Vychádza ako mesačník, dvanásťkrát do roka.

Adresa redakcie: BIT, poštový priečinok, pošta 29, 826 07 Bratislava; **Telefón:** 07/239 739

Tlač: Grafobal, Mazurova ulica, 909 01 Skalica

ISSN: 1210-0242; **Registračné číslo MK SR:** 298/90; **MIČ:** 49 049

Cena jedného čísla: 29,- Kčs, polročné predplatné: 150,- Kčs, celoročné predplatné: 288,- Kčs

Objednávky na predplatné prijíma: BIT, poštový priečinok, pošta 29, 826 07 Bratislava

Šéfredaktor: Ludovít Wittek; **Zástupca šéfredaktora:** Stanislav Hrda; **Technický redaktor:** Zoltán Kollárovits; **Redaktor:** Ivo Slávik

Grafická úprava: Andrej Matuška

LISTÁREŇ

Vaše námety, pripomienky a kritika k obsahovej stránke časopisu sa bude uverejňovať v tejto rubrike. Uverejníme aj také príspevky, ktoré evidentne budú mať čo povedať ostatným majiteľom domáčich počítačov, alebo budú nejakým spôsobom súvisieť so zameraním časopisu.

Prosíme čitateľov, aby všetky listy, ktoré sú určené pre túto rubriku, označovali zreteľným nápisom **LISTÁREŇ** vľavo hore na prednú stranu obálky. Vaše listy posielajte na adresu:

BIT, poštový priečinok, pošta 29, 826 07 BRATISLAVA

Milí čitatelia,
veľké množstvo listov, ktoré dostávame do redakcie, súvisí nejakým spôsobom s tlačiarňou BT 100. Z listov vyberáme tie, ktoré sa najčastejšie opakovali:

Vážená redakcia,

mám jeden veľký problém. Som majiteľom osobného počítača Sinclair ZX Spectrum+ a tlačiarne BT 100. Ako mám túto tlačiarňu k svojmu počítaču pripojiť, keď už nikde nemôžem zohnať interface UR-4, ktorý je doporučený v manuáli? Za odpoveď vopred ďakujem.

S pozdravom

Jaroslav Matušík
TRNAVA

Vážená redakcia BITu!

Vlastným starším typom počítača Sinclair ZX Spec-

trum s gumovou klávesnicou a tlačiareň BT 100. Veľmi by som potreboval textový editor ktorý by bol schopný tlačiť texty na tejto tlačiarne. Neviete mi poradiť, kde by sa dal takto upravený editor kúpiť?

Za porozumenie ďakujem.

Ján Lešťanský
NITRA

Vážený BIT!

Mám doma počítač Diddik Gama a tlačiareň BT 100. Zohnal som si už niekoľko programov, ktoré by mali byť schopné tlačiť texty a obrázky na mojej tlačiarne, ale ani jeden z nich mi nefunguje. Keď som tlačiareň zanesol do opravovne, tam mi ju preskúšali a vrátili s tým, že je v bezchybnom stave. Neviete náhodou, kde by mohla byť chyba?

S pozdravom

Milan Hossa
TRENČÍN

Vážená redakcia,

k svojmu počítaču Sinclair ZX Spectrum mám pripojenú tlačiareň BT 100. Mám viaceré programy, ktoré s touto tlačiarňou spolupracujú. Väčšina z nich mi však nefunguje tak, ako by som si predstavoval. Najmä pri obojsstrannej tlači sú jednotlivé riadky často o bod posunuté. Neviem, čím je táto porucha spôsobená, pretože keď som tie isté programy skúšal u svojho kolegu, ktorý má doma rovnakú zostavu ako ja, všetky mu bezchybne fungovali. Zaujímavé je, že originálny program pre tlač, ktorý je napísaný v manuáli, mi funguje úplne bezchybne. Interface je teda v poriadku a keby boli zlé moje tla-

čové programy, nemohli by ísť u kolegu.

Za priaznivú odpoveď vopred ďakujem a ostávam s pozdravom

Jozef Ondrejka
BRATISLAVA

Dakujeme všetkým čitateľom za príspevky, ktoré sme dostali k nám do redakcie a už teraz sa tešíme na Vaše ďalšie listy.

Bodová mozaiková tlačiareň BT 100 pracuje na úplne odlišnom princípe ako všetky ostatné bežné tlačiarne. BT 100 nemá ani vlastný interface, ani vlastný riadiaci procesor, ani vlastnú vyrovnávaciu pamäť a ani vlastné fonty (znakové sady), ktoré by sa dali využiť. Z toho jasne vyplýva, že všetky funkcie treba softwarovo zabezpečiť.

Program, ktorý zabezpečuje komunikáciu počítača s tlačiarňou sa nazýva tlačová rutina alebo driver. Bežné tlačiarenské drivery nie sú nijak zvlášť zložité podprogramy. Znaky tlačiareň rozozná podľa ich kódu v sústave ASCII a slovenská diakritika sa dá tlačiť buď v grafickom móde, alebo tak, že znakovú sadu s diakritikou dáme vypáliť do pamäti EPROM a vymeníme ju za pôvodnú EPROMku, ktorá bola v tlačiarne. Pri tlačení diakritiky s tlačiarňou BT 100 musíme mať znakovú sadu s diakritikou v pamäti počítača.

Tlačová rutina pre BT 100 musí teda zvládnuť veľmi veľa vecí. Okrem samotnej rutiny a znakovéj sady musíme mať rezervovaný pracovný priestor čiže buffer. BT 100 tlačí po riadkoch bodov a písmená v Spectre obsahujú osem riadkov. Inak povedané, na to aby sa vytlačil jeden riadok písmen, musí sa hlava tlačiarne presunúť osemkrát. Do bufferu tlačiarne sa najprv presunú body prvého riadku, vytlačia sa, potom sa

presunú body druhého riadku, vytlačia sa, atď. Okrem toho musí driver ovládať posúvanie papiera medzi tlačou, posuv aj synchronizáciu vozíka na začiatku riadku a iniciovať údery ihly v tých miestach, kde sa má vytlačiť bod. To ale ešte nie je všetko. Program musí registrovať počet riadkov, ktoré sú už vytlačené a keď sa vytlačí celý papier A4, musí tlač zastaviť, vydať zvukový alebo obrazový signál a čakať, až obsluha stlačí kláves na znak toho, že v tlačiarne je založený nový papier a tlač môže pokračovať.

Ako vidieť v prípade tlačiarne BT 100 je situácia podstatne zložitejšia ako u iných tlačiarí a takýto driver je oveľa náročnejší na pamäť. A ako všetci vieme, Spectrum nemá príliš veľa pamäte nazvyš. Tí programátori zdanejší by mohli dokázať inštalovať tlačovú rutinu do niektorého textového editoru, ale musia celý systém dobre poznať. Celá vec môže stroskotať práve na nedostatku voľnej pamäte.

Tým že náš driver robí všetky potrebné funkcie pre zabezpečenie tlače, vôbec to ešte neznamená, že tlač bude úplne spoľahlivá a budeme mať dobrú kolmosť vo všetkých riadkoch. Mnohé drivery, ktoré sú medzi majiteľmi Spectra v obehu, nedávajú na každej BT 100 rovnaké výsledky. Každá tlačiareň má trochu inak nastavený posuv vozíka a keď má driver iné konštanty, niektorý impulz z tlačiarne sa prosté nenačíta. Tým pádom začnú vznikať známe "trhance". Chyba pri prenose dát môže vzniknúť aj na vedení, ktoré spája počítač a tlačiareň, preto je výhodné, keď použijeme tienené vodiče.

(dokončenie v budúcom čísle)

BUDE NOVÝ DIZZY !

INDIANA JONES 4

FINAL FIGHT MÁ NAJVÄČŠIE POSTAVY

LAST NINJA 3 PREDSA LEN DOKONČIA

□ CODE MASTERS pripravuje hru DIZZY 5. Dizzy sú najúspešnejšie adventúry typu budget (cena do 3 libier) v histórii ZX Spectra. Ešte sa nestalo, aby mal niektorý titul štyri pokračovania a to ešte nie je všetkým dňom koniec. Verím tomu, že Dizzy budú vychádzať dovtedy, kým bude existovať Spectrum. Veď okrem týchto piatich Dizzy existujú ešte remixy DIZZY 2.5, DIZZY 3.5 a tetrisovská hra PANIC DIZZY. Okrem Dizzy 5 pripravujú Code Masters ďalší nový titul SEYMOUR GOES TO HOLLYWOOD.

□ Fakt, že filmy INDIANA JONES boli nakrútené iba tri, vôbec nevadí firmám LUCASGAMES a US GOLD, ktoré chcú vyleť peniaze z nového pripravovaného titulu INDIANA JONES 4. Dej by sa mal odohrávať v Stratenom meste v Atlantíde. Doteraz existujúce verzie Indiana Jonesa boli vcelku vydarené, takže sa dá očakávať, že INDIANA JONES AND THE FATE OF ATLANTIS bude tiež úspešný program. A z US Goldu tu máme jednu zlú novinku pre majiteľov ZX Spectra. Firma oznámila, že pripravovaná hra THE GODFATHER im vychádza pre Spectrum príliš dlhá, preto práce na nej sa definitívne zastavujú a rozrobená hra skončila v koši. Verzie pre 16-bitové počítače Commodore AMIGA a ATARI ST budú samozrejme dokončené. Kto zo Spektristov má záujem o túto hru, mal by svoj starý krám vyhodiť von oknom a kúpiť si niektorý zo spomínaných

výkonnejších počítačov (Dobrá rada nad zlatom, nemám pravdu?).

□ SYSTEM 3 poznáme ako autorov hier INTERNATIONAL KARATE, MYTH, TUSKER a najmä LAST NINJA 2. Mnohí si ešte spomínajú na ten veľký trapas, keď už bola rozbehnutá veľká reklamná kampaň na hru LAST NINJA 1, boli uverejnené mnohé obrázky v časopisoch, niekoľko levelov už bolo hotových a predsa sa táto hra nedokončila a do obchodov neprišla. Podobný osud mal stihnuť aj avizovanú hru LAST NINJA 3, ale po dlhzej pauze sa k práci na tejto hre vrátili. System 3 sľubujú, že v Last Ninja 3 bude absolútne najväčšia hračia plocha, aká kedy bola vytvorená.

□ Jedna z úplne horúcich noviniek od US Goldu sa volá OUT RUN EUROPA. Po grafickej stránke to bude výborná vec, pretože bude mať obrovské sprajty a pekný panoramatický 3D pohľad. Ďalej bude mať sedem levelov, ktoré budú úplne rozdielne. Čaká nás nielen jazda na automobiloch Ferrari F40 a PORSCHE 911, ale aj jazda na superrýchlych vodných lyžiach, ktoré sú fahané výkonným motorovým člnom rýchlosťou až 170 mil za hodinu. Autormi programu OUT RUN EUROPA sú starí známi zo skupiny PROBE, ktorí už jednu úspešnú automobilovú hru tohto roku vydali - je to SUPER MONACO GRAND PRIX. Na rozdiel od Super Monaco GP bude mať OUT RUN EUROPA plnofarebnú grafiku.

□ ZEPPELIN GAMES nie je nijaká renomovaná firma, veď aj v oblasti budgetových hier patria k tým horším a mnohé ich produkty ani ako nové nedosahujú hornú hranicu budgetov 3 libry. Ich nová hra bude niesť názov SHARKEY'S MOLL. Štýl hry nápadne pripomína hru Operation Wolf, ale tentokrát s dejom odohrávajúcim sa podstatne skôr a to v roku 1930. Okrem vcelku zaujímavej monochromatickej grafiky musí každého zaujať výzbroj hlavného hrdinu. Okrem bežného samopalu má aj množstvo fľaší naplnených výbušninou, ktoré sú známe pod názvom Molotovov koktail. Je možné, že s touto hrou Zeppelin končne prerazia, pretože streľbychtivých zákazníkov by sa malo nájsť dosť.

□ Posledná naša zastávka pri US Golde sa bude týkať hry FINAL FIGHT, ktorú dokončuje známa programátorská skupina CapCom. Šéfom skupiny je Nick Vincent a my sme mu položili tri otázky:

O kolko je horšia verzia pre Spectrum v porovnaní s verzou pre hrací automat?

Verzia pre Spectrum nie je z hľadiska deja úplne rovnaká. Final Fight sa vyznačuje obrovskými sprajtami a teda aj obrovskými postavami. No a realizácia veľkých sprajtov nie je jednoduchá úloha na žiadene domáci počítač. Podarilo sa nám realizovať všetky postavy v proporcionalne pôvodnej veľkosti, preto sme s výsledkom mimoriadne spokojní.

A ako ste na tom s rýchlosťou?

Áno, hra sa nevyznačuje nejakou zvlášť vysokou rýchlosťou, ale museli sme zvoliť určitý kompromis a rýchlosť bude dostatočná. Vzhľadom na to, že všetky sprajty sú skomprimované, určitý čas trvá, než sa vykreslia na obrazovku a vzhľadom k tejto skutočnosti je rýchlosť skutočne výborná.

Mali ste ešte iné problémy počas programovania?

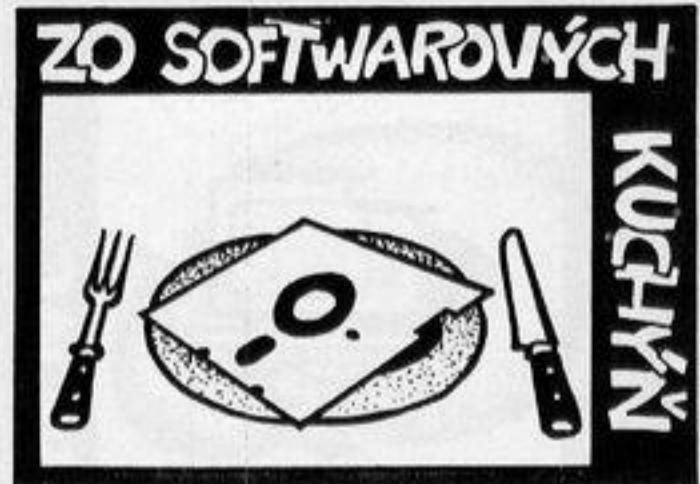
Pokiaľ sa týka hry, tak nie, naozaj nie. Muž, ktorý hru programuje, sa volá Alan Butcher. Vynikajúco ovláda svoju profesiu a dáva si veľmi záležať najmä na hrateľnosti, preto si myslím, že Final Fight sa stane hitom.

Level 1: Bitky na ulici. Na konci levelu nás čaká veľký a tvrdý DAMNOR.

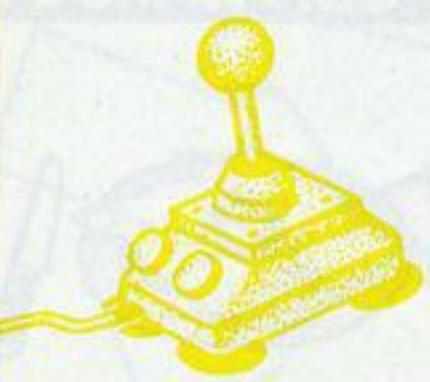
Level 2: Sme v podzemí na nástupišti, kde sa na nás vrhne banda chuligánov.

Veľký zloduch na konci levelu sa volá SODOM. **Level 3:** Všetky doterajšie údery spôsobili, že sme poriadne vyladli. Vojdeme do reštaurácie v dobrej viere, že sa tam najeme, ale všetci do nás začnú kopať a sácať a máme z toho ďalšiu bitku. Boss na konci levelu sa volá EDDI.

Level 4: Vyjdeme von z reštaurácie a chceme už mať konečne pokoj, ale stretáme Mad Gear Gang, ktorých vedie kriminálnik ROBERTO. Roberto má u seba množstvo granátov, ktoré po nás hádže. **Level 5:** Tento level sa odohráva v prístave a výnimočne nás tu nikto nečaká. **Level 6:** Finálny boj je v hoteli, kde banditi držia rukojemníčku Jessicu. Oslobodí ju však nestačí. Ešte nás čaká ozruta menom BELGER.

KUCHYN

U.S.GOLD

Dej hry SHADOW DANCER je prevzatý z dva roky starej hry SHINOBI s tým, že SHADOW DANCER má celkom iný typ grafiky a okrem ninja tu máme aj psa. Jeden muž a jeho pes - to tu už tiež bolo. Spomíname si na hru GI HERO? Tam sme mali hraničiara, ktorému v strážení pomáhal pes. Pes bol dobre

zovky sa môžeme behom hrania informovať, koľko globes ešte máme nájsť. Keď je táto hodnota nulová, máme prvú podmienku splnenú. Druhá podmienka je nájsť východ, ktorý je označený veľkou šípkou a vyjsť východom z levelu von.

Ninja je vyzbrojený množstvom hviezdíc, ktorými zabíja svojich nepriateľov. Okrem toho je vybavený tromi kúzlami, ktoré sa v hre nazývajú MAGIC. Kúzlo má takú moc, že po jeho aplikovaní zmiznú všetci nepriatelia, ktorých momentálne vidíme na obrazovke. Spolu s nepriateľmi zmiznú aj všetky strely z pušky, pokiaľ boli proti nám nejaké vystrelené a nachádzali sa v momente použitia kúzla na obrazovke.

Grafika hry je veľmi dobrá. Verzia pre ZX Spectrum je zaujímavá

je ani trochu jednotvárska. Čo sa týka scrollingu, je tiež veľmi rýchly.

Hrateľnosť je tiež nad očakávanie dobrá, pretože každý level je viac-poschodový a bojujeme proti via-

cerým druhom protivníkov (ninjovia s nunčákmi, ninjovia striefajúci po-

SHADOW DANCER

vycvičený a vrhal sa na každého, kto mu prišiel do cesty.

Ninja v Shadow Dancer má psa, ktorý sa používa trochu inak ako v GI HERO. Tu slúži pes iba na to, aby chytíl za nohavicu nepriateľa,

pokiaľ by chcel odísť. Pes ho týmto pridrží a ninja ho potom môže ľahko zlikvidovať.

Ak chceme ísi do ďalšieho levelu, musíme splniť dve podmienky. Prvá spočíva v tom, že ninja musí mať pozbierané všetky tzv. GLOBES. Globe rozpoznáme tak, že na ňom vidíme blikajúci štvorček. Tvarom a veľkosťou pripomína globe hasiaci prístroj. Počet globes, ktoré je treba pozbierať, nie je v každom leveli rovnaký. V pravej časti obrazu

po tejto stránke najmä pre netradičný prístup, ktorý autori zvolili. Jedná sa o kombináciu monochromatickej grafiky s grafikou farebnou. Všetky postavy a časť pozadia sú monochromatické a sú veľmi jemne a vzhľadne vytieňované. Farebné časti pozadia vyzerajú tiež veľmi dobre. Celá grafika je tak navrhnutá, že sa v nej opakujú určité motívy. Napríklad v jednom leveli nájdeme niekoľko vrakov áut, pričom každé je na pohľad rovnaké. V pamäti preto stačí uchovávať dátu

jedného auta. Týmto spôsobom sa podarilo vytvoriť veľmi krátky a efektívny kód, takže nahratie celého levelu trvá iba pár sekúnd. Aj keď sa v určitom leveli viackrát opakuje jeden a ten istý motív, hra vôbec nie

stojačky, ninjovia stieľajúci poležiačky, atď). Shadow Dancer je roz- hodne výborná vec.

- yves -

AMIGA
ATARI ST
COMMODORE 64
DIDAKTIK
SPECTRUM

POČÍTAČE BEZ KLÁVESNICE ?

Každý z nás, majiteľov domáčich počítačov, si kúpal počítač za trochu iným účelom. Niekoľko na hranie pre seba, niekoľko na hranie pre svoje deti, niekoľko sa chce doma učiť základy programovania, niekoľko potrebuje počítač na vedecké výpočty a nemálo je aj takých, ktorí sa venujú počítačovej grafike a počítačovej hudbe. Tých užívateľov, ktorí s počítačom seriôzne pracujú, necháme tentoraz bokom a zamyslíme sa nad tými, ktorí majú počítač iba na hranie.

Načo je takému užívateľovi klávesnica? Na to, aby mohol dať na Spectre príkaz LOAD "" a na Amige dokonca ani to nie a mohol nahrať hru? Ak sa ešte k tomu hrá hry s joystickom, klávesnica je celkom zbytočná, pretože ten jeden príkaz sa dá dať počítaču aj inak. Keď chce niekoľko silou mocou používať klávesnicu na ovládanie hier, stačí vymyslieť špeciálny joystick, tzv. CONTROLLER, pretože na ovládanie hier celú klávesnicu nikdy nie je treba. Okrem toho nahravanie hier nejakú dobu trvá, najmä z kazety, a keď sa niekoľko chce zahrať, chcel by mať hru pripravenú okamžite. Asi takto uvažovali japonskí konštruktéri, keď prišli na trh s niečím celkom novým a prevratným - počítačom bez klávesnice. Zvonku je to jednoduchá konzola, ktorá má niekoľko konektorov a ako vokajšie pamäťové médium sa používajú kartridže. Serióznym užívateľom počítačov sa takéto niečo nemôže zapáčiť, ale pre toho, kto sa iba hrá, je takéto riešenie oveľa výhodnejšie. V Japonsku sa už podobných zariadení predalo niekoľko miliónov a "kartridžáky" si čoskoro získali hráčov v Amerike a Západnej Európe. U nás zatiaľ bráni masovému rozšíreniu príliš vysoká cena kartridžov z hrami, ale cez to všetko je potrebné zväčšiť si svoju rozhradenosť a výhľadovo počítač do budúcnosti práve z niečím podobným, pretože počítače vyslovene zamerané na hry nemajú budúcnosť.

AMSTRAD GX 4000

Balenie: konzola GX 4000, 2 kontrolery, hra BURNING RUBBER.

Procesor: Z80A, 4 MHz

Pamäť: 64 kB
Cena: 99 libier

GRAFIKA

Rozlišovacia schopnosť: Rovnaká ako u Amstrad CPC

Paleta farieb: 4096

Počet farieb: 32

TV výstup: má

Monitor výstup: má

Zabudovaný monitor: nemá

Sprajty: 16, 32 s hardwerovým interruptom

Rýchlosť: na 8-bitovú technológiu veľmi dobrá

ZVUK

Kvalita reproduktora: používa televízny alebo monitorový

MIDI: nemá

Stereo výstup: má

Prevedenie: 3-kanálový čip rovnaký ako v CPC, ale s vlastným procesorom

HARDWARE

Joystick: 2 priložené kontrolery

Porty: monitor, TV, stereoslúchadlá, 3 joystickové porty (2 digitálne, 1 analógový)

SOFTWARE

Cena: okolo 25 libier

Kartridžová pamäť: 128 kB

Existujúca programová základňa: malá, ale čoskoro sa zväčší

ATARI LYNX

Balenie: Lynx a hra CALIFORNIA GAMES

Procesor: 6502 16MHz

Pamäť: 64 kB

Cena: 179.95 libier

GRAFIKA

Rozlišovacia schopnosť: 160 * 102

Paleta farieb: 4096

Počet farieb: 16

TV výstup: nemá

Monitor výstup: nemá

Zabudovaný monitor: 3.5 palcový farebný LCD display

Sprajty: špeciálny grafický hardvare spracováva všetky screeny ako sprajty

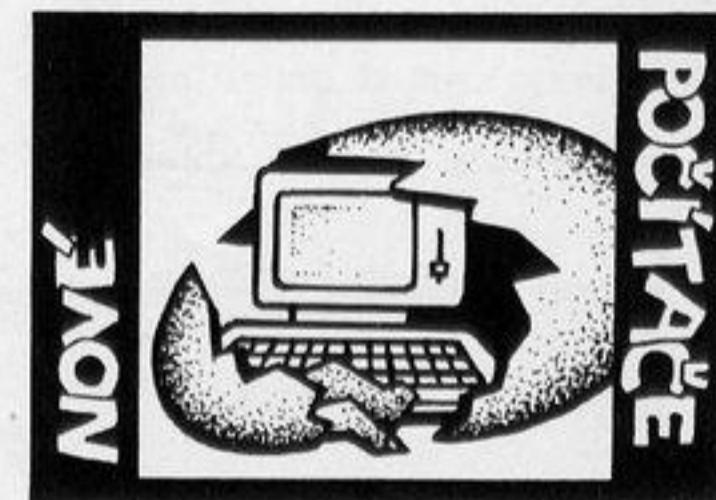
Rýchlosť: vysoká

ZVUK

Kvalita reproduktora: veľmi dobrá

MIDI: nemá

Stereo výstup: má

Prevedenie: 4-kanálový, 5 oktáv

HARDWARE

Joystick: špeciálny 4-smerový

Porty: na kartridž, port pre viac hráčov, výstup na slúchadlá

SOFTWARE

Cena: 30 až 35 libier

Kartridžová pamäť: 8 Mb

Existujúca programová základňa: veľmi malá, ale čoskoro sa zväčší

ATARI VCS

Balenie: obidve VCS 2600 a VCS 7800 sú s kontrolerom a jednou hrou podľa vlastného výberu

Procesor: 6507 (2600) a 6502 (7800)

Pamäť: neuvádzajú sa

Cena: VCS 2600 za 39.99 libier a VCS 7800 za 69.99 libier

GRAFIKA

Rozlišovacia schopnosť: 192 * 160 (2600) a 320 * 242 (7800)

Paleta farieb: 16 (2600) a 256 (7800)

Počet farieb: 4 (2600) a 16 (7800)

TV výstup: má

Monitor výstup: nemá

Zabudovaný monitor: nemá

Sprajty: 64

Rýchlosť: malá

ZVUK

Kvalita reproduktora: podľa televízora

MIDI: nemá

Stereo výstup: nemá

Prevedenie: 1 kanál na 2600 a 2 kanály na 7800

HARDWARE

Joystick: priložený

Porty: 2 * 9 pinov pre joysticky, výstup na TV, port pre kartridž

SOFTWARE

Cena: 7 až 13 libier

Kartridžová pamäť: neuvádzajú sa

Existujúca programová základňa: malá

(pokračovanie v budúcom čísle)

DIGITAL INTEGRATION

Súrna správa z kozmickej lode PIONEER 10 !!! Nepriateľskí piráti sa dostali na Zem. Zničili navigačný aparát a uviedli do činnosti deštrukčné zariadenie a tiež zničili palubný energetický zdroj. Pokiaľ sa lodi nedostane rýchla pomoc, bude zničená spolu

kvapalina vytieká a hráča čaká už iba jedna úloha. V tretej časti treba zničiť počítač, ktorý pracuje pre pirátov. Chráni ho vesmírne obrnené vozidlo. Ak sa nám podarí zvládnuť tieto úlohy, planéta aj kozmická lôd PIONEER 10 sú zachránene.

Hru sa mi podarilo vyhrať, preto sa môžem vyjadriť k jednotlivým časťam.

Prvá časť až príliš nápadne priporúka hru DAN DARE 3. Začíname v priestore, ktorý je veľmi dôležitý pre ďalší vývoj hry v prvej časti. Kedykoľvek navštívime tento priestor, doplní sa nám energia a palivo do plameňometu. Je jasné, že bez týchto vecí nemožno v hre existovať, preto tento priestor navštívime vždy, keď jedna z uvedených vecí chýba.

Ak sa nám to podarí, kozmonaut má o funkciu navyše - TURBO. V tejto miestnosti v jej hornej časti

sa nachádza spínač. Keď do neho strelíme, uvoľní sa otvor v podlahe. Po priblížení k otvoru zistíme, že je tam žeravá láva. V láve premáva horizontálnym smerom vzducho-

EXTREME

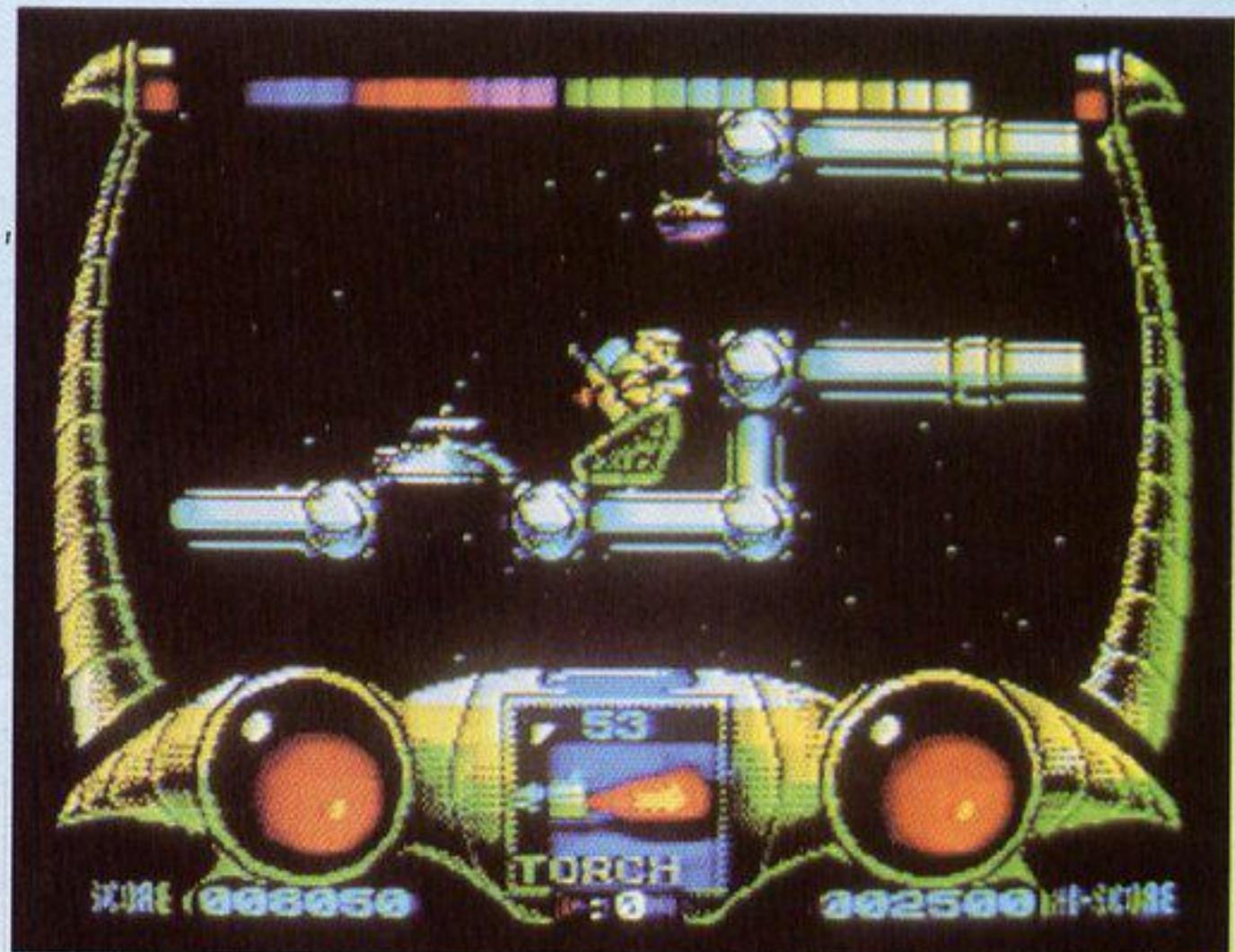
s planétou...

Takto znie úvodné hlásenie pre hráča hry EXTREME, jednej z najfarebnejších hier, akú kto kedy na Spectrum vytvoril. Jej autormi sú DAVE PERRY a NICK BRUTY, autori takých hitov, ako napríklad TRANTOR, SAVAGE, DAN DARE, TIN TIN ON THE MOON a najnovšie TEENAGE MUTANT HERO TURTLES. Všetky tieto hry nesú charakteristický rukopis autorov - veľkú farebnosť. V súčasnosti sa títo autori venujú programovaniu hier počítače COMMODORE AMIGA a ATARI ST, ale staré dobré SPECTRUM majú tak radi, že sa k nemu často vracajú ešte aj dnes.

Úvod do dejia už máme za sebou, ale ako hra funguje v skutočnosti? Hra má tri časti. V prvej časti má hráč za úlohu opraviť palubný zdroj elektrickej energie. Dá sa to dosiahnuť tak, že nájdeme alkalicko-lítiový kryštál a vložíme ho do otvoru v palubnom zdroji. Potom sa postavíme na teleport, ktorý nás prenesie do druhej časti hry. Sme v palivovej nádrži, kde piráti rozmiestnili míny. Našou úlohou je pozbierať rozbušky od každej míny. Míny sú chránené rádioaktívnymi rybami, ktoré vyžierajú gama žiarenie. Po zničení mý-

Postupujeme smerom doľava, dokiaľ to je možné. Nad hlavou nám bude lietať nepriateľské UFO, ktoré na nášho kozmonauta občas vyleje

vá bublina, v ktorej sa môžeme preniesť do ďalšej miestnosti. Tu je veľmi účinná zbraň. Keď ju vezmeme, môžeme zničiť všetko okolo

kyselinu. Do ufa začneme strieľať plameňomatom dovtedy, dokiaľ z neho nevypadne minimálne jedno biele koliesko, ktoré musíme zachy-

ná. Ďalej je tu uzavretá konzola. V nej je ukrytý náš hľadaný alkalicko-lítiový kryštál. Odstrelíme z konzoly vrchnák a kryštál sa začne pohy-

bovať. Pohybovať sa bude iba vtedy, ak bude nás kozmonaut dosť blízko, t.j. maximálne pol obrazovky. Ďalší postup je taký, že sledujeme, ktorým smerom sa kryštál pohybuje. Dovedie nás presne k palubnému energetickému zdroju. Jedinou väčnejšou prekážkou na tejto ceste sú dvere, ktoré sa hned zavŕú, akonáhle sa k nim kozmonaut priblíži. Na to slúži už spomínané TURBO, ktoré na 5 sekúnd zrýchli pohyb kozmonauta. Ten musí behom týchto piatich sekúnd bleskúrých prebehnúť dverami skôr, ako sa stihnu zavrieť. Ak máme kryštál umiestnený v energetickom zdroji, prejde doňa do vedľajšej miestnosti a postavíme kozmonauta na teleport. Týmto je palubný energetický zdroj obnovený a prvá časť hry je skončená.

V druhej časti sa nachádzame v palivovej nádrži. Kozmonaut odložil svoj skafander a na tento účel sa obliekol do potápačského obleku. Pretože času má veľmi málo, okrem kyslíkových bômb má na chrbte malú vrtuľku, poháňanú elektromotorom. Hustota paliva je tak veľká, že aj s pomocou vrtule je zložité vyniesť sa rádioaktívnym rybám. Inej cesta k nepriateľskému riadiacemu počítaču niet.

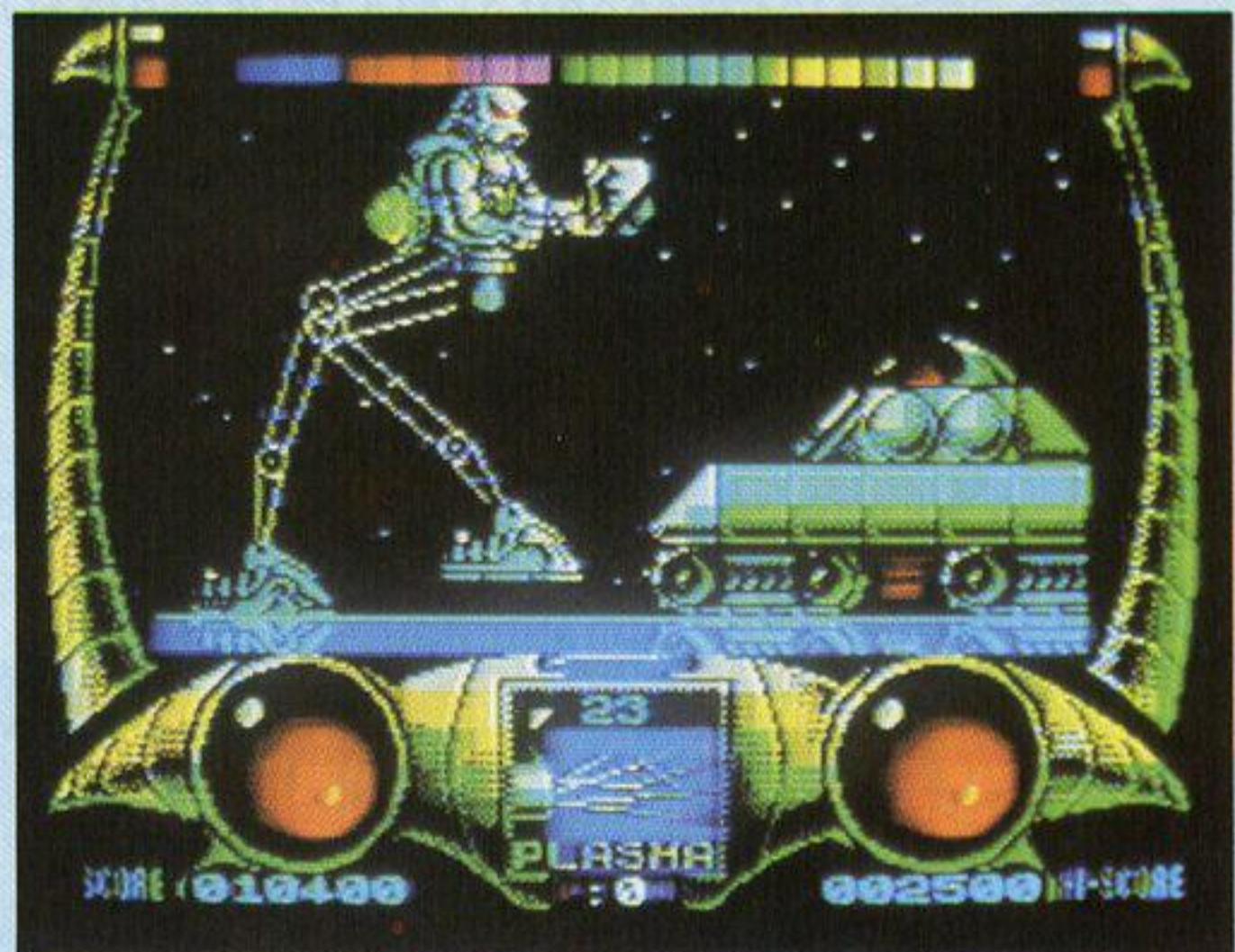
Keď sa potápačovi podarí zneškodiť všetky miny, ktoré piráti umiestnili v nádrži, vytiahne štupeň a palivo vypustí. Vojde do vypúšťa-

grafické efekty, ale dá sa bez väčzej námahy vyhrať za pár sekúnd.

Tretia časť sa mne osobne páči najviac, najmä čo sa týka animácie.

Pokiaľ dodržíme tieto zásady, nič už nezabráni tomu, že hru vyhram a planéta bude zachránená.

Záverom môžem konštatovať, že

Bohužiaľ aj táto časť je pomerne krátka. Tentoraz nemáme kozmonauta ani potápača, ale svalnáča s plazmovým delom na obrovských nohách. Podobný obor bol vo filme STAR WARS (Hviezdne vojny). Jedine, na čo si treba dávať pozor je to, aby plazma vystačila na obrnené vozidlo a na riadiaci počítač. Obid-

fantastická grafika, farebnosť a rôznorodosť jednotlivých častí sa nepriaznivo premietli do dĺžky hry. Fakticky si nespomínam, kedy som naposledy videl takú krátku hru. Ďalšia vec, čo autorom mám za zlé je to, že v hre je inštalovaná hudba z hry TRANTOR (1987), v ktorej sú zmenené iba dva tóny, čiže po tejto stránke si priveľa námahy nedali. Celkovo je EXTREME vďaka svojej veľkej farebnosti nadpriemerne dobrá hra.

- yves -

**AMIGA
ATARI ST
DIDAKTIK
SPECTRUM**

cieho otvoru a tým je druhá časť skončená. Druhá časť je oproti prvej dosť odlišná. Má sice pekné farby a

va dohromady potrebujú na zničenie 20 dávok a celkovo máme 25 dávok plazmy, teda na ostatné potvory môžeme vystreliť maximálne 5 krát.

DIDAKTIK M

BRÁNA DO VĒLKÉHO SVETA PROFESIONÁLNYCH POČÍTAČOV

Didaktik M patrí do veľkej skupiny počítačov, kde je napríklad aj Commodore 64, Atari 800, Apple II, Sinclair ZX Spectrum a ďalšie. Relatívne nízku maloobchodnú cenu sa podarilo výrobcovi znížiť tým, že znížil výrobné náklady, takže dnes dostanete Didaktik M už len za 2990 korún. Výrobca, Didaktik výrobné družstvo Skalica, natoľko verí svojej kvalitnej práci, že predĺžuje záručnú dobu až na tri roky. Poznáte podobný príklad v našom elektronickom tovare?

AKO VÁM MOŽE BYŤ DIDAKTIK M UŽITOČNÝ ?

Didaktik M vďaka priaznivej cene a dobrým parametrom je priam určený pre využitie v domácnosti. Veľkou výhodou počítača Didaktik M je, že umožňuje využiť širokú ponuku programov určených pre ZX Spectrum a kompatibilné počítače. Týchto programov je k dispozícii u nás veľmi veľa. Didaktik M poskytne dobré služby aj v školách, domovoch mládeže, technických kluboch atď.

Kde všade je Didaktik M užitočný?

OSOBNÉ VZDELÁVANIE

Didaktik M je moderný, veľmi výkonný vzdelávací prostriedok. Pomocou veľkého množstva výukových programov nemčiny, angličtiny, ale aj matematiky a fyziky, zemepisu a ostatných odborov pomáha rozvíjať osobnosť spôsobom, ktorý bez počítača jednoducho nie je možný.

DOMÁCA EVIDENCIA

Pomocou Didaktiku M a vhodného programu si môžete urobiť prehľadnú evidenciu kníh (napr. podľa autora, žánru a pod.), receptov, domáci telefónny zoznam, evidenciu zbierky známok či mincí, atď.

POČÍTAČOVÉ HRY

Pre Didaktik M existujú stovky programov najrôznejších hier, ktoré sú a ešte dlho budú dodávané na trh. Viaceré hry rozvíjajú intelektuálne schopnosti hráča, bystria reakcie a posilňujú vôlové vlastnosti.

PROGRAMOVANIE

Pomocou počítača Didaktik M a priloženej príručky, ako aj ďalšej literatúry možno študovať, precvičovať a učiť sa programovať v jazyku BASIC, ale aj v iných vyšších programovacích jazykoch. Každý používateľ počítača sice nemusí byť programátorom, ale zvládnutie základov programovania veľmi uľahčí neskoršiu komunikáciu s počítačom v zamestnaní.

"INTELIGENTNÝ" PÍSACÍ STROJ

Počítač Didaktik M spolu s malou, nie veľmi drahou tlačiarňou, umožňuje písanie úplne novým spôsobom. Text najskôr napíšete na obrazovku, tam si ho upravíte a tlačiareň Vám ho bezchybne vytlačí. Keď si na tento spôsob písania zvyknete, nebudeť chcieť už nikdy písať inak. Skúste to!

Príklady využívania osobného mikropočítača Didaktik M, ktoré sme uviedli, iba naznačujú veľké možnosti, ktoré tento malý a na naše pomery aj lacný počítač poskytuje. Po čase, keď sa s ním dôverne zoznámite, sa Vám stane nepostrádateľným partnerom. Ak ste sa rozhodli stať sa majiteľom počítača Didaktik M, firma Didaktik preberie za Vás starostlivosť o Vaše potreby pri používaní počítača a pomôže Vám vyriešiť všetky problémy s jeho uplatnením sa vo Vašej domácnosti.

Aké sú technické parametre Didaktiku M ?

Využíva mikroprocesor Z80, pamäť RAM je 48kB, pamäť ROM je 16 kB, grafika 256 x 192 bodov, text 32 x 24 znakov a 16 farieb v sústave PAL.

DIDAKTIK M STOJÍ IBA 2990 KORÚNA JE NAŇ TRI ROKY ZÁRUKA.

NEZABUDNITE NA TO!

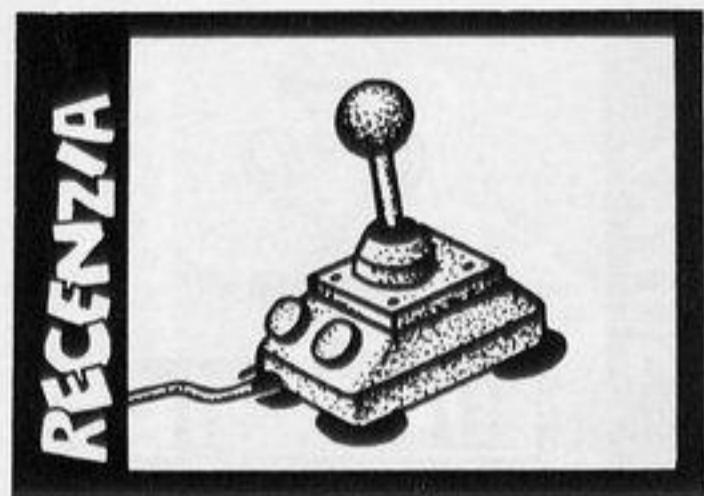
Počítač Didaktik M a príslušenstvo k nemu zakúpite v predajni Didaktik Market na Gorkého ulici v Skalici. Využite i zásielkovú službu na adresu: DIDAKTIK v.d., Pod kalváriou 22, 909 01 SKALICA

Napriek pomerne veľkému množstvu "automobilových" hier je dôležité zoznať sa s najnovším programom tohto typu, pretože v porovnaní s podobnými hrami obстоí Super Monaco GP skutočne dobre.

Super Monaco GP je konverzia z automatu a umožňuje pretekáť vo Formuli 1. Hra je naprogramovaná tak, že počas jazdy sedíme v kokpite monopostu F 1. Pritom vidíme, ako ruky otáčajú volantom, ako sa pritom natáčajú kolesá do želaného smeru, ale nevidíme prístroje na palubnej doske. Z toho vyplýva, že sa nejedná o simuláciu vozu F 1, ale o akčnú hru. V angličtine sa takéto

zostavaných okolo trate, alebo tiež do niektorého z ozajstných pretekárskych automobilov, ktoré sú spolu s nami na trati. Celá hra je do statočne reálna, pretože narážať do súpera dokážeme nielen my, ale aj ostatné automobily. Keď sa nachádza nejaká formula tesne za nami a prudko pribrzdíme, staneme sa celkom iste objektom nárazu, aj keď sme z trate nevybočili. Aby sme mali situáciu za našim vozom dostačne pod kontrolou, je potrebné občas pozrieť do spätného zrkadla, ktoré sa nachádza v prostredku hornej časti obrazovky.

Spätné zrkadlo je práve tá vec, ktorou sa Super Monaco GP odlišuje

U.S. GOLD

matickú prevodovku. Z hľadiska grafiky je hra tiež veľmi dobrá. Výhrady je možné mať iba k 8-bitovej verzii, kde je grafika sice dobrá, ale neúnosne pomalá a rýchlosť auta

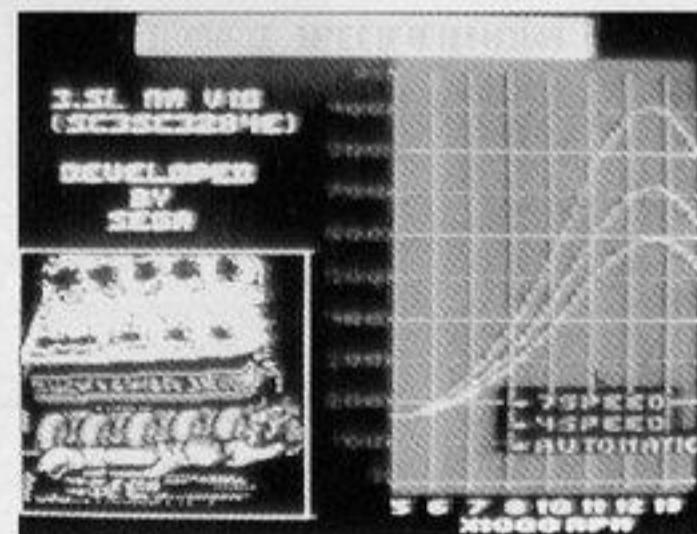
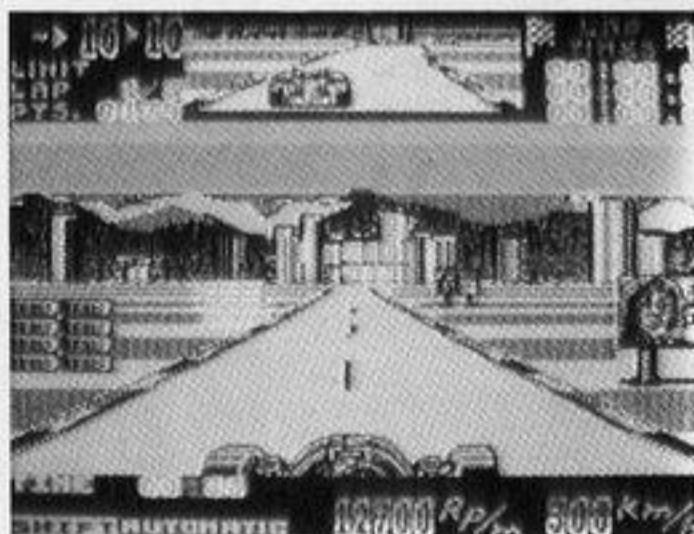
SUPER MONACO GRAND PRIX

hry nazývajú "ARCADE GAMES". Na tento výraz nepoznáme odpovedajúci slovenský ekvivalent. Ďalšie typické "arcade" hry sú napr. CHASE HQ a LOTUS ESPRIT TURBO CHALLENGE.

od ostatných automobilových hier. Je pravda, že spätné zrkadlá boli už realizované vo viacerých hrách, najmä na 16-bitových počítačoch, avšak ich prevedenie bolo iné a využívali sa najmä u simulátorov. V Super Monaku máme iba jedno spä-

sa príliš neprejavuje v rýchlosti scrollingu okolia a to je veľká škoda.

- yves -

Preteky prebiehajú podľa tradičnej schémy. Pred každým pretekom musíme absolvovať meraný tréning, podľa ktorého sa určí naše postavenie na štarte. Pri tréningu jazdíme jeden okruh a pri pretekoch tri okruhy. Na to, aby sme postúpili do ďalších pretekov, musíme skončiť v celi do tretieho miesta.

Počas jazdy musíme byť veľmi obozretní, pretože v každej zákrute je nebezpečenstvo šmyku a tým i havárie. Naraziť do predmetov ro-

né zrkadlo, ktoré je svojimi rozmermi dosť veľké. V zrkadle vidíme okrem cesty, prípadne formule, tiež okolité predmety, ako sa vzdáľujú. Zaujímavé sú z tohto hľadiska 8-bitové verzie, pretože odraz v spätnom zrkadle je veľmi realistický a farebný.

Z hľadiska hrateľnosti je Super Monaco GP veľmi dobrá hra. Máme tu množstvo rozmanitých tratí a pred pretekmi si môžeme zvoliť, či chceme štvorrýchlosnú alebo auto-

AMIGA
ATARI ST
COMMODORE 64
DIDAKTIK
SPECTRUM

SÚŤAŽ

VEĽKÁ VIANOČNÁ SÚŤAŽ

Tak a je tu posledné kolo našej súťaže a s ním aj posledná trojica otázok. Ako iste viete, prvé dve trojice otázok boli uverejnené v číslach 10 a 11. Ak sa chcete zúčastniť záverečného zlosovania o naše ceny, musíte správne zodpovedať všetkých deväť otázok. Správne odpovede zakrúžkujte na súťažnom lístku a ten pošlite na adresu našej redakcie najneskôr do 31. 1. 1992. Výsledky zlosovania uverejnime vo februárovom alebo marcovom čísle BITu.

Výhercovia obdržia tieto ceny:

1. cena: Domáci počítač DIDAKTIK M
2. cena: Celoročné predplatné časopisu BIT na rok 1992
3. cena: Kempston joystick
4. cena: 3 hry z produkcie firmy ULTRASOFT podľa vlastného výberu
5. cena: 2 hry z produkcie firmy ULTRASOFT podľa vlastného výberu
- 6.-10. cena: 1 hra z produkcie firmy ULTRASOFT podľa vlastného výberu

SÚŤAŽNÝ LÍSTOK VEĽKEJ VIANOČNEJ SÚŤAŽE

1	2	3	4	5	6	7	8	9
A	A	A	A	A	A	A	A	A
B	B	B	B	B	B	B	B	B
C	C	C	C	C	C	C	C	C

Meno a priezvisko:.....

Ulica:.....

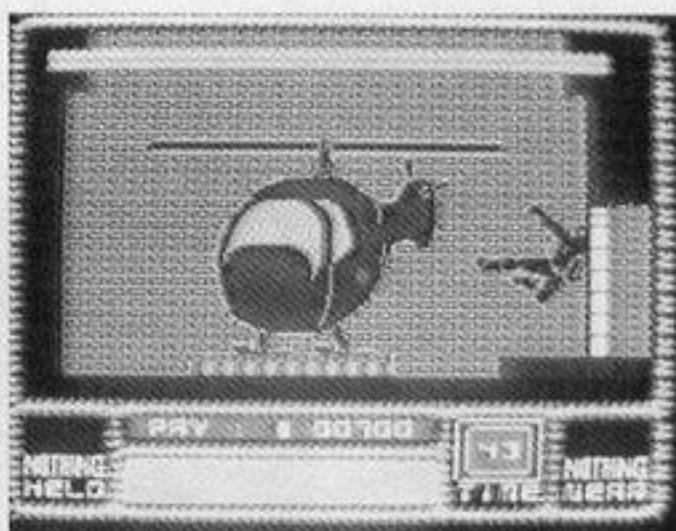
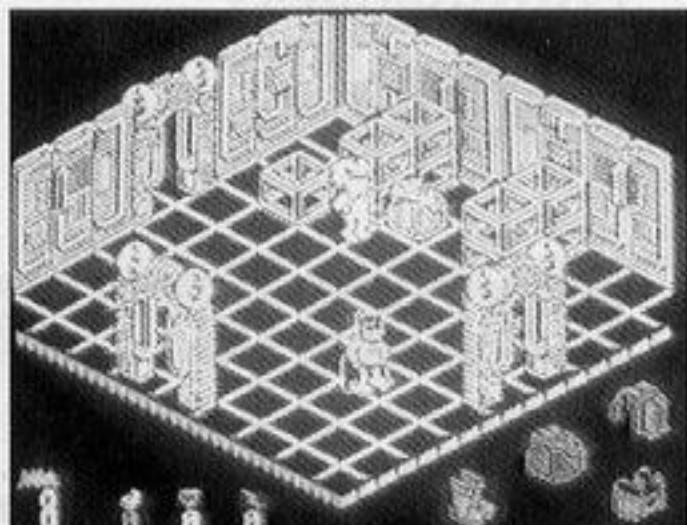
Bydlisko:.....

PSČ:.....

Otázka č.7:

Na obrázku č.1 je hra:

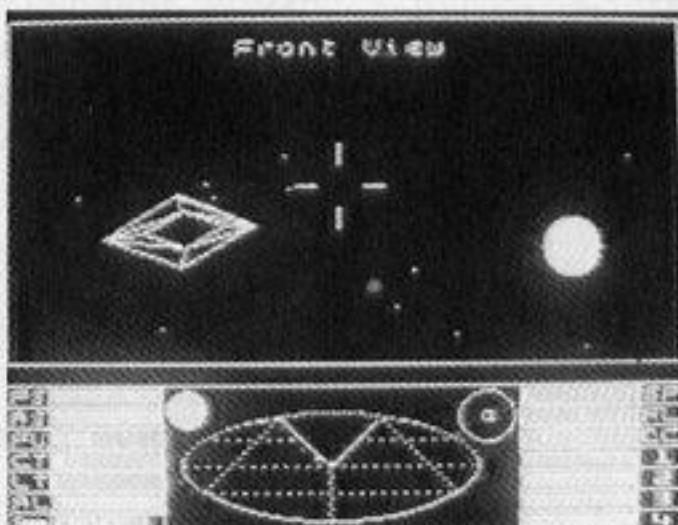
- a) Harrier Attack (DURELL)
- b) Saboteur (DURELL)
- c) Saboteur 2 (DURELL)

Otázka č.8:

Na obrázku č.2 je hra:

- a) Batman (OCEAN)
- b) Batman 2 Caped Crusader (OCEAN)
- c) Batman 3 The Movie (OCEAN)

Otázka č.9:

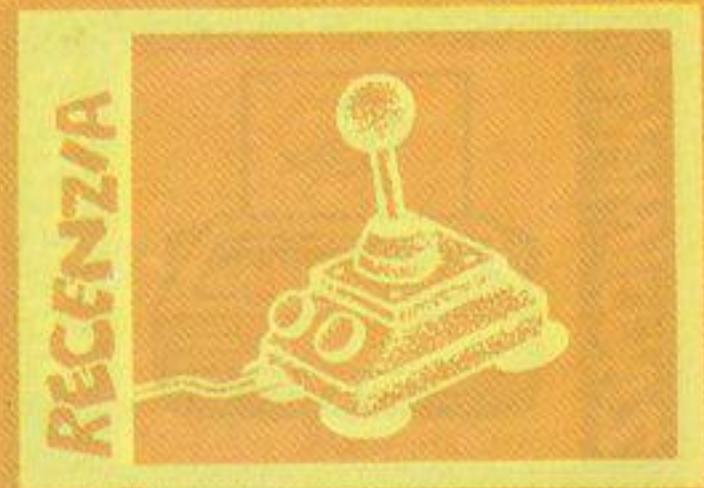
Na obrázku č.3 je hra:

- a) Elite (FIREBIRD)
- b) Gunstar (FIREBIRD)
- c) Sentinel (FIREBIRD)

Za starých časov v Perzii vládol starý dobrý sultán, ktorý mal rád svoj ľud a ľud mal rád jeho. Jedného dňa však musel na dlhšiu dobu svoj sultanát opustiť. To využil mocný čarodejník Jaffar a za pomocí svojich kúziel a ozbrojencov obsadiл celú krajinu. Zákratko už celému sultanátu vládol oceľovou pásľou tyranie. Medzi Jaffarom a trónom zostala už len posledná prekážka: sultánova prekrásna mladá dcéra. Tá sa však samozrejme za zlého Jaffara nechcela vydáť. Jaffara k smrti urazilo jej odmietnutie a preto jej dal

rýchlo utieká, robí male opatrné krčíky, zohýba sa, skáče, otáča sa námeste i za behu, vytahuje sa na rukách a šermuje. Všetky tieto pohyby sú však úplne plynulé, takže mám pocit, akoby som sa pozeral na animovaný film. Moje počiatočné rozpaky sú preč a s chutou sa púštam do hry.

Ciel je jasny - dostan sa z väzenia a oslobodiť krásnu princeznú z rúk nenávideného Jaffara. Jeho uskutočnenie je však fažsie. Na ceste z väzenia totiž striehne množstvo nástrah. Či už sú to

BRODERBUND

Ďalšia vec, ktorá ma príjemne

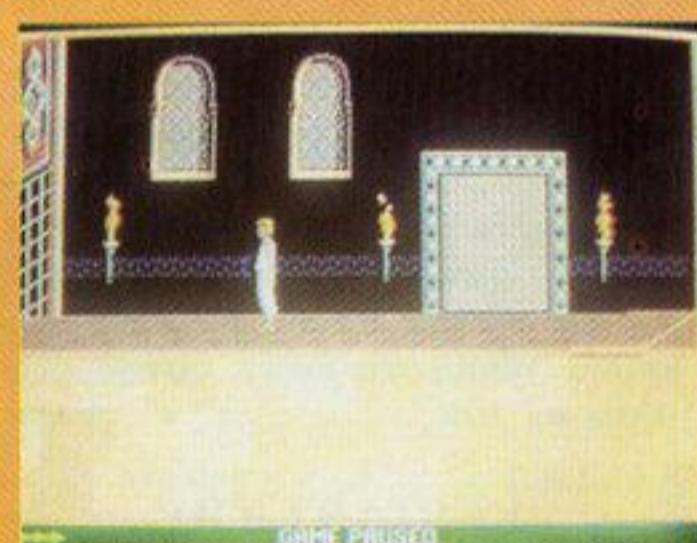
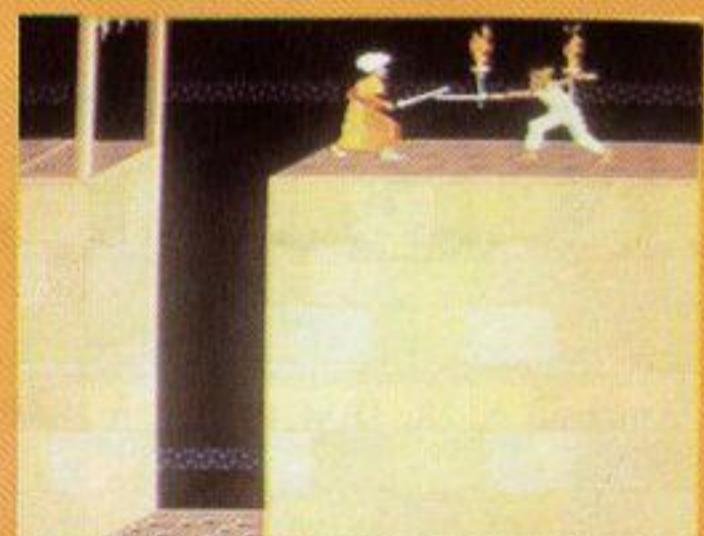
PRINCE OF PERSIA

vybrať z dvoch možností: Buď sa zaneho vydá, alebo zomrie. Na rozmyslenie tejto presne hodinu času, ani o minútu viac. Princezná, zamknutá vo svojej komnate, teraz všetky svoje nádeje upiera na statočného mladíka, jej vyvoleného. Ten je však uvrhnutý do najhlbšieho väzenia, odkiaľ sa mu len ľahko podarí uniknúť.

Takto začína dej hry "Prince of Persia", hry, ktorá nezadržateľne stúpa vo všetkých rebríčkoch. Na prvý pohľad mi nie je vôbec jasné, čo spôsobilo taký veľký úspech tejto hry. Počta je viac než otŕepaná, hudba je len v úvodnej sekvenči a grafika je sice celkom pekná, ale ničím výnimočná. Beriem teda do ruky joystick a pohnem postavičkou prince. A zrazu mi je všetko jasné. Tak jemnú a detailnú animáciu som ešte v žiadnej hre nevidel. Prince

obrovské pripasti, ktoré sa dajú preskočiť len s najväčším rozběhom, špicaté koly vynárajúce sa z podlahy, ostre gilotíny, ktoré môžu nepozorného prince rozseknuť na dve polovice, alebo Jaffaroví ozbrojenec, z ktorých sú niektorí naozaj výborní šermiari. Stratene životy možno cestou doplniť vypitím obsahu záračných flaštiečiek. Ale pozor! Niektoré z nich neobsahujú životodarný nápoj, ale smrštiaci jed. Občas možno na veľmi dobre ukrytých miestach objaviť aj veľkú amforu,

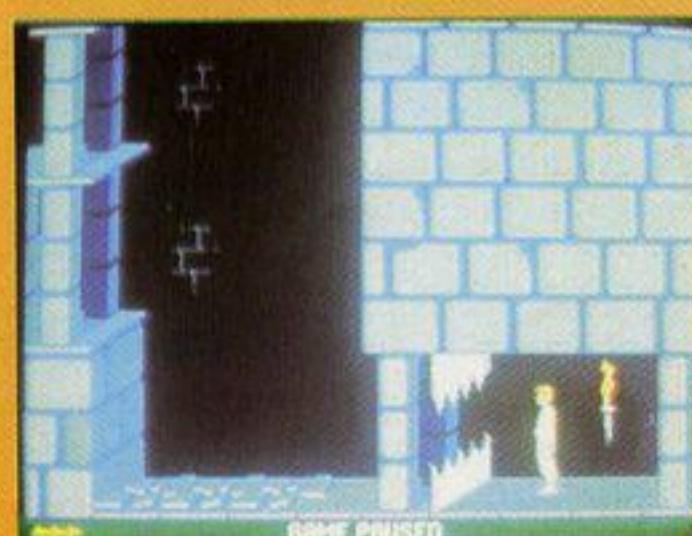
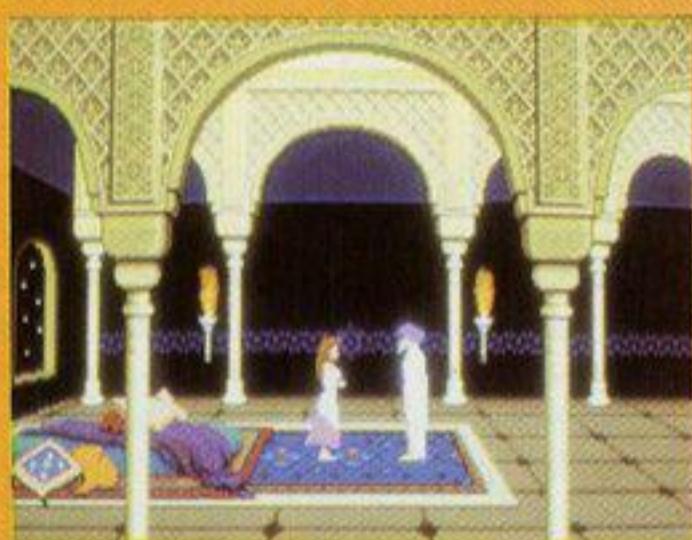
prekvapila je skutočnosť, že pomerne rozsiahla hra je iba na jednej diskete a pravdepodobne je celá uložená v pamäti. Aspoň po level 8, v ktorom som skončil, som nespozoroval žiadne dofahovanie z diskety.

GAME PRUSA

Na záver by som chcel podakovať grafikom firmy Broderbund softwaru, ktorými sú: Leila Bronstein, Avril Harrison a James St.Louis za skutočne pekný zážitok z hry.

-Luis-

GAME PRUSA

Ak princ vypije jej obsah, nielen že sa mu doplnia všetky životy, ale pri budne aj jeden navyše.

Hra sa najlepšie ovláda joystickom. Ovládanie je veľmi jednoduché a kto už podobne akčné hry hral, veľmi rýchlo si na neho zvykne. Dlho som však nemohol prísť na to, ako sa princ zachytí na rukách na okraji druhej strany, keď preskakuje takú veľkú pripasť, ktorá je nad jeho možnosti. Po chvíli experimentovania som však prišiel aj na to. Stačí hned po výskoku držať stále stlačenú pašbu na joysticku. Keď sa princ zachytí a ostane visieť, treba so stále stlačenou pašbou potlačiť joystick dohora a nás hrdina sa vytiahne na rukách hore.

GRAFIKA	HRATEĽNOSŤ
90 %	99 %
CELKOVÝ DOJEM	
89 %	
ZVUK	NÁPAD
49 %	40 %

DATEL ELECTRONICS

Anglická firma DATEL sa špecializuje iba na výrobu a predaj počítačových periférií pre domáce počítače Commodore 64, Commodore AMIGA, Sinclair ZX Spectrum, Atari ST, Amstrad CPC 464,

AMIGA ACTION REPLAY MK II

Amstrad 6128, IBM PC XT a IBM PC AT.

V tomto čísle sa zoznámime s periférou pre počítač Commodore AMIGA 500 a Commodore AMIGA 2000, ktorú výrobcovia nazvali AMIGA ACTION REPLAY MK II. Jedná sa o viacúčelový cartridge, ktorý je možné zasunúť do Expansion portu na Amige.

Teraz sa oboznámime so základnými funkciami, ktoré MK II majiteľovi Amigy poskytuje:

MODE TRAINING / INFINITE LIVES

Pre priaznivcov hier umožňuje tento mód vytvoriť nesmrteľnosť, nekonečnú energiu, nekonečné množstvo nábojov, atď. Tréningový mód umožňuje prejsť aj také úseky hier, ktoré by sme za normálnych okolností určite neprešli.

SPRITE EDITOR

Tento mód umožňuje úplnú edíciu sprajtov vrátane ich vyhľadávania.

VIRUS DETECTION

Detektor vírusov dokáže nájsť vírusy v našich programoch a automaticky ich aj odvíriť. Detektor je schopný rozoznávať a odstraňovať všetky doteraz známe vírusy.

SAVE MUSIC AND PICTURES TO DISK

Obrázky a samplovaná hudba môžu byť uchovávané na disk. Nahrávanie prebehne automaticky vo formáte IFF, s ktorým pracujú všetky dôležité grafické a hudobné programy. Zaznamenané obrázky a hudbu môžeme v týchto programoch

MUSIC SOUNDTRACKER.

S programom Soundtracker môžeme nájsť kompletne hudby v hrách, demách a pod. a uchovať ich na disketu.

AUTOFIRE MANAGER.

Pomocou zariadenia Action Replay MK II môžeme nastaviť intenzitu automatickej streľby od 0 do 100%. Streľba z joystickov 1 a 2 sa dá nastavovať osobitne.

DISKCODER.

S novým kódovačom je možné súbor s previesť na disk s tým, že

ďalej upravovať.

SLOW MOTION MODE

Keď prechádzame príliš rýchly a zložitý úsek hry, môžeme zvoliť pomalý režim. Rýchlosť behu programu týmto klesne z pôvodných 100% na 20%.

RESTART THE PROGRAM

Stlačením príslušného tlačítka program pokračuje od toho miesta, kde sa začína.

FULL STATUS REPORT

Tento režim umožňuje zobraziť všetky údaje procesora, vrátane rýchlych pamäti RAM, bežných pamäti RAM, ramdisku, disketových mechaník a podobne.

POWERFUL PICTURE EDITOR

Editor umožňuje manipuláciu a vyhľadávanie obrázkov v programoch. Pozná vyše 50 rôznych funkcií.

odteraz môže byť nahratý iba vtedy, keď sa zadá správny kód. Táto funkcia je veľmi užitočná pri utajovaní programov.

DISKCOPY

DISKCOPY je rýchlejší ako DOS COPY. Nie je potrebné ani nahravať WORKBENCH, preto je použiteľný v každom momente.

BOOT SELECTOR.

Niektorý z DF0 alebo DF1 môžu byť nastavené ako Boot-drive a budú pracovať s disketou, na ktorej je amigovský DOS. Táto funkcia je výhodná pre majiteľov externej mechaniky.

AMIGA ACTION REPLAY MK II sa dodáva spolu s kvalitným disassemblerom za 59.99 libier. Verzia pre počítač AMIGA 2000 stojí 69.99 libier. Som toho názoru, že i napriek pre našinca vysokej cene by mal každý majiteľ Amigy uvažovať nad tým, či by si túto neobyčajne užitočnú a potrebnú perifériu nemal zadováziť.

-yves-

Ďalšia hra z produkcie bratislavskej softwarovej firmy Ultrasoft nesie názov Cesta bojovníka. Hneď v úvode je treba zdôrazniť, že táto hra tvorí jeden veľmi významný prelom. Cesta bojovníka je totiž prvá akčná hra na našom trhu (po kiaľ nepovažujeme za akčné hry aj strieľačky). Doteraz sme mohli u nás dostať systémové programy, výukové programy, logické hry, textové hry, strieľačky, ale akčné hry v pravom slova zmysle doposiaľ

nás končí. Dostať sa k diamantom nie je vôbec jednoduché. Všetky diamanty sú ukryté v truhliciach, ktoré sú zamknuté. Na každú truhlicu pasuje osobitný kľúč. Kľúče sú rozmiestnené v bludisku na vidiťných miestach, až na jednu výnimku, ktorou je kľúč ukrytý v skale. Aby sme mohli nájsť aj tento kľúč, musíme prehľadávať všetky skaly. Získané diamanty potom odnesieme na určené miesto a keď uložíme posledný diamant, otvoria

RECENZIA

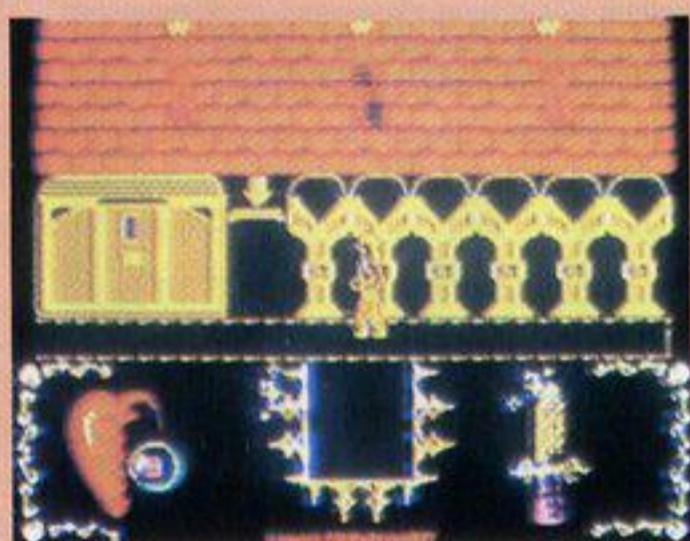

celkom náhodne a v každej hre ináč.

CESTA BOJOVNÍKA

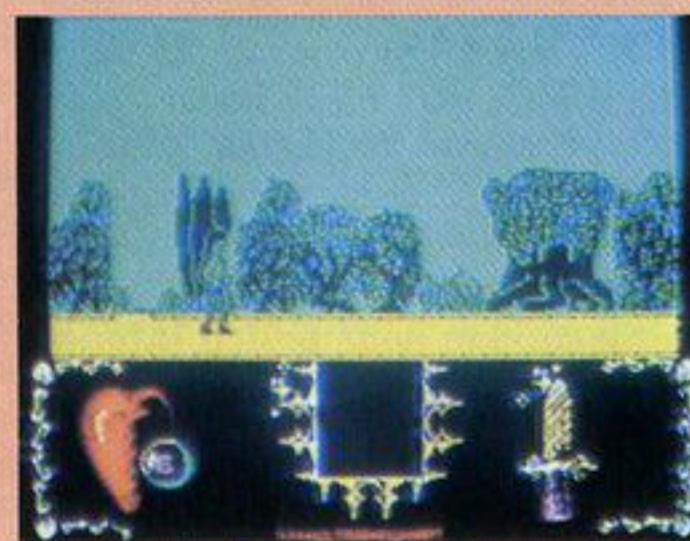
ULTRASOFT

nie. Pritom v zahraničí medzi najvyhľadávanejšie a najrozšírenejšie patria práve hry akčné.

Cesta bojovníka je dielom mladého programátora Karla Malého. Pri pohľade na hru je zrejmé, že Karel je šikovný, talentovaný a programátorsky zdatný.

Hlavným hrdinom hry je bojovník, s ktorým sa môžeme vypraviť na dobrodružnú cestu. Cieľom hry je nájsť všetky diamanty a dopraviť ich

na miesto, kde bojovník začal svoju púť. Potom je treba nájsť z bludiska východ, ktorým odídeme a hra pre-

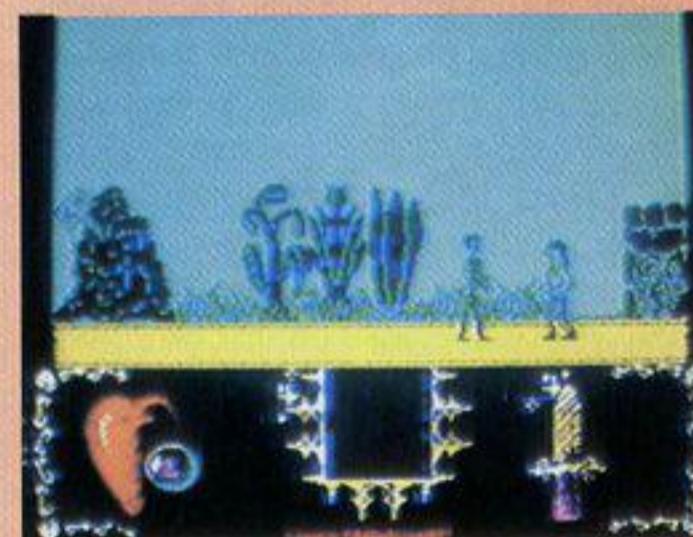
sa dvere do hradu. V hrade je treba nájsť amulet, ktorý je samozrejme zamknutý. Kľúč k amuletu je tiež v hrade. Keď splníme spomínané úlohy, môžeme sa pobrať k východu. Tu nás čaká posledná úloha - poraziť silných bojovníkov, ktorí strážia východ.

Počas svojej cesty stretne náš bojovník množstvo nepriateľov v tých najrozličnejších podobách. Eudských aj nefudských, živých aj mŕtvych, skutočných i neskuтоčných. Stretnúť môžeme bojovníka s palicou, ninju, smrtku, okuliarnika indického a viacero druhov hlavonožcov. Nedovolím si odhadnúť presný počet protivníkov a príšer, ktoré sa v hre nachádzajú, pretože vždy, keď si myslím, že som už všetky videl, objavím nejakú novú.

Z hľadiska grafiky je Cesta bojovníka celkom vydarená hra. Pozaďie nie je jednotvárne a často sa mení. Jednotlivé postavy sú tiež pomere dobre spracované. Určité nedostatky by sa dali nájsť v animácii jednotlivých postáv, ktorá je v mnohých prípadoch trhaná a nepravidelná. Musíme si ale uvedomiť, že Cesta bojovníka vznikla vo vyslovene amatérskych podmienkach, čo vôbec neplatí o kvalitných zahraňičných hrách.

Určite si už mnohí čitatelia všimli, že väčšina hier (aj od profesionálnych firiem) je robených úplne napevno tak, že keď prídeme do niektornej miestnosti, presne vieme, koho a čo v tejto miestnosti nájdeme. Hra je v takom prípade vždy úplne rovnaká. V Ceste bojovníka tento moment obsiahnutý nie je. Všetky príšery sa objavujú

Záverom by som chcel vyjadriť radosť nad tým, že už konečne nastal tento historický prelom a aj na našom trhu si môžu záujemcovia kúpiť akčnú hru. Myslím, že v

Česko - Slovensku máme dostatok schopných programátorov a Cestu bojovníka budú nasledovať ďalšie dobré akčné hry.

-yves-

DIDAKTIK

SPECTRUM

GRAFIKA

83 %

HRATEĽNOSŤ

88 %

CELKOVÝ
DOJEM

86 %

ZVUK

65 %

NÁPAD

89 %

LEVEL 9

WORM IN PARADISE

O tom, kto vytvoril pre ZX Spectrum najlepšie textové hry, nemôže byť pochýb. Bola to firma LEVEL 9. Ich prvé hry boli čierne-biele, čisto textové a pomalé, pretože aj keď boli napísané v strojovom kóde, z nepochopiteľných dôvodov bol výpis textu zaistovaný primitívnym programom v BASICu. Zaujali ale niečim iným - svojou obrovitosťou. Napríklad hra LORDS OF TIME je vlastne deväť hier v jednej. Pomocou časových hodín môžeme cestovať medzi deviatimi rôznymi časovými zónami od praveku až do ďalekej budúcnosti. Alebo hra SNOWBALL, ktorá má vyše 7000 miestností, čiže maximálne 6 bajtov na jednu miestnosť včítane textu a grafiky!

Ďalšou výhodou textoviek od Level 9 je veľkosť slovníka a vynikajúci interpreter. Slovník dokáže rozoznať vyše 1000 slov. Interpreter nás upozorní, ktoré slovo vo vloženej vete nepozná, prípadne že ho pozná, ale nie v tejto súvislosti. Veľmi cenná je aj schopnosť interpreta rozoznať slovo s čo najmenším možným počtom zadaných písmen, napr. pre EXAMINE stačí vložiť EX. Niektoré slová je treba vkladať celé alebo skoro celé, napr. BOTTLE treba zadať ako BOTTL, aby sa odlišilo od slova BOTTOM.

Trefou výhodou textoviek od firmy Level 9 je zaujímavosť scenárov. Tu je ale lepšie presvedčiť sa na vlastné oči.

Dej hry WORM IN PARADISE sa začína v rajskej záhrade. Všade vokol nás je absolútny kľud. V prostredku záhrady stojí jablň a na nej visí jedno jablko. Čo už je len treba spraviť s jablkom? Pokúsiťme sa ho zjesť. Len čo sa doňho za-

hryzneme, z jablka vypadne červ, ktorý začne rásť do obrovských rozmerov. Prebúra mûr v záhrade a odplazí sa preč.

V pozadí sa po určitom čase ozve hlas: Firma Reveline vám ďakuje, že ste si nechal snívať jej sen.

Zistujeme, že sen sa mení na tvrdú realitu. Prebúdzame sa v automate na sny v meste ENOCH, ktoré leží na planéte vzdialenej veľa svetelných rokov od Zeme. Postavili ho

sa k tomuto systému dostať, musel som v duchu zhíknúť, pretože každá lokácia má svoj sedemmiestny farebný kód, z čoho ľahko odvodíme, že máme do činenia s dosť slušným počtom lokácií (vyše 30 miliónov). Mám dojem, že pohyb v mestskom dopravnom systéme bude vyžadovať okrem nášho Spectra ďalší počítač.

Keď sa chceme dozviedieť, aký kód má náš byt, stačí si pozorne pozreť sám seba. Zistíme, že máme na čapici odznak. Keď si tento odznak bližšie preskúmame uvidíme na ňom sedemfarebný kód - našu adresu. Tu si ale treba uvedomiť, že je potrebné hrať stále tú istú hru s tým, že pred vypnutím počítača si nahráme pozíciu. Všetky farebné kódy sú totiž každú hru úplne iné!

PARADISE

pozemskí kolonisti ešte pred mnohými generáciami. Všetko nasvedčuje tomu, že Zem je pre väčšinu obyvateľov už dávno zabudnutou minulosťou. Od doby osídlenia sa na planéte veľa vecí zmenilo. Po meste hliadkujú roboti, ktorí prehľadávajú každého podozrivého. Všetci obyvatelia majú na zápästí implementovaný display, ktorý ukazuje, koľko je hodín a koľko peňazí má dotyčný občan k dispozícii. V noci je zákaz vychádzania.

Čo je treba najskôr urobiť? Najskôr je treba naučiť sa používať mestský dopravný systém. Keď som

Nech si nikto nemyslí, že nájdenním svojho bytu niečo končí - práve naopak, tam to iba začína. Zapneme televízor a môžeme sa dozviedieť čo je na planéte nového, medzi iným aj to, že vláda sľubuje veľkú odmenu každému, kto dodá políciu informácie o cudzom UFO a špiónoch, ktorí sa na planéte skrývajú...

- yves -

**DIDAKTIK
SPECTRUM**

Dobrodružné hry firmy Adventure International sa vyznačujú predovšetkým veľmi kvalitnou grafikou. Samozrejme, ak máme na obyčajnom Spectre dobrú grafiku, nezostane nám príliš veľa pamäte na slovník a interpreter. Preto väčšina týchto hier používa iba dvojslovné príkazy.

kími vo chvíli, keď ešte nie je polnoc. Budík samozrejme stojí a milí tvorovia sa premenia na ohavných zelených trpaslíkov...

Potom nasledovalo niekoľko menej vydarených hier, ako ROBIN OF SHERWOOD, SEAS OF BLOOD, REBEL PLANET a FANTASTIC FOUR. My sa zastavíme až u hry KAYLETH, ktorá je

ceho pásu. Lepšie ho preskúmame príkazom "EXAMINE MACHINE-RY" a objavíme lepiacu pásku, ktorá je namiesto lepidlom nasiaknutá kyselinou. Pásu a všetky ďalšie predmety berieme zo sebou, pretože každý predmet v tejto hre je na niečo užitočný. Potom preskúmame ostatné miestnosti a zistíme, že sme zatvorení v ôsmich miestnos-

KAYLETH

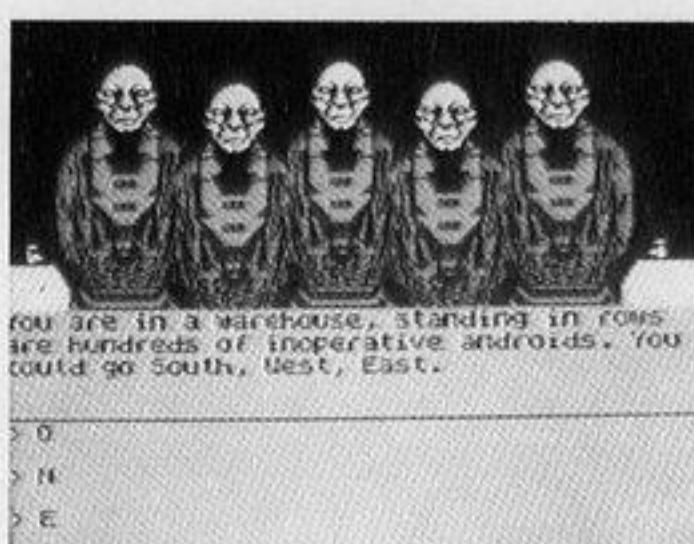
ADVENTURE INTERNATIONAL

Ich prívou hrou bol HULK. Hulk je známa postava z kreslených seriálov, ktorá je v civile celkom obyčajný človek, doktor BRUCE BANNER. Keď nastane noc, alebo keď Banner pocíti fyzickú bolest, premení sa na svalnaté zelené monštrum nízkej inteligencie, ktoré chce iba ničiť a ničiť.

Druhou hrou od Adventure International bol SPIDERMAN. Inšpiráciu čerpali autori opäť z kreslených seriálov. PETER PARKER, redaktor novín Daily Bugle, sa občas prezlieka do červeno-modrého pavúčieho úboru a bojuje s najrôznejšími zloduchmi, aby získal materiál pre svoje reportáže. Jeho prednosti spočívajú v tom, že je neuvieriteľne rýchly, môže chodiť po stenách i po plafóne a môže vystreľovať z rúk lepivé pavučiny, ktorými zločincov spúta a zabalených odnesie na najbližšiu policajnú stanicu.

Ďalšia hra sa volala GREMLINS a bola naprogramovaná na motívy rovnomenného filmu od Stevena Spielberga. O čo v hre ide? Otecko kúpi pre svojho synáčika v zapadnutom bazáre od starého Číňana malého tvora menom GIZMO. Od obchodníka dostane varovanie: Gizmo nesmie nikdy prísť do styku s vodou ani prudkým svetlom a nesmie jesť po polnoci. Samozrejme synček omylem poleje Gizma vodou a začnú sa odohrávať čudesné veci. Na Gizmovom tele naskáču opuchy, z ktorých sa vyliahne niekoľko ďalších tvorov. Vyzerajú rovnako ako Gizmo, ale správajú sa veľmi nevychovane a sú poriadne zákerní. Rozbijú budík, takže chlapec ich na-

pravdepodobne najlepšou hrou v histórii firmy Adventure International. KAYLETHa naprogramoval Stefan UFNOWSKI podľa rovnomennej poviedky známeho amerického spisovateľa sci-fi románov Isaaca Asimova. Dej hry sa začína na istej planéte v jednej továrni. Ležíme priprútaní na bežiacom pásse a blížime sa k drviacim čefustiam. Naše vedomie bolo prenesené do umelého robota a v továrni nás chcú zošrotovať ako vadný výrobok. Na planéte vládne zlý tyran KAYLETH a našou úlohou je Kayletha zne-

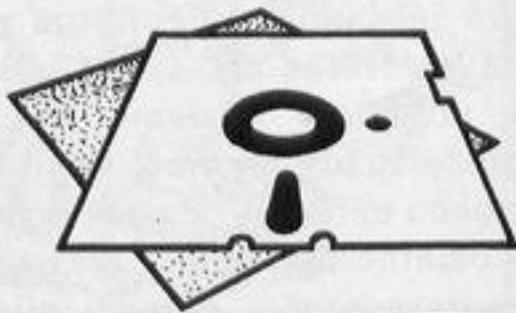
škodniť.

Ako by sa malo začať? Najprv je treba roztrhať popruhy, ktorými sme k pásu priprútaní. Zadáme teda príkaz "BREAK BANDS". Popruhy sú roztrhnuté a my sme voľní. Vstaneeme z pásu "GET UP" a v tom momente sa v celej továrni rozoznejú sirény a vznikne veľký zmätok. Po kiaľ nechceme, aby nás chytili nejakí androidi a nepriviazali nás na späť, vyjdeme o poschodie vyššie a zadáme príkaz "SWITCH LEVER", ktorým vyradíme poplašný systém z prevádzky. Androidi sa upokoja a zalezú do podzemia v bloku B. Zideme dolu a sme opäť vedľa bežia-

tiach. Najprv vojdeme do tej miestnosti, kde je terminál a stolička, ktorá je pevne pripevnená k zemi. Keď stoličku bližšie prezrieme, objavíme na jednej strane gombík. Zadáme "TURN KNOB" a na pulte sa objaví pár rukavíc. Rukavice si treba vziať a natiahnuť príkazmi "GET GLOVES" a "WEAR GLOVES". Hned vedľa tejto miestnosti je skladište androidov a sklad kartridžov. Keď si bližšie prezrieme uskladnených androidov, objavíme, že majú na hlave otvor s konektormi pre kartridž. Kartridž robota naprogramuje na konkrétnu úlohu. Pretože naše vedomie je tiež prenesené do podobného androida, je zrejmé, že ak sa chceme dostať z továrne von, treba nájsť potrebné kartridže. Preto ideme do skladišta kartridžov a prehľadáme ho. Nájdeme akurát jednu kovovú krabičku, ktorá sa nedá otvoriť, pretože všetky hrany sú precízne zvarené. V krabičke sa skrývajú tri potrebné kartridže DEXTA, SERTA a MASTA. Na otvorenie krabičky slúži páška s kyselinou, ktorú už máme pri sebe. Bohužiaľ pre mňa na tomto mieste hra končí, pretože som nedokázal nájsť príkaz, ktorým by sa to dalo uskutočniť. Úspešnému zakončeniu hry som ešte stále veľmi ďaleko.

KAYLETH má výbornú farebnú grafiku, ktorá je často aj animovaná. Interpreter je oproti predchádzajúcim hrám od Adventure International značne vylepšený a rozumie aj viacslovným vetám. Jednotlivé vety je možné oddeľovať čiarkami a zadať takto niekoľko príkazov naraz. Jednotlivé pozície v hre je možné zaznamenávať na kazetu.

-yves-

ULTRASOFT

ZX-7 je hudobný program, ktorý umožňuje domácomu počítaču Sinclair ZX Spectrum 48kB bez pripojenia akéhokoľvek periférneho zariadenia hrať akordy a skladby plnohlasne, čiže tak, ako na skutočnom hudobnom nástroji. Autorom je bratislavský programátor Ján Deák ml. Program pracuje na princípe zvukovej stopy, do ktorej sa programovo umiestni 0 až 8 tónov. Potom sa stopa celá prehrá, staré tóny sa zmažú a nahradia novými. To ale prebehne veľmi rýchlo, preto program hrá melódiu plynule. Klaviatúra má štyri a pol oktavy.

hornej časti obrázku, ktorý vidíme počas práce so ZX-7 neustále pred sebou. V dolnej časti obrázku vidíme klaviatúru (v celom teste bude pod klávesnicou myšlená klávesnica počítača a pod klaviatúrou klávesnica hudobného nástroja). Vkladanie skladby prebieha tak, že pomocou kurzora nastavíme na klaviatúre tie klávesy, ktoré majú byť v určitom kroku stlačené. Potom nastavíme skladbu na ďalší krok a opäť označíme, ktoré tóny by sa v ňom mali zahrať. Takto postupujeme až do ukončenia celej skladby. Pokiaľ sme so svojou skladbou spokojní, môžeme ju uložiť na kazetu.

Počítadlo krokov slúži na to, aby

ZX - 7

Skladbu je predtým treba buď vložiť (SET), alebo nahrať z pásky (LOAD).

SLOWPLAY- pomalé prehrávanie

Ak naprogramujeme skladbu z nôt a zároveň máme k dispozícii klávesový nástroj, bude nám tento režim skladbu pomaly prehrávať a ukazovať, ktoré klávesy sú v určitom kroku stlačené, čo veľmi pomôže pri učení hry na klávesový nástroj.

TEMPO

V tomto režime regulujeme, akou rýchlosťou sa bude skladba prehrávať. Optimálne nastavenie rýchlosťi skladby je mimoriadne dôležité pre dobrý výsledný dojem.

SAVE

Počítač vloženú skladbu nahrá na kazetu ako záznam bez mena. Dĺžku skladby si program zistí sám.

LOAD

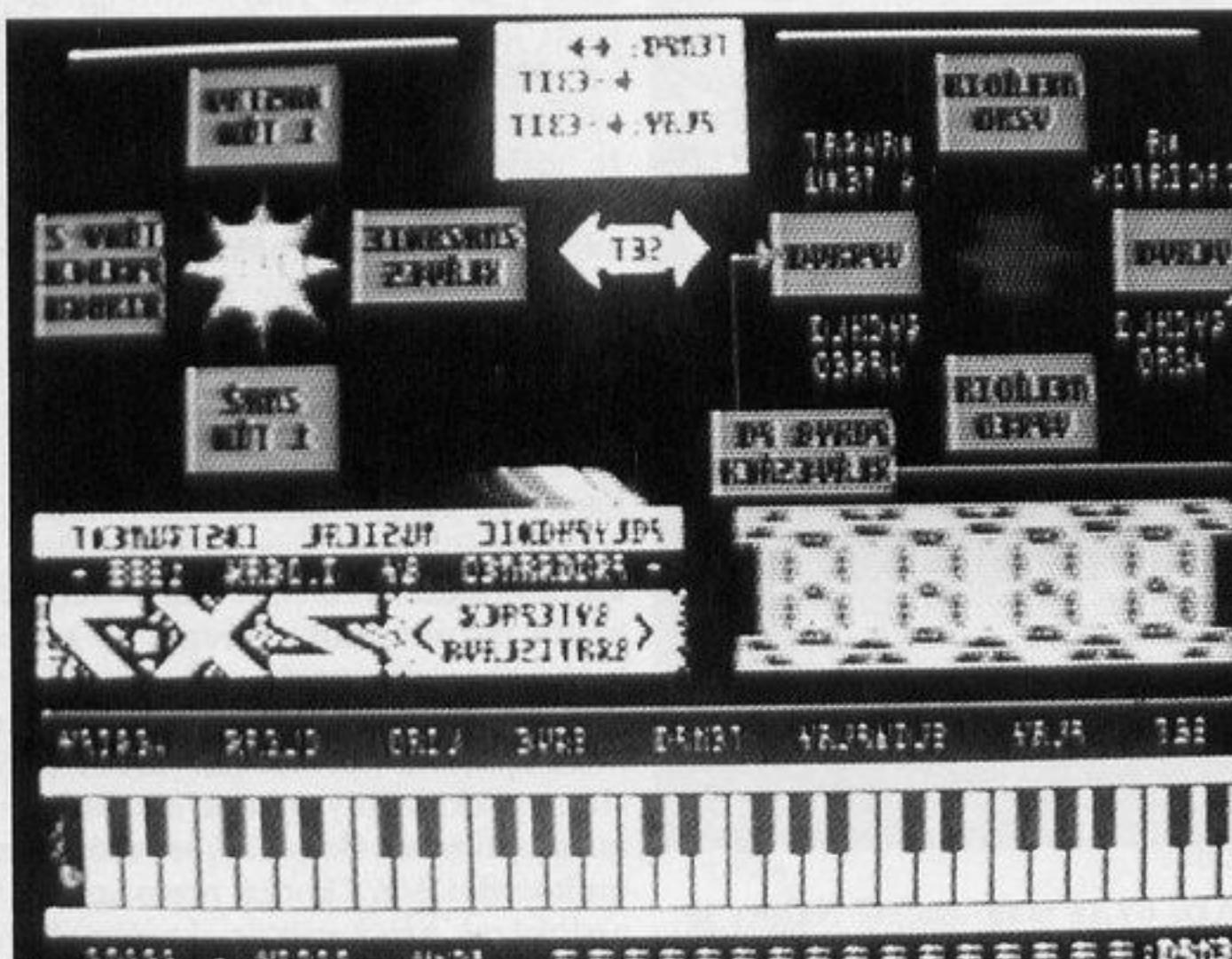
Počítač nahrá skladbu s kazety.

CLEAR

Program vymaže skladbu z pamäti.

VERIFY

Skontroluje záznam skladby na kazete.

Ovládanie programu je realizované pomocou kláves Q, A, O, P a SPACE. V hlavnom menu si môžeme vybrať niektorú z týchto funkcií: SET, PLAY, SLOWPLAY, TEMPO, SAVE, LOAD, CLEAR, VERIFY.

SET- práca so skladbou

V tomto režime je možné skladbu vkladať, editovať a prehrávať po krokoch. Funkcia ovládajúcich klávesov pre tento režim je popísaná v

sme vedeli, v ktorej časti programu sa nachádzame. Počítadlo je hexadecimálne, pretože pre hudobný program je tento typ počítadla vhodnejší.

Pre prácu s programom nie sú potrebné rozsiahle hudobné vedomosti. Pre začiatok úplne postačí znalosť nôt.

PLAY- hranie skladby

Po zvolení tohto režimu vám počítač zahrá skladbu, ktorá je pamäti.

Hudobný program ZX-7 vznikol v domáčich podmienkach a má prakticky iba jediný nedostatok. Všetky skladby sa dajú prehrávať iba v programe ZX-7 a nie je možné ich použiť ako samostatný súbor vo vlastných programoch. Tu si je ale treba uvedomiť, že ZX-7 dokáže zahrať až osem tónov súčasne a z toho dôvodu je skladba v ňom vytvorená veľmi dlhá. Preto aj keby ZX-7 umožňoval tvorbu samostatne použiteľných súborov, nedali by sa takmer nikde použiť, pretože iba samotná skladba by zaberala takmer celú pamäť.

- yves -

ACADEMY

CRL

Academy naprogramoval známy anglický programátor Pete Cooke. Programovanie trvalo 5 mesiacov a výsledok bol priam fantastický. Už predchádzajúca hra TAU CETI na-

značovala, aké má P. Cooke veľké schopnosti. V plnej miere ich rozvinul až v Academy, ktorá je typickým príkladom dokonalej hry.

Academy (po slovensky Akadémia) je škola pre výcvik pilotov vznášadiel. Vznikla potom, čo jeden mladý pilot - začiatok pri parkovaní u atómového reaktoru omylem zaradil spiatočku a premenil polovicu planéty na tečúcu lávu...

Už v samotnom menu môže každý na vlastné oči vidieť, že autor si dal mimoriadne záležať na každom detaile. V pozadí za textom prebleskujú hviezdicky. V hornej časti obrazovky je informačný

panel, v ktorom vidíme, ako dlho už hru hráme. Zaujímavé je, že panel sa rozkladá nielen v samotnej obraz-

ovke, ale aj v okraji, do ktorého sa teoreticky písť nedá.

Keď sa chceme stať kadetom kozmickej akadémie, musíme najskôr vyplniť prihlášku. Pri zadávaní dátumu narodenia nám počítač len tak mimočodom zistí, ktorý deň v týždni sme sa narodili.

Po prihlásení zistíme, že celá hra sa ovláda pomocou tzv. MENU DRIVEN, t.j. šípkou, ktorou ukazujeme, čo si prajeme zvoliť. Dnes je tento spôsob ovládania bežne rozšírený, ale v tých časoch bolo na Spectre len veľmi málo programov s takýmto ovládaním.

Skôr, ako začneme lietať, musíme sa dôkladne pripraviť a vybrať si vhodné vznášadlo. K dispozícii sú tri hotové vznášadlá (Lincoln, Wilson a Lenin), ktoré vo väčšine prípadov nevyhovujú a vtedy si môžeme podľa svojej chuti postaviť vlastné vznášadlo. Musíme sa ale zmestíť do určitých finančných a hmotnostných hraníc. Výstroj a výzbroj žiadneho vznášadla nesmie vážiť viac ako 100 ton a nesmie stáť viac ako 100 Megacreditov. Môžeme si tiež určiť, ako bude vyzerať ovládací panel vznášadla, vrátane farieb, tieňovania a rozloženia všetkých kontroliek a palubných ukazovateľov. Pritom je zaujímavé, koľko vecí si môžeme nadefinovať. Celá stavba vďaka perfektnému riešeniu ovládania netrvá dlho.

Konečne sa dostávame k samotnej hre. Cieľom hry je úspešne prejsť dvadsať scenárov, ktoré sú navzájom veľmi odlišné. Raz musíme strieľať, raz bombardovať, inokedy zasa prejsť mínovým poľom k základni, atď.

Neobvyklá je aj grafika. Na oblohe môžeme vidieť slnko, ktoré sa pohybuje. Všetky predmety vrhajú tieň podľa uhla dopadu slnečných lúčov. V noci samozrejme nevidíme nič a musíme si zapnúť infračervenú jednotku, ktorá nám umožní okolie obrysovo vidieť. Pri otáčaní vznášadla sa obraz na chvíľu rozostri, podobne, ako v skutočnosti.

Academy je veľmi premyslená a dokonale naprogramovaná hra. Obsahuje mnohé veci, ktoré sa v žiadnej inej hre nenachádzajú. Z hľadiska hrateľnosti sú v hre zakomponované zaujímavé prvky, ako nutnosť vytvoriť také vznášadlo, ktorým sa

konkrétny scenár dá prejsť, zvoliť si taký spôsob boja, aby sme stihli prísť na energetickú základňu skôr, než sa nám minie palivo, atď. Rýchlosť grafiky je tiež veľmi dobrá.

- yves -

DIDAKTIK SPECTRUM

Rubrika PRVÁ POMOC má za cieľ uverejňovať všetky vaše problémy a nevyriešené záhadu v počítačových hrách, aby sa s nimi zoznámili všetci naši čitatelia a mohli vám pomôcť.

Redakcia sa zároveň obracia na tých čitateľov, ktorí poznajú odpoveď na niektorú z otázok v rubrike PRVÁ POMOC, aby pomohli svojim priateľom v núdzi a poslali odpoveď na adresu našej redakcie.

Každá otázka musí obsahovať typ počítača a stručnú špecifikáciu problému (maximálne 4-mi vety).

Každá odpoveď musí obsahovať zároveň kód otázky, ktorým bude označená.

Prosíme čitateľov, aby všetky príspevky určené do tejto rubriky mali zreteľný nápis PRVÁ POMOC na prednej strane obálky v jej favom hornom rohu.

Vaše otázky a odpovede píšte na adresu: BIT, poštový priečinok, pošta 29, 826 07 BRATISLAVA

C027: Boris KARVAŠ z Nitry nevie, ako treba ovládať hru SKY FOX. Okrem toho nevie pristávať a nevie používať palubný počítač. Veľmi by uvítal, keby sa nášiel niekto, kto vlastní k Sky Foxu podrobny manuál spolu s popisom ovládaci kľavies.

C028: TURBO ESPRIT od firmy Durell robí problémy Dušanovi MOLNÁROVI z Ružomberka. Keď sa určitý čas hrá, z ničoho nič dostane správu GAME OVER a hra predčasne skončí. Skončí musí napriek tomu, že má ešte dostaťok životov, že

nikde nehavaroval a ani nestlačil kľaves zadefinovaný ako ABORT. V čom robí Dušan chybu, že musí takmer každú hru predčasne ukončiť?

C029: V hre MONTY ON THE RUN (Monty 3) je treba na začiatku vybrať päť predmetov z dvadsiatich, ktoré si Monty zoberie zo seba. Vedel by niekto poradiť Ondrejovi WEISSOVI z Banskej Štiavnice, ktoré to sú? Pokiaľ by bol čo len jeden predmet nesprávny, hru už potom nie je možné vyhrať.

C030: To, že hra EAGLE'S NEST sa odohráva v čase 2. svetovej vojny asi mnohí vytušili. Ani skutočnosť, že hrad, v ktorom sa pohybuje náš hrdina je supertajný a veľmi dôležitým opevnením nemeckých vojakov, nie je pre mnohých čitateľov prekvapením. Časom sa však v redakciu zozbieralo zopár príspevkov na tému ako vyhrať túto hru. Celý problém spočíva totiž v tom, že hra má niekoľko levelov a v každom ide o nejakú inú úlohu. Poniekrití úspešne dohrali dva tri levely, niektorí rezignovali už po prvom, ba dokonca nedohrali ani jeden. Potrebovali by sme pomoc niekoho, kto zistil a overil cieľ hry pre každý z levelov, čím pomôže viacerým neúspešným protifašistickým bojovníkom doviest k cieľu misiu v Orlom hniezde.

C031: Hra MOVIE pochádza od autorskej dvojice z Juhoslávie. MOVIE bol na západnom trhu natočko úspešný, že si firma OCEAN objednala ďalšiu hru od týchto vychytených autorov. Hra sa volala PHANTOM

BOJOVÉ NASADENIE V ORLOM HNIEZDE

SÁM PROTI MAFII

GREGORY MÔŽE ÍST POKOJNE SPAŤ

CLUB a predčila MOVIE v mnohých smeroch. Miesto 200 má až 500 miestností, miesto pomerne zrozumiteľného prostredia sa ocitáme v zvláštnom futurologickom svete, čo umocňuje aj monochromatická grafika v najbláznivejších farebných kombináciach - napr. žltá kresba na bielom pozadí a podobné zvrátenosti. Najzáhadnejšou stránkou opäť zostáva cieľ, ktorého poodhalenie pomôže Petrovi KOMPOVI z Olomouca.

ODPOVEDE NA OTÁZKY Z MINULÉHO ČÍSLA.

A007: V GREAT ESCAPE je nutné mať pri sebe dva predmety pre úspešné zakončenie. Sú to KOMPAS a DOKLADY. Potrebné sú aj štipacie kliešte na urobenie diery do plotu a baterka na svietenie v podzemí. Za tip ďakujeme Michalovi SVITEKOVI z Vrábľov.

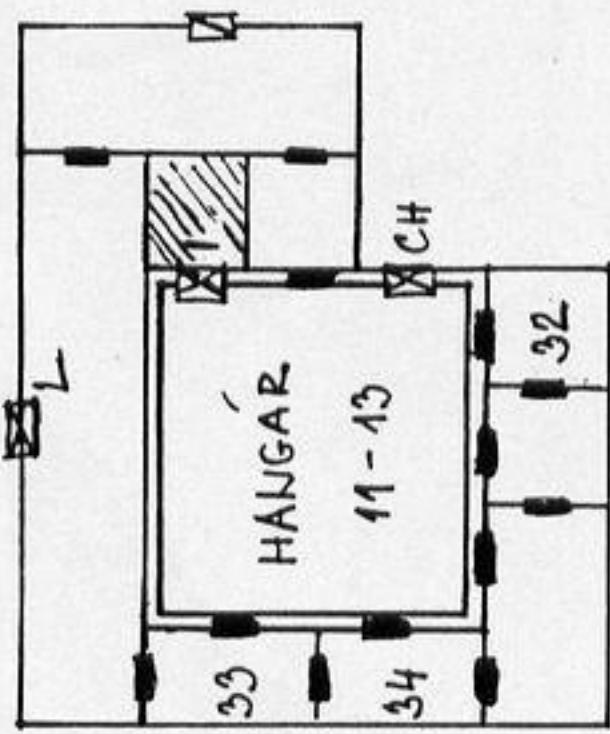
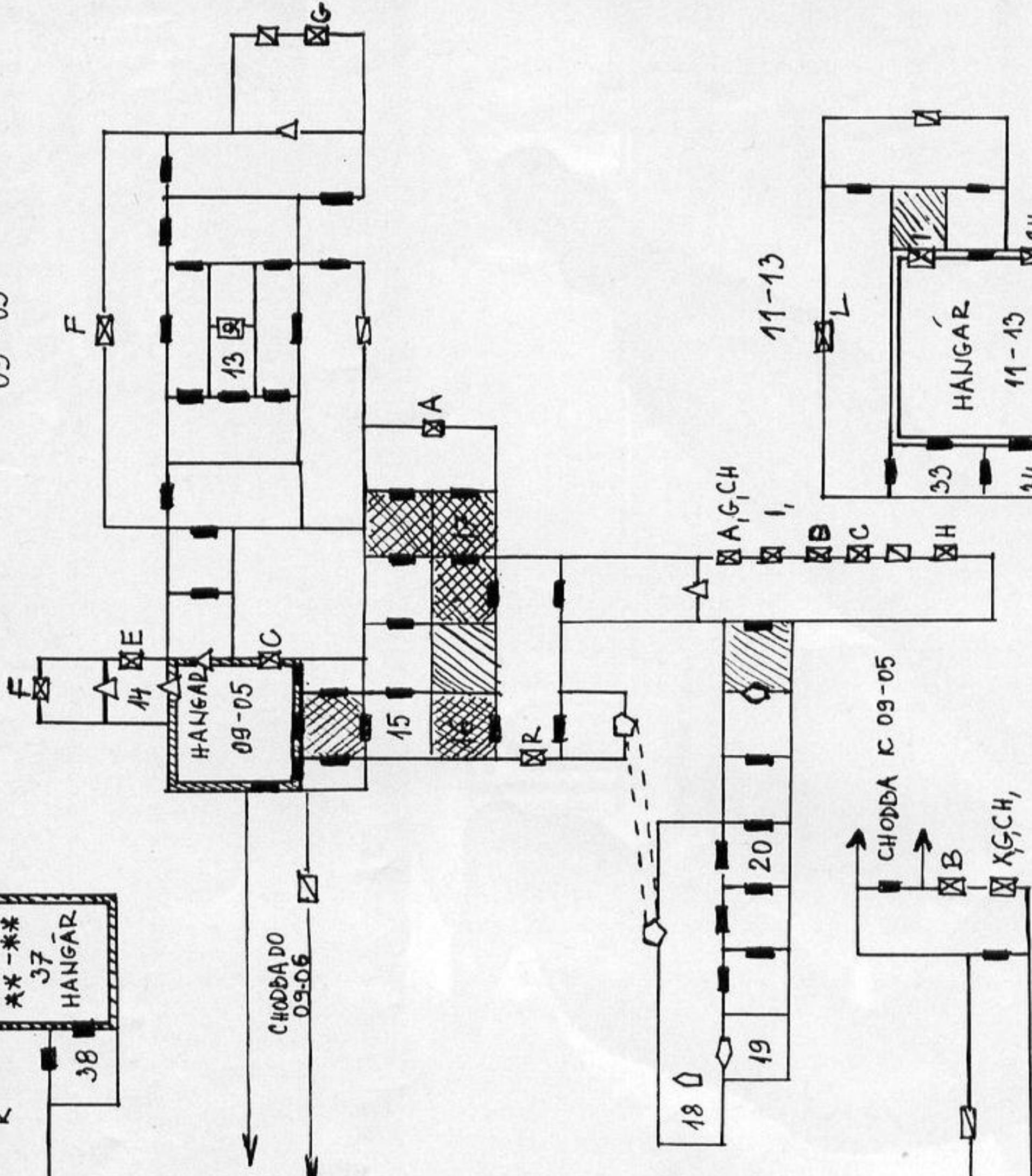
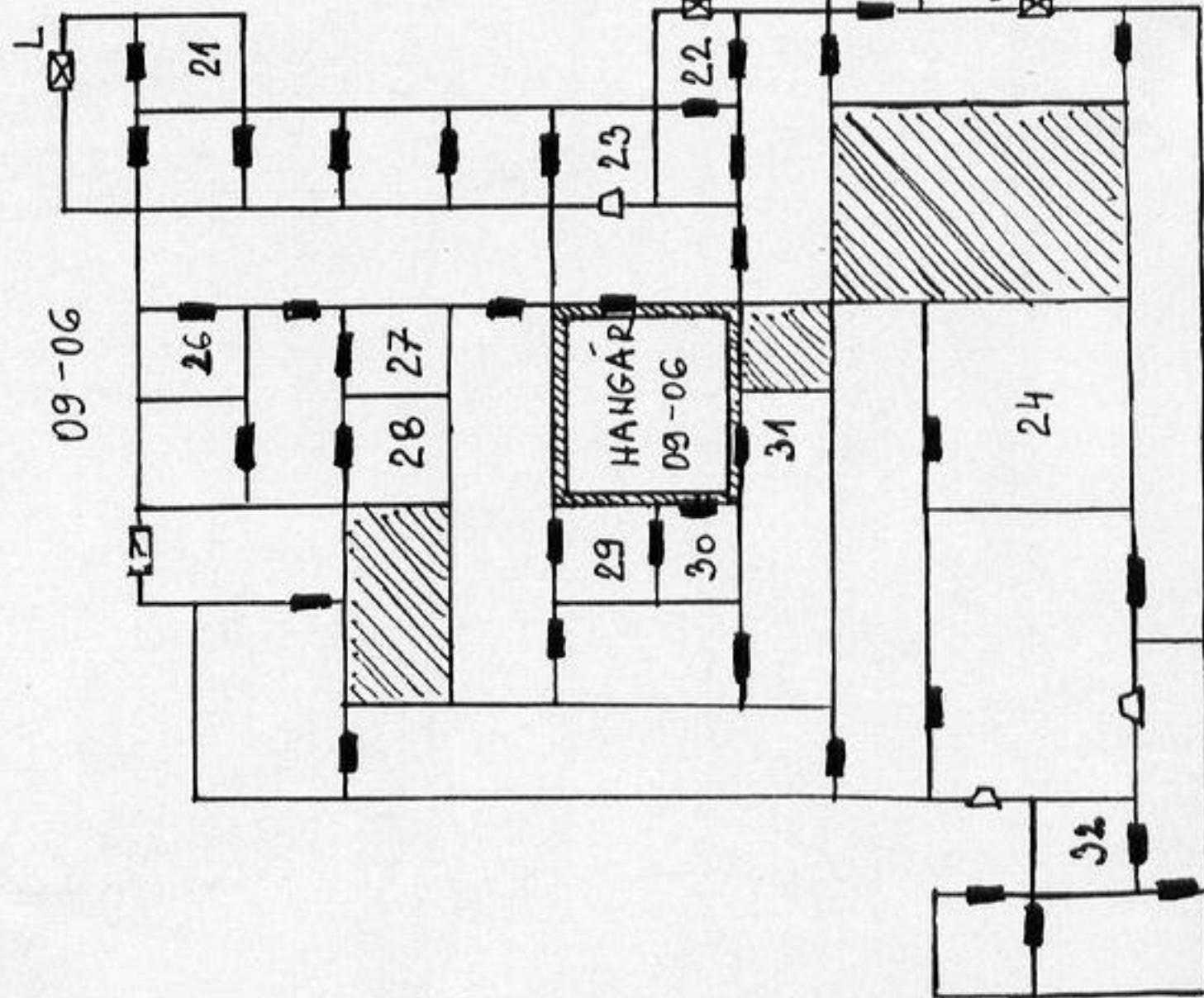
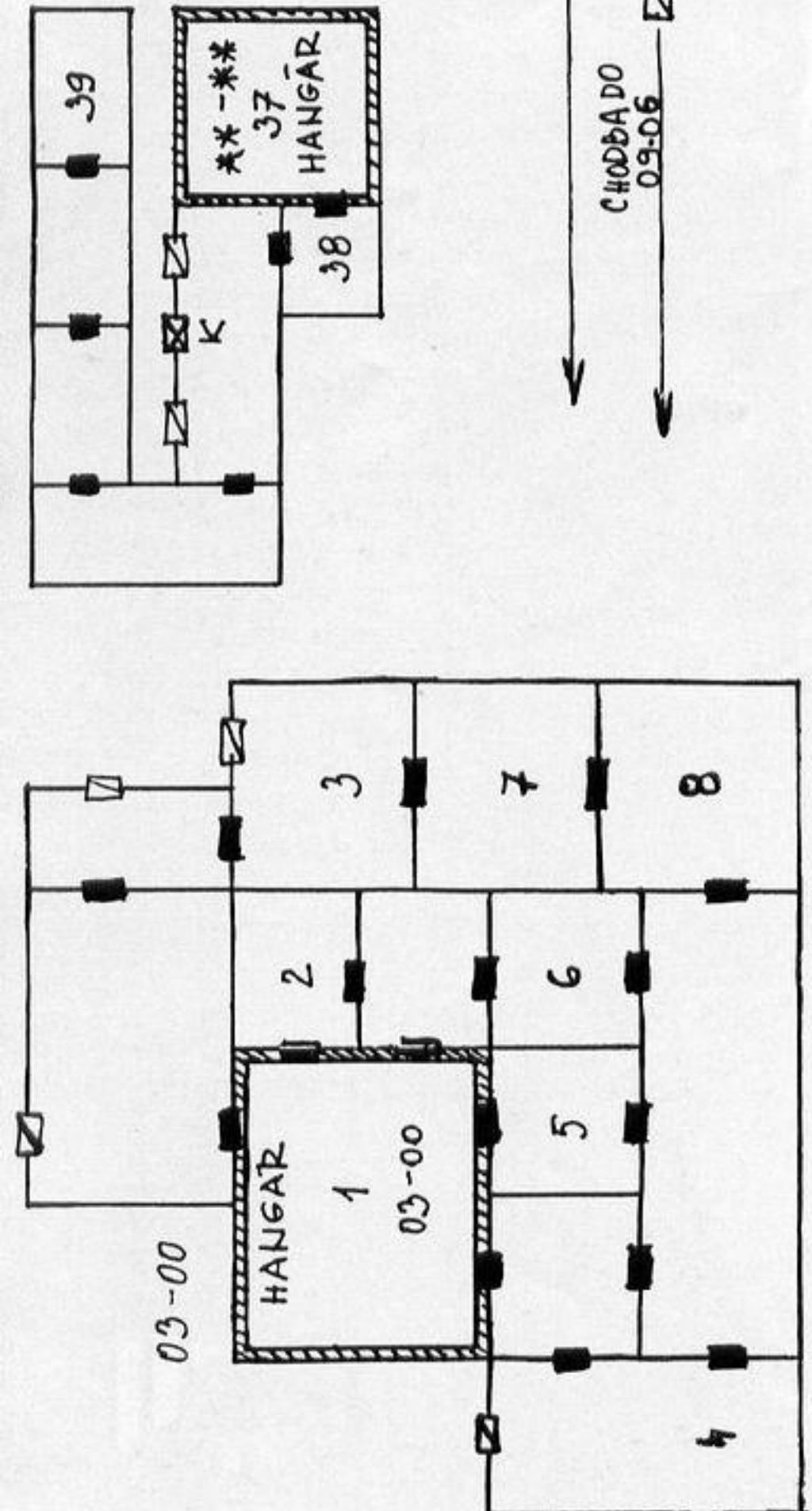
A010: A tu je riešenie na problém s hrou SENTINEL od Iva PŇA z Lábu: Cieľom je zničiť všetky hliadky v leveľi. Zároveň získavame absorciou predmetov energiu. Hra sa ovláda kľavesami: T (TREE) - stvor strom, B (BOULDER) - stvor balvan, R (ROBOT) - stvor robota, A (ABSORB) - absorbuje predmet pod tvojou úrovňou, Q (QUIT) - opusti pôvodné telo a presuň sa do novovytvoreného robota, H (HYPER-SPACE) - premiestnenie sa na náhodnú pozíciu.

A013: Pomoc podľa slov Gusta MELICHARA z Košíc je jednoduchá. Gregory sa chystá práve do posteľ a v prvom rade si musí nastaviť budík. Budík si pekne posta-

ví na akýsi stolček a podíde k posteľ. Vtedy sa postavička Gregoryho vzorne uloží do posteľ a zaspí. Po chvíli sa však začnú diať všakovaké nečakané veci. Postupne začnú miznúť predmety (Gregory loses his clock - Gregory stratil svoje hodiny) a ožijú aj neškodné žabky vyobrazené na tapete, ktorou je okrášlená Gregoryho spálňa. Samotná hra začína až potom, čo sa Gregory v zlom sne objaví pred tromi vodotryskami, ktoré prúdom vody vytláčajú do výšky potrebné predmety. Vedľ Gregory musí získať naspäť svoj milý budíček ešte skôr než bude ráno a čaká ho po ceste mnoho bláznivých nástrah. Prúdy vody sa dajú totiž zastaviť iba kohútikmi na vodovodné potrubie...

A015: Ďakujeme za dobrú radu Karolovi LUPEŇOVI zo Sliača. Prišlo nám totiž viacero dobre mielených rád v duchu - Karnov musí sopky prebehnuť rýchlo a opatrne v momente, keď sú všetky tesne po výbuchu a nehrozí zasiahnutie smrtiacou lávou. Karol však napísal o elegantnejšom riešení. Tesne pred jaskyňou so sopkami použijeme rebrík, vylezieme naň čo najvyššie a preskočíme na stropnú plošinu doprava. Touto cestou obídeme nebezpečné sopky v bezpečnej vzdialnosti nad nimi. Za chybu by sa však dalo považovať to, že stratíme užitočný rebrík. Lahká pomoc. Vybalíme rebrík a najprv postúpime kúsok vpravo kde vyskočíme. Objaví sa tak nový rebrík, ktorý si pribalíme do zásoby a až potom vylezieme na prvý rebrík hore. Dobre Karol, nazaj užitočná rada.

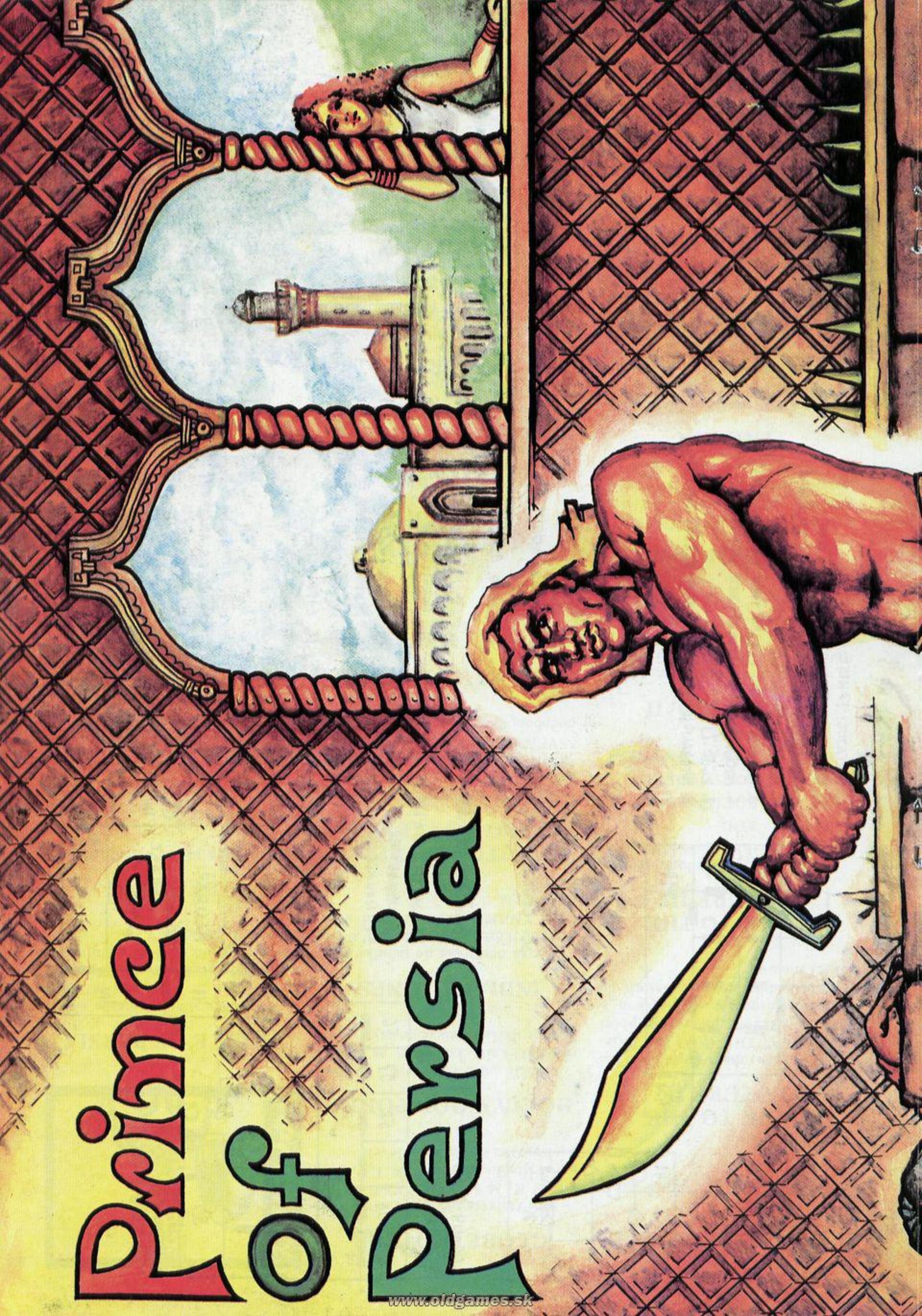
MERCENARY

bit

poster

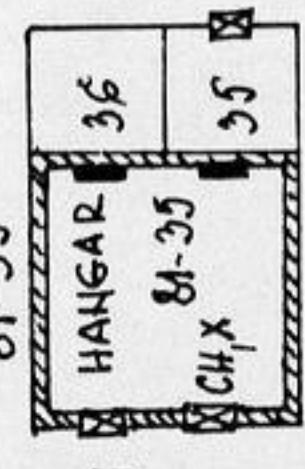
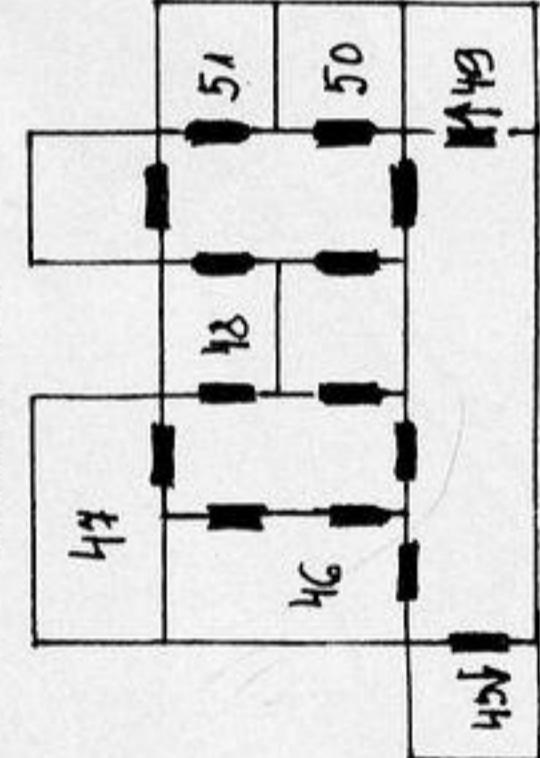

Prince
of Persia

www.oldgames.sk

81-95

LOCÁCIA 03-00

COLONY CRAFT
1. PODLAŽIE

1. LIETAJÚCI TAHIEL

2. MECHANOID STORES - CHCÚ LARGE BOX

3. MECHANOID LABORATORY - CHCÚ USEFUL ARMAMENT

4. MECHANOID DEMAND

5. MECHANOID FUEL STORES - CHCÚ USEFUL FUEL

6. MECHANOID LABORATORY - CHCÚ MIKEESTER

7. KLÚČ □

8. MECHANOID POWER ROOM - CHCÚ ENERGY CRYSTAL

21. COMMUNICATION ROOM
22. MEDICAL SUPPLIES
23. POWERAMP - UHÓVÍ IST OBYČAJNÝM
LIETADLOM V A COLONY CRAFT

24. KLÚČ

25. CATERING PROVISION

26. PAŁYAR BELIEFING 200H

27. BAUĽ

28. ENERGY CRYSTAL

29. SICKYS

30. PAVVČILIA

31. LARGE BOX

LOCÁCIA 01-06

32. GOLD
33. CLUČ □

LOCÁCIA 11-13

34. CHEESE
35. BAUĽ
36. USEFUL ARMAMENT

LOCÁCIA 09-00

37. DATADISK
38. KLÚČ □

39. METAL DETECTOR

40. AUTIGEAR

41. AUTONIA

42. PHOTOWHITEP

43. NEUTRON FUEL - KOSÍS HAI ANTIGRAV

44. COFFIN

45. KLÚČ △

LOCÁCIA ***-**

46. LIETADLO V A LET DO COL.CRAFT

47. WIMMESTER

48. NOVADIVER

49. AUTONIA

50. PHOTOWHITEP

51. NEUTRON FUEL - KOSÍS HAI ANTIGRAV

52. LIETADLO V A LET DO COL.CRAFT

53. NOVADIVER

54. PHOTOWHITEP

55. NEUTRON FUEL - KOSÍS HAI ANTIGRAV

56. LIETADLO V A LET DO COL.CRAFT

57. NOVADIVER

58. PHOTOWHITEP

59. NEUTRON FUEL - KOSÍS HAI ANTIGRAV

60. LIETADLO V A LET DO COL.CRAFT

61. NOVADIVER

62. PHOTOWHITEP

63. NEUTRON FUEL - KOSÍS HAI ANTIGRAV

64. LIETADLO V A LET DO COL.CRAFT

65. NOVADIVER

66. PHOTOWHITEP

67. NEUTRON FUEL - KOSÍS HAI ANTIGRAV

68. LIETADLO V A LET DO COL.CRAFT

69. NOVADIVER

70. PHOTOWHITEP

71. NEUTRON FUEL - KOSÍS HAI ANTIGRAV

72. LIETADLO V A LET DO COL.CRAFT

73. NOVADIVER

74. PHOTOWHITEP

75. NEUTRON FUEL - KOSÍS HAI ANTIGRAV

76. LIETADLO V A LET DO COL.CRAFT

77. NOVADIVER

78. PHOTOWHITEP

79. NEUTRON FUEL - KOSÍS HAI ANTIGRAV

80. LIETADLO V A LET DO COL.CRAFT

81. NOVADIVER

82. PHOTOWHITEP

83. NEUTRON FUEL - KOSÍS HAI ANTIGRAV

84. LIETADLO V A LET DO COL.CRAFT

85. NOVADIVER

86. PHOTOWHITEP

87. NEUTRON FUEL - KOSÍS HAI ANTIGRAV

88. LIETADLO V A LET DO COL.CRAFT

89. NOVADIVER

90. PHOTOWHITEP

91. NEUTRON FUEL - KOSÍS HAI ANTIGRAV

92. LIETADLO V A LET DO COL.CRAFT

93. NOVADIVER

94. PHOTOWHITEP

95. NEUTRON FUEL - KOSÍS HAI ANTIGRAV

96. LIETADLO V A LET DO COL.CRAFT

97. NOVADIVER

98. PHOTOWHITEP

99. NEUTRON FUEL - KOSÍS HAI ANTIGRAV

100. LIETADLO V A LET DO COL.CRAFT

101. NOVADIVER

102. PHOTOWHITEP

103. NEUTRON FUEL - KOSÍS HAI ANTIGRAV

104. LIETADLO V A LET DO COL.CRAFT

105. NOVADIVER

106. PHOTOWHITEP

107. NEUTRON FUEL - KOSÍS HAI ANTIGRAV

108. LIETADLO V A LET DO COL.CRAFT

109. NOVADIVER

110. PHOTOWHITEP

111. NEUTRON FUEL - KOSÍS HAI ANTIGRAV

112. LIETADLO V A LET DO COL.CRAFT

113. NOVADIVER

114. PHOTOWHITEP

115. NEUTRON FUEL - KOSÍS HAI ANTIGRAV

116. LIETADLO V A LET DO COL.CRAFT

117. NOVADIVER

118. PHOTOWHITEP

119. NEUTRON FUEL - KOSÍS HAI ANTIGRAV

120. LIETADLO V A LET DO COL.CRAFT

121. NOVADIVER

122. PHOTOWHITEP

123. NEUTRON FUEL - KOSÍS HAI ANTIGRAV

124. LIETADLO V A LET DO COL.CRAFT

125. NOVADIVER

126. PHOTOWHITEP

127. NEUTRON FUEL - KOSÍS HAI ANTIGRAV

128. LIETADLO V A LET DO COL.CRAFT

129. NOVADIVER

130. PHOTOWHITEP

131. NEUTRON FUEL - KOSÍS HAI ANTIGRAV

132. LIETADLO V A LET DO COL.CRAFT

133. NOVADIVER

134. PHOTOWHITEP

135. NEUTRON FUEL - KOSÍS HAI ANTIGRAV

136. LIETADLO V A LET DO COL.CRAFT

137. NOVADIVER

138. PHOTOWHITEP

139. NEUTRON FUEL - KOSÍS HAI ANTIGRAV

140. LIETADLO V A LET DO COL.CRAFT

141. NOVADIVER

142. PHOTOWHITEP

143. NEUTRON FUEL - KOSÍS HAI ANTIGRAV

144. LIETADLO V A LET DO COL.CRAFT

145. NOVADIVER

146. PHOTOWHITEP

147. NEUTRON FUEL - KOSÍS HAI ANTIGRAV

148. LIETADLO V A LET DO COL.CRAFT

149. NOVADIVER

150. PHOTOWHITEP

151. NEUTRON FUEL - KOSÍS HAI ANTIGRAV

152. LIETADLO V A LET DO COL.CRAFT

153. NOVADIVER

154. PHOTOWHITEP

155. NEUTRON FUEL - KOSÍS HAI ANTIGRAV

156. LIETADLO V A LET DO COL.CRAFT

157. NOVADIVER

158. PHOTOWHITEP

159. NEUTRON FUEL - KOSÍS HAI ANTIGRAV

160. LIETADLO V A LET DO COL.CRAFT

161. NOVADIVER

162. PHOTOWHITEP

163. NEUTRON FUEL - KOSÍS HAI ANTIGRAV

164. LIETADLO V A LET DO COL.CRAFT

165. NOVADIVER

166. PHOTOWHITEP

167. NEUTRON FUEL - KOSÍS HAI ANTIGRAV

168. LIETADLO V A LET DO COL.CRAFT

169. NOVADIVER

170. PHOTOWHITEP

171. NEUTRON FUEL - KOSÍS HAI ANTIGRAV

172. LIETADLO V A LET DO COL.CRAFT

173. NOVADIVER

174. PHOTOWHITEP

175. NEUTRON FUEL - KOSÍS HAI ANTIGRAV

176. LIETADLO V A LET DO COL.CRAFT

177. NOVADIVER

178. PHOTOWHITEP

179. NEUTRON FUEL - KOSÍS HAI ANTIGRAV

180. LIETADLO V A LET DO COL.CRAFT

181. NOVADIVER

182. PHOTOWHITEP

183. NEUTRON FUEL - KOSÍS HAI ANTIGRAV

184. LIETADLO V A LET DO COL.CRAFT

185. NOVADIVER

186. PHOTOWHITEP

187. NEUTRON FUEL - KOSÍS HAI ANTIGRAV

188. LIETADLO V A LET DO COL.CRAFT

189. NOVADIVER

190. PHOTOWHITEP

191. NEUTRON FUEL - KOSÍS HAI ANTIGRAV

192. LIETADLO V A LET DO COL.CRAFT

193. NOVADIVER

194. PHOTOWHITEP

195. NEUTRON FUEL - KOSÍS HAI ANTIGRAV

196. LIETADLO V A LET DO COL.CRAFT

ASTRO MARINE CORPS

Vstupný kód do druhej zóny:
"MOSTROMO"

BACK TO THE FUTURE II

Hru zapauzujte a napíšte: "THE ONLY BEAT THING TO DO". Nielen že získate nekonečný počet životov, ale navyše sa klávesou Y môžete kedykoľvek premiestniť do ďalšej zóny.

BACK TO THE FUTURE III

Vstupné kódy do jednotlivých levelov a zároveň nekonečné životy:

LEVEL: KÓD:

1	ROTEN CHEAT
2	LOUSY CHEAT
3	LOW DOWN CHEAT

CHASE H.Q. II

Keď je na obrazovke titulný obrázok, napíšte "IN A GARDEN IN". Nielen že sa zastaví čas, ale po stlačení klávesy T vrtuľník zhodí proviant.

DOGS OF WAR

Počas hry napíšte "TIMBO" a stlačte klávesu F5. Získate nesmrteľnosť.

FALCON

Počas hry stlačte súčasne klávesy X, SHIFT a CTRL. Určite sa Vám poletí lepšie.

FIGHTER BOMBER

Napíšte namiesto svojeho mena do tabuľky najlepších pilotov slovo "BUXKAROO" alebo "YAWN". Získate voľný prístup do všetkých misií.

GHOULS'N'GHOST

Napíšte na začiatku hry "KAREN BROADHURST" a nebudú Vám ubúdať životy.

GLOBETROTTER

Hru zastavte súčasným stlačením kláves K, M a SPACE. Keď potom naraz stlačíte klávesy ?, K, L, [,], :, dostanete sa do ďalšieho levelu.

HOLLYWOOD POKER

Stlačte naraz klávesy H a F9. Zároveň kliknite kurzorom na Drop. Získate ďalšie peniaze do hry.

INDIANA JONES

Ak sa dostanete do tabuľky najlepších skóre, zapíšte do nej slovo "SILLYNAM". Prestane Vám ubúdať energia.

LOTUS ESPRIT TURBO CHALLENGE

Keď Vás už omrzelo závodenie, zadajte ako meno prvého hráča "MONSTER" a ako meno druhého "SVENTEEN". Dostanete sa do hry podobnej Asteroids.

MONTY PYTHON

Do tabuľky najlepších napíšte "SEMPRINI". Teraz už budete začínať vždy v tej úrovni, v ktorej ste skončili.

NEW ZEALAND STORY

Keď je na obrazovke titulný obrázok, napíšte toto dlhé a vulgárne slovo: "MOTHERFUCKENKI-WIBASTARD". Získate nesmrteľnosť.

NITRO

Do tabuľky najlepších napíšte slovo "MAJ". Získate benzín a výbavu.

OPERATION THUNDERBOLT

Do tabuľky najlepších strelecov napíšte slová "SPECY MODE". Získate nesmrtelnosť.

TIPY A TRIKY

PRINCE OF PERSIA

Počas hry stlačte súčasne klávesy SHIFT a L. Dostanete sa ihneď do nasledujúceho levelu. Táto finta funguje len po 4. level a len na niektorých verziách hry.

REPTON

Vstupné kódy do jednotlivých levelov sú:

LEVEL:	KÓD:
2	ASP
3	CROCODILE
4	EARTHWORM
5	SEASNAKE
6	ANEMONE
7	BASILISK
8	CEPHALOPOD
9	ANNELID
10	LEVIATHAN
11	OPHIDIAN
12	KING COBRA

ROBOCOP

Hru zapauzujte a napíšte: "BEST KEPT SECRET" (aj s medzerami). Klávesou ENTER sa vrátite do hry s nesmrteľnosťou.

SILKWORM

Do tabuľky najlepších napíšte namiesto svojeho mena: "SCRAP 29". Získate nekonečné životy.

SIM CITY

Počas hry napíšte "FUND" (veľkými písmenami). Získate 10000\$.

Dobrá je aj táto finta: Znížte dane (Tax Rate) na minimum, teda 0% a udržujte ich tak po celý rok. V decembri dane rýchlo zvýšte na maximum čiže 20%. Akonáhle sa v januári ukáže ročná bilancia, môžete dane opäť znížiť na nulu.

VIRGIN

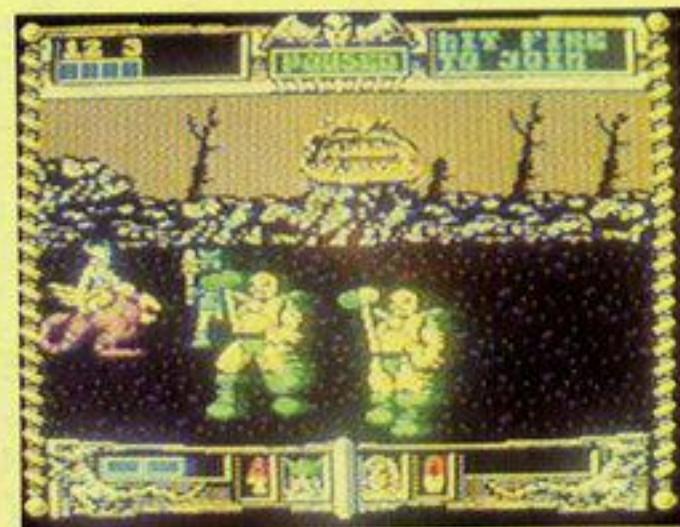
Jedna z najpopulárnejších hier súčasnosti je nesporne Golden Axe (Zlatá sekera). Veľmi vydarené sú všetky verzie počnúc automatovou a končiac 8-bitovou. Autori si boli vedomí, že hry, v ktorých je množstvo

zabili oboch rodičov a dwarf chce pomstíť zavraždeného brata.

Veľkým prínosom hry Golden Axe je to, že každá postava má inú zbraň a celkom odlišnú strategiu pri bojovaní. Druhým veľkým prínosom je možnosť použitia niektoréj príšery. V jednom leveli je tým pádom možné vysadnúť na draka, ktorý z nozdier a papule vypúšťa oheň. Nás hrdina potom bojuje ďalej z dračieho chrbta. Keď na draka nevysadneme my, posadí sa na neho súper, preto je veľmi dôležité, aby sme sa nenechali z dračieho chrbta zhodiť. Podobných využiteľných príšer je v hre umiestnených viacej, ale pôsobenie každej z nich je obmedzené. Každá príšera sa môže pohybovať

aj jeden hráč, ale hra je pre jedného dvojnásobne fažšia.

Grafika hry je veľmi vydarená.

Postavy aj pozadie sú veľmi dobre nakreslené a všetko farebne ladí.

GOLDEN AXE

súbojov, sú hráčsky atraktívne a dosahujú väčšinou masové rozšírenie. Za všetky spomeniem aspoň Renegade 1, 2 a 3, Double Dragon 1 a 2, Barbarian 1 a 2, FIST 1, 2, 3 a 4.

len na určitom ohraničenom úseku.

Okrem zbraní a príšer môžeme použiť proti nepriateľom čarodejné kúzlo, ktoré odoberie energiu všetkým súperom v našom naj-

Golden Axe nemá prakticky žiadny vážnejší nedostaok a je to podľa môjho názoru najlepší program svojho druhu. Má dosť nových nápadov a jeho grafika je nielen dobrá, ale aj veľmi rýchla.

- yves -

Golden Axe je niečo medzi Renegade a Barbarian, ale má aj niektoré úplne nové prvky.

O tom, s akou postavou budeme bojať, musíme rozhodnúť my sami pred začiatkom hry. Na výber máme tri známe rozprávkové postavy. Sú to barbar, amazonka, alebo dwarf. Každá postava má aj svoje meno. Barbar sa volá AX-bojovník, amazonka sa volá TYRIS-svetlica a dwarf je GILIUS-hromová hlava. Všetci majú pádny dôvod ísť bojať. Týmto dôvodom je pomsta. Barbar prišiel o matku, amazonke

bližšom okolí. V hornej časti obrazovky vidíme, koľko kúziel máme ešte k dispozícii. Ďalšie kúzla môžeme získať aj počas hry a to tak, že trafíme trpaslíka do hlavy. Trpaslíka s kúzlami rozoznáme od ostatných postáv veľmi ľahko, pretože sú to jediné postavy, ktoré nám neubližujú.

Ďalšie údaje - energiu a počet životov - vidíme v dolnej časti obrazovky. Hra je určená najmä dvom hráčom, preto je obrazovka rozdeľená na pravú a ľavú časť. Svoje údaje nájdeme podľa toho, či sme hráčom č.1 alebo 2. Golden Axe môže hrať

**AMIGA
ATARI ST
COMMODORE 64
DIDAKTIK
SPECTRUM**

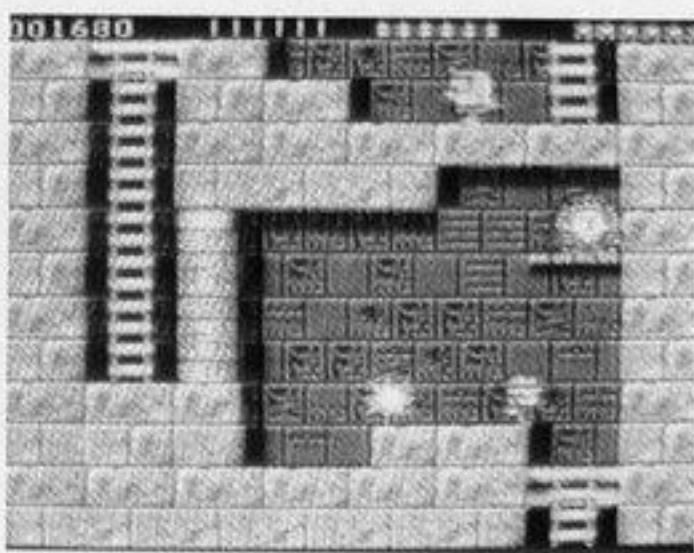
AMIGA

- 1. POWER MONGER**
Bullfrog
- 2. SHADOW OF THE BEAST 2**
Psygnosis
- 3. R-TYPE**
Electric Dreams
- 4. NORTH & SOUTH**
Infogrames
- 5. FUTURE WARS**
Delphine Software
- 6. TURRICAN 2**
Rainbow Arts
- 7. OPERATION STEALTH**
Delphine Software
- 8. ELVIRA**
Horrorsoft
- 9. LEMMINGS**
Psygnosis
- 10. ROCKET RANGER**
Cinemaware

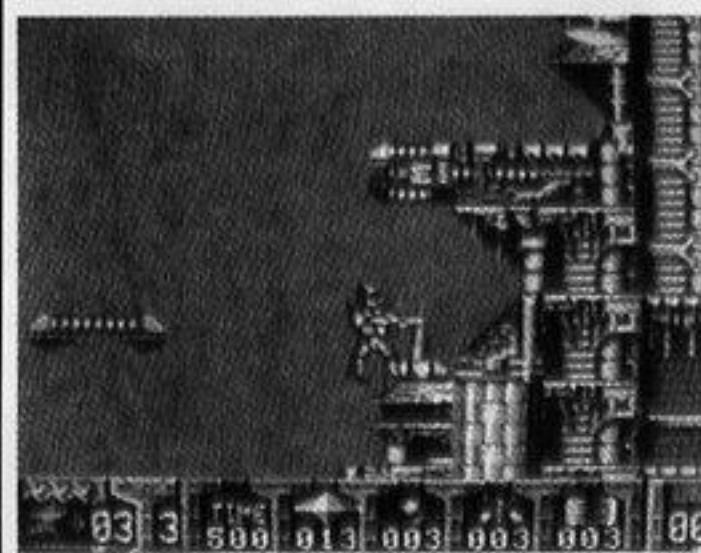
COMMODORE 64

- 1. GOLDEN AXE**
Virgin
- 2. ST DRAGON**
Storm
- 3. RAINBOW ISLANDS**
Ocean
- 4. BATTLE COMMAND**
Ocean
- 5. STRIDER 2**
US Gold
- 6. GREMLINS 2**
Elite
- 7. GAZZA II**
Empire
- 8. OFF ROAD RACER**
Virgin
- 9. NARC**
Ocean
- 10. RICK DANGEROUS 2**
Micro Style

ATARI XE, XL

- 1. INTERNATIONAL KARATE**
System 3
- 2. MERCENARY**
Novagen
- 3. COLOSSUS CHESS**
CDS Software
- 4. STARQUAKE**
Bubble Bus
- 5. ZORRO**
Datasoft
- 6. LEADERBOARD**
US Gold
- 7. GAUNTLET**
US Gold
- 8. FEUD**
Bulldog
- 9. TAPPER**
US Gold
- 10. COLONY**
Mastertronic

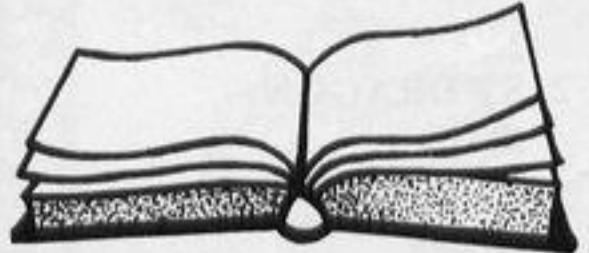

ATARI ST

- 1. LEMMINGS**
Psygnosis
- 2. FANTASY WORLD DIZZY**
Code Masters
- 3. KICK OFF 2**
Anco
- 4. SHERMAN M4**
Digital Integration
- 5. SUPER CARS 2**
Gremlin
- 6. GAZZA 2**
Empire
- 7. DEFEND. OF THE CROWN**
Mirror Image
- 8. TURRICAN 2**
Rainbow Arts
- 9. SWIV**
Storm
- 10. MEGA TRAVELLER**
Empire

Popularitu jednotlivých hier v ČSFR na rôznych typoch domáciach počítačov ukazujú naše rebríčky. Poradie hier môžete ovplyvniť aj Vy. Stačí, keď nám pošlete na korešpondenčnom lístku tri Vaše momentálne najobľúbenejšie hry v poradí, ako si ich ceníte. Hra uvedená na prvom mieste dostane tri body, na druhom dva body a na tretom jeden. Na základe týchto bodov bude zostavené nasledujúci mesiac nové poradie hier v rebríčkoch. Ak vlastníte viac typov počítačov, píšte nám do ankety poradie iba na jeden z nich. Každý korešpondenčný lístok musí byť označený zreteľným nápisom REBRÍČKY pod adresou odosielateľa. Na zadnú stranu uvedte typ počítača a Vaše poradie hier. Korešpondenčné lístky posielajte na adresu redakcie.

NAVOD KU HRE

NOVAGEN

Hra Mercenary je jednou z hier s pomerne jednoduchou grafikou, ale pre hráča je veľmi zaujímavá. Hráč

zážitok, umocnený Bensonovou interpretáciou deja v trojrozmernej vektorovej grafike s dobrou perspektívou.

Planéta Targ má iba jednu obývanú oblasť obklopenú pustatinou. Obývaná oblasť je pokrytá cestnou sieťou lemovanou podivuhodnými stavbami. Je tu veľa podzemných aj nadzemných komplexov. Predtým mierumilovní obyvatelia Targu PALYAROVIA sú teraz vo vojnovej konflikte s po moci bažiacimi MECHANOIDMI. Palyarská rada sídli v pomernom bezpečí satelitu na obežnej dráhe okolo

a získať prostriedky na prežitie. Hráč si môže však udržať aj nezávislosť, ak získava prospech výhradne z koristi. V meste je veľa predmetov, ktoré majú pre úspešné ukončenie misie veľký význam. Všetky tieto predmety môže Benson vziať. Schopnosť fyzicky premiestňovať predmety je mimoriadne aktívny rysom hry. Targ je pre hráča veľmi zaujímavá a príťažlivá planéta.

Cieľom hry je získať vesmírnu loď schopnú úniku z Targu. Hráč to môže dosiahnuť rôznymi spôsobmi, podľa svojho prístupu ku hre. Pozí-

MERCENARY

v nej preberá úlohu vojaka galaktickej armády 21. storočia, ktorého kozmická loď narazila na povrch planéty Targ a poškodila sa natočko, že sa už nedá opraviť. BENSON, osobný počítač deviatej generácie, tvorí jediný hráčov kontakt so svetom. Benson má schopnosť zná-

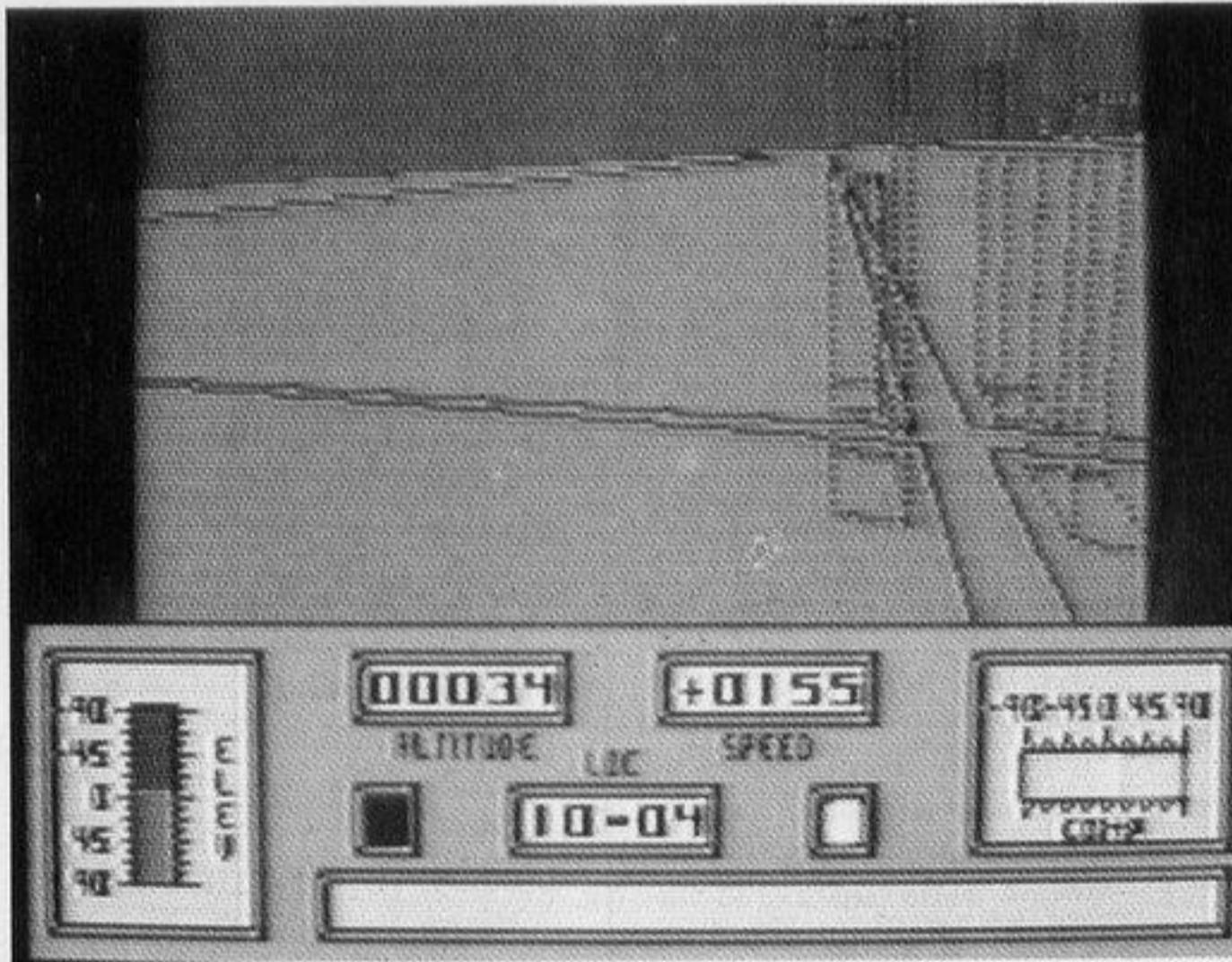
Escape from Targ

planéty. Ostatné sily Palyarov tvoria málo početné skupiny odporu vo vnútri mesta.

cie rozohranej hry je možné kedykoľvek uložiť na kazetu, prípadne disketu.

Hru začínaš pri medzihviezdnom korábe, ktorý sa zrútil na povrch planéty, čím sa takmer úplne zničil. Stojíš vedľa stroskotaného korábu a s potešením zisťuješ, že Tvoj dôležitý pomocník, počítač Benson zostal neporušený. Benson je totiž Tvoje jediné spojenie so svetom. Svoje okolie môžeš vidieť na jeho displeji. Tvoja situácia a jej stav sú neustále snímané a zaznamenávané v jeho elektronickom mozgu. Momentálne Ti Benson oznamuje, že si na okraji obývanej časti planéty Targ.

V prvom rade Ťa musím zoznámiť s palubnou doskou a jej ovládaním:

zorňovať predmety a manipulovať s nimi bez ohľadu na ich veľkosť. Hráč môže ovládať rôzne typy lietajúcich i pozemných dopravných prostriedkov a cestovať po povrchu planéty. Táto úplná sloboda pohybu vytvára mimoriadne realistický

Ako Palyarovia, tak i Mechanoidi potrebujú v svojom boji každú pomoc, preto ponúkajú prišelcom rôzne výhodné zamestnania. Nášmu stroskotancovi sa tieto ponuky zdajú veľmi výhodné a lákavé, pretože mu umožňujú vylepšiť stav svojho konta

PALUBNÁ DOSKA

L - výška a smer pohybu: modrá - hore, zelená - dole

SPEED - rýchlosť

LOC - lokácia (poloha) označujúca Tvoje súradnice

KOMPAS - smer v stupňoch

OVLÁDANIE

B - nástup na palubu

L - opustenie stroja
 E - spustenie výťahu (hore i dolu)
 T - zdvihnutie predmetu
 D - položenie predmetu
 1 - 0 - rýchlosť
 SPACE - brzdenie a zastavenie stroja a - jemné pridávanie a uberaňe rýchlosťi
 CTRL Q - zlá situácia a pokuta
 CTRL S - uloženie stavu hry (save)
 CTRL L - nahranie stavu hry (load)
 CTRL/ENTER - prerušenie hry (pauza)

POHYB A SÚBOJ

Všetok pohyb sa ovláda pomocou joysticku vo všetkých ôsmoch smeroch. Spätný chod môžeš navoliť súčasným stlačením SHIFT a tlačítka rýchlosťi. Brzdí sa pomocou klávesy SPACE. Bojovať môžeš pomocou tlačítka palba (fire) na joysticku.

TRANSPORT

V hre máš možnosť cestovať dvoma typmi pozemných vozidiel, štyrmi typmi lietadiel a taktiež raketoplánom, ktorý je schopný medziplanetárneho letu. Každý dopravný prostriedok má svoje špecifické vlastnosti. Lietajúci stroj potrebuje k štartu dostatočnú rýchlosť, ktorá je závislá od jeho typu. Na niektorých miestach tiež môžeš použiť teleport.

MANIPULÁCIA S PREDMETMI

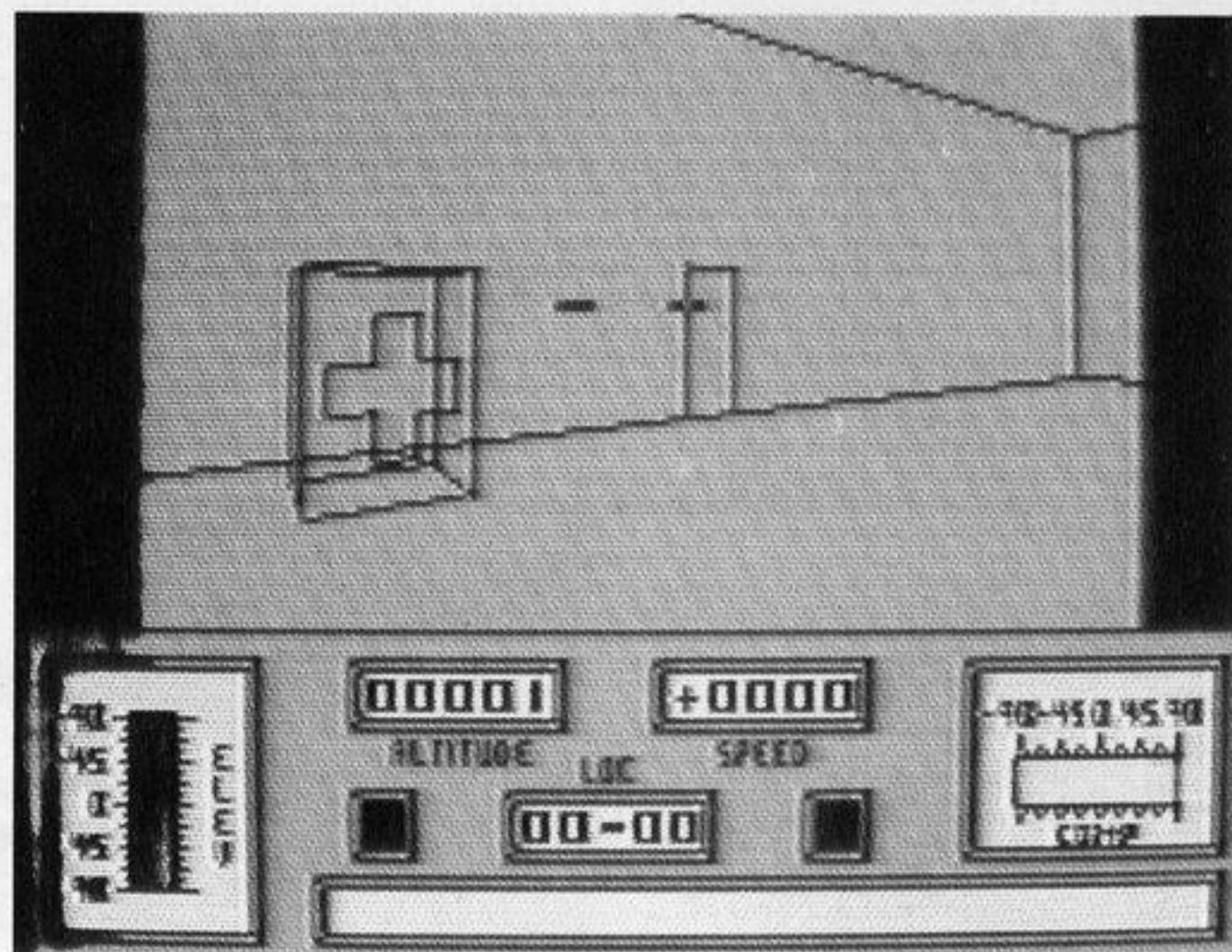
Pri skúmaní komplexov môžeš zdvihnuť množstvo predmetov a podobiť ich Bensonovej kontrole. Niesť môžeš až desať predmetov naraz. Predmet zvihneš pomocou klávesy T a nepotrebný predmet položíš stlačením klávesy D.

POSTUP PRI HRE

Na začiatku dostaneš otázku: DO YOU WANT TO BUY? (kúpiš to?). Otázka sa týka lietajúceho stroja, ktorý stojí neďaleko. Odpovedz stlačením klávesy Y - YES (áno). Dôjdi k lietadlu, nastúp do neho a odleť na lokáciu 9-6. Vojdi výťahom do podzemného komplexu. Nájdi a vezmi predmety: energetický kryštál (ENERGY CRYSTAL), veľkú bednu (LARGE BOX), zásobník s potravinami (CATERING PROVISION), kľúč (KEY), odpaľovaciu rampu (POWER RAMP) a zásobu liekov

(MEDICAL SUPPLIES). Pri mieste, kde si našiel zásobu liekov vstúp do teleportu, ktorý je označený dvakrát šikmo prečiarknutými dverami. Po záblysnutí sa vyjdi z teleportu, zober fotónový žiarič (PHOTON EMITTER) a vráť sa teleportom späť. Prejdi do hangáru, nastúp do lietad-

ník s potravinami, teleportuj sa do lokácie 81-35. Tu vezmi zlato (GOLD). Ak máš pri sebe odpaľovaciu rampu, teleportuj sa naspäť ku vlastnému lietadlu a odleť na satelit (nad lokáciou 8-8 do výšky 64997). Pristaň, výťahom zídi dole a otvor si dvere kľúčom z lokácie 81-35. Vojdi

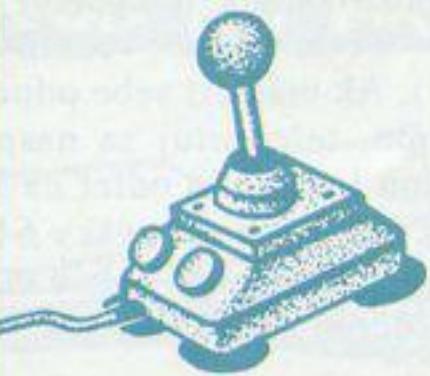

la a odleť na lokáciu 3-0. Tam daj veľkú bednu do Mechanoidského skladu (MECHANOID STORES) a energetický kryštál do Mechanoidského energetického centra (MECHANOID POWER ROOM). Teleportom sa dostaneš do lokácie 11-13. Tu vezmi časť výzbroje (USEFUL ARNAMENT) a v lokácii 3-0 ju ponúkni v Mechanoidskej zbrojnici (MECHANOID ARMOURY). Za každý takto predaný predmet dostaneš odmenu. Preleť do lokácie 11-13, odkiaľ sa teleportom dostaneš do lokácie 81-35. Tu zober kľúč. Ak máš pri sebe odpaľovaciu rampu, odleť na Palyarský satelit. Tu zídi výťahmi (dvere so šípkou) do najspodnejšieho podlažia a vezmi kľúč. Zo satelitu potom odleť na lokáciu 9-5 a prejdi tmavými miestnosťami (ak máš fotónový žiarič, osvetlí Ti ich). Vezmi kľúč v tvare trojuholníka. Prejdi k ďalším dverám a otvor ich päťhranným kľúčom. Vezmi antigravitačný prístroj (ANTIGRAV). Vráť sa naspäť a v tmavej miestnosti vedľa hangára zober neutrónové palivo (NEUTRON FUEL). V lokácii 3-0 ho predaj za 250 tisíc Kreditov. V tejto miestnosti zober dôležité materiály (ESSENTIAL SUPPLY) a Mechanoidskú žiadosť (MECHANOID DEMAND). Ak máš pri sebe aj zásob-

do výťahových dverí so šípkou smerom dole, na nižšom poschodi predaj Mechanoidskú žiadost v prijímacej miestnosti (INTERVIEW ROOM), dôležité materiály v konferenčnej miestnosti (CONFERENCE ROOM), zásobník s potravinami v kuchyni (KITCHEN) a zlato v pokladni (EXCHEQUER). Opäť zídi výťahom a predaj zásobu liekov v nemocnici (INFIRMARY). V tomto momente by si mal mať pri sebe už viac ako milión Kreditov. Vráť sa teda na lokáciu 9-5. Ak máš kľúč v tvare trojuholníka, otvor dvere vedľa teleportu. Prejdi špirálovitým bludiskom a vezmi anténu (ANTENNA). Prejdi do spojovacej miestnosti (COMMUNICATION ROOM) a tam ju polož. Teraz sa do dvoch minút musíš dostať na lokáciu 8-8. Za 999 999 Kreditov si si kúpil novú medzihviezdnu loď a na nej sa môžeš vrátiť domov.

Toto je však len jeden zo spôsobov, ako úspešne ukončiť stroskotanie na planéte Targ. Želám Ti veľa šťastia pri hľadaní toho najdobrodružnejšieho a najzaujímavejšieho riešenia!

M. Učník

INFOGRAMES

Medzi užívateľmi domáčich počítačov by sme veľmi ľahko hľadali človeka, ktorý by nepoznal hru TETRIS. Tento typ hry vymysleli pred piatimi rokmi Vadim Gerasimov a Alexander Pažitnov, študenti Moskovskej akadémie vied. Myšlienka to bola skutočne výborná a preto sa TETRIS dožil ďalších pokračovaní: BLOCKOUT, TETRIS 2, a najnovšie WELLTRIS.

Welltris je v podstate trojrozmerný Tetris, pričom jednotlivé útvary môžeme spúštať zo štyroch strán. Pôvodný Tetris bol dvojrozmerný a všetky útvary mohli padať iba z jednej strany a to zhora.

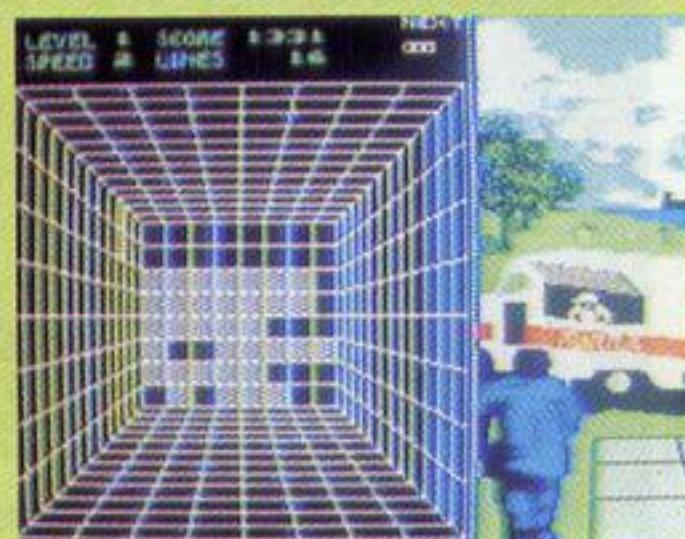
Ked sa pozrieme na obrázok z hry, prvé čo upúta našu pozornosť, je pravouhlá jama. Na stenách jamy je pravidelná štvorcová sieť. Táto jama je nás hrací priestor.

Pravidlá Welltrisu sú približne takéto:

Po stenách jamy sa postupne zo-súvajú rôzne pravouhlé útvary. Útvary pozostávajú z niekoľkých štvorčekov. Ich počet nie je pevný daný. Útvary môžeme posúvať po všetkých stenach jamy a natáčať do

WELLTRIS

štyroch polôh. Jednotlivé útvary treba umiestniť na dne jamy tak, aby nevznikali prázne miesta a aby nezostala časť útvaru na niektornej zo stien. Ked sa nám podarí zaplniť celý rad štvorčekov na dne jamy, potom tento rad zmizne. Útvar, ktorý vznikne rozdelením dna na dve časti, sa presunie na uvoľnené miesto smerom ku stredu jamy.

Ked sa nám podarí jedným fahom zaplniť viac ako jeden rad, začne v ďalšom fahu padať padat tzv. "bonus útvar", ktorý je spravidla oveľa väčší ako bežné útvary. Pokiaľ bonus útvar na dno pasuje, môže nám veľmi pomôcť, ale pokiaľ nie, môže značne zneprijemniť život. Je zaujímavé, že keď získame

bonus, zmení sa obrázok, ktorý je vpravo vedľa jamy.

Natáčanie a umiestňovanie padajúcich útvarov musíme stihnuť počas ich pádu. Akonáhle sa útvar najnižším koncom dotkne dna jamy, nedá sa s ním už nijako pohnúť. Ak sme s polohou útvaru spokojní ešte počas pádu, môžeme hru urýchliť tým, že stlačíme kláves "SPACE". Útvar sa potom bleskurýchle presune na svoje miesto.

Ked sa nám stane, že útvar zle umiestníme a na dno jamy sa ho časť nevojde, stane sa tá stena jamy, kde sa nám to podarilo, na pár fahov nepoužiteľná. Počas týchto fahov na stene nebude štvorcová sieť. Celá hra sa končí, keď sú nepoužiteľné všetky štyri steny.

Welltris je mimoriadne zaujímavá hra, spestrená zaujímavými obrázkami. V menu si môžeme nastaviť rýchlosť padania útvarov, vybrať si niektorý z dvoch typov ovládania, alebo zapnúť zobrazenie nasledujúceho útvaru. Mala by vyhovovať všetkým typom hráčov od amatérov až po tých najšikovnejších.

- yves -

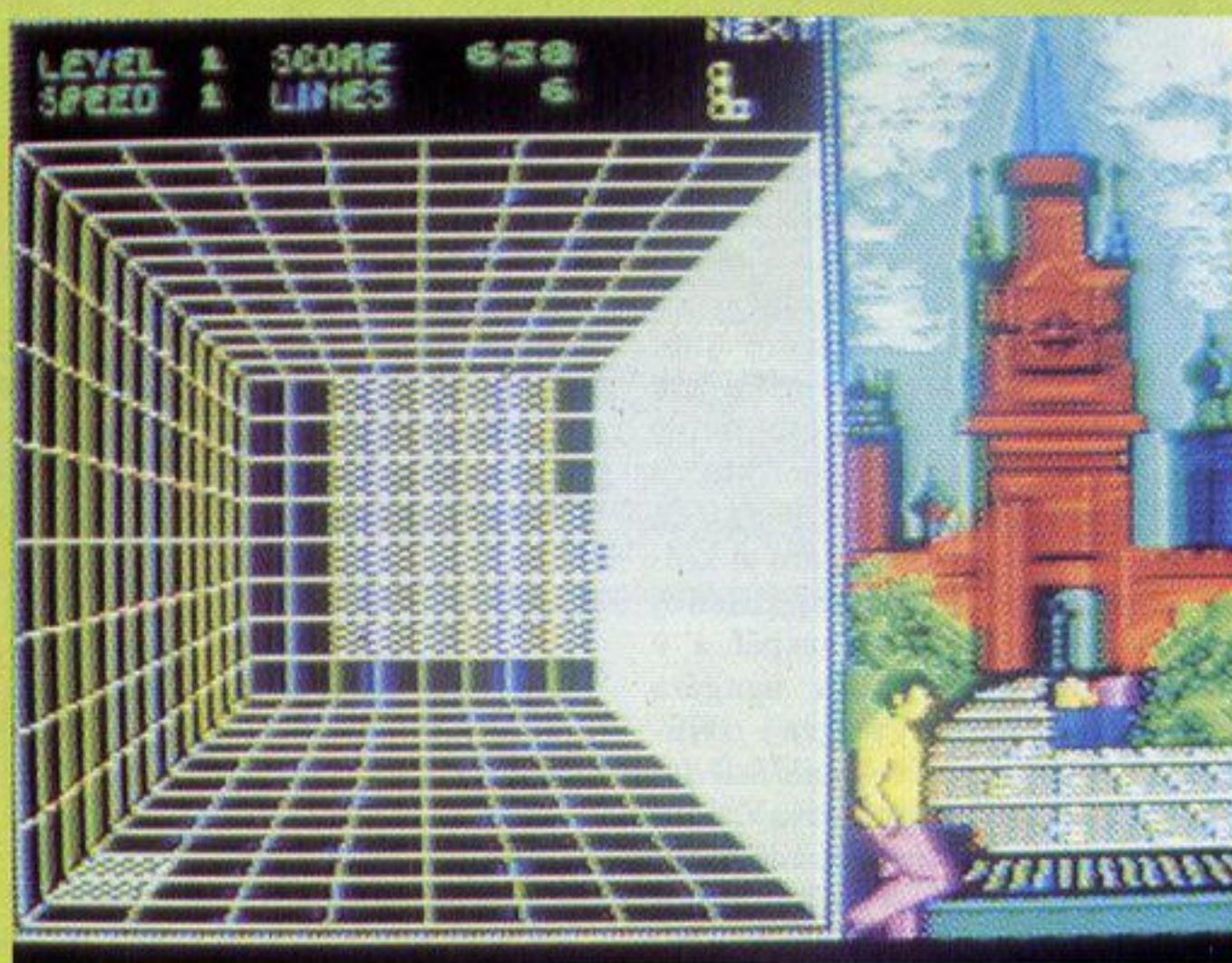
AMIGA

ATARI ST

COMMODORE 64

DIDAKTIK

SPECTRUM

GRAFIKA

87 %

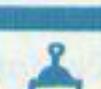
HRATEĽNOSŤ

84 %

**CELKOVÝ
DOJEM**

80 %

ZVUK

72 %

NÁPAD

79 %

Základná skratka ESWAT znamená Elite Special Weapons And Tactics.

U.S.GOLD sa nikdy nevynačoval zvlášť dobrými hrami, ale také nepodarky, ako je ESWAT, tiež neprodukuje často. Celá hra okrem zvuku je mimoriadne nedokonale spracovaná. Grafika je monochromatická a pravdepodobne natvrdo

merangy. Keď ho trafíme do hlavy, môžeme zajatkyňu osloboadiť a tá sa nám od vďačnosti hodí okolo krku.

LEVEL 3: Prebijeme sa k benzínovej pumpe a tam musíme odprásnuť námorníka, ktorý hádže po nás kotvou, upevnenou na lane.

LEVEL 4: Sme oblečení do skafandra a ruku máme prispôsobenú výhradne na streľbu. Podobného

U.S. GOLD

krátky level a zaujímavé je v ňom snáď to, že bojové vozidlá pechoty nám siahajú sotva po pási. Autori mali veľký zmysel pre realitu.

LEVEL 13: Tu sa dá natrafiť na horizontálne pohybujúci žeria, z ktorého kvapká kyselina.

LEVEL 14: Sme vo vojenskej továrni, kde máme zničiť strieľajúci tank. Jeho výška je zhruba taká, ako je výška našej postavy, teda dvakrát väčšia ako u bojového vozidla pechoty.

LEVEL 15: Nachádzame sa v riadiacom stredisku, kde máme vyradiť z prevádzky jeden veľký motor. Neviem presne, na čo slúži, ale možno je to generátor.

Hrateľnosť hry je veľmi slabej úrovni a autori sa nevyhli niekoľkým neodpustiteľným programátorovým chybám, po ktorých musíme hru resetovať. Napriek tomu, že grafika zabera príšerne veľa pamäte, vôbec nevyzerá dobre, skôr podpriemericne. Ešte šťastie, že takéto vyslovene zlé hry nevznikajú príliš často.

- yves -

ESWAT

prevedená z automatu s tým, že je bezfarebná a menej dokonalá vzhľadom na rozlišovaciu schopnosť ZX Spectra. K tejto domnienke ma viedie skutočnosť, že na kazete zaberá celú jednu stranu. Z toho vyplýva, že ak máme prejsť celú hru, iba nahrávanie trvá 45 minút. Hra má 15 levelov a každý z nich je veľmi krátky. Mnohé z nich sa dajú vyhrať za kratší čas, ako trvá samotné nahrávanie. Je pravdou, že originálna zrýchlená verzia zaberá na kazete trochu menej miesta (asi 30 minút), ale aj to je veľmi veľa vzhľadom na to, čo hra dokáže.

Stručný popis jednotlivých levelov len dokumentuje skutočnosť, o aký odpad sa jedná. Ale mizernú grafiku, ktorou sa Eswat vyznačuje, je lepšie vidieť na vlastné oči, pretože fotografia nemôže zdokumentovať pomalú animáciu a zlý scrolling.

človeka v skafandri musíme odstreliť, ak sa chceme dostaviť ďalej.

LEVEL 5: Musíme odstreliť plameňometčíka.

LEVEL 6: Protivník uvoľní kohútik a pustí na nás povodeň. Treba ho zastreliť skôr, než sa utopíme.

LEVEL 7: Na konci levelu nás prepadne tiger.

LEVEL 8: Je podobný predchádzajúcemu levelu, iba že na konci na nás čaká veľká gorila, ktorá po nás bude hádzať sudy. Čo ju k tomu vedie, to je ľahko povedať a ľahko pochopiť.

LEVEL 9: Tento level je mimoriadne krátky a na jeho konci nás nečaká nijaký protivník, ani v ľudskej, ani v zvieracej podobe.

LEVEL 10: Malé oživenie hry - strieľajúce výtahy. Výtahy sú malé a vôbec nie sú prispôsobené na prepravu osôb. Zrejme sa jedná o zbrane, ktoré vyrobili špeciálne proti nám.

LEVEL 11: Treba zastreliť dva vrtuľníky.

LEVEL 12: Prebíjame sa vojenskou základňou. Opäť je to veľmi

LEVEL 1: Treba odstreliť zopár chlapíkov a na konci zničiť tlstoča, ktorý pôjuje oheň.

LEVEL 2: Po odstrelení niekoľkých zložincov nájdeme zajatkyňu priviazanú o stoličku. Nad ňou stojí terorista, ktorý hádže bu-

COMMODORE 64 DIDAKTIK SPECTRUM

MASTERTRONIC

jednej a druhej strane. Čím má jedna strana väčšiu prevahu, tým má väčšiu nádej na víťazstvo.

Základom armády boli v tom čase jazdci na koňoch, vyzbrojení krátkymi mečmi. Okrem jazdcov sa v armáde nachádzalo aj zopár lu-kostrelcov.

Cieľom hry je poraziť vojsko nepriateľského panovníka. Pred začiatkom hry si môžeme vybrať, proti ktorému panovníkovi chceme bojovať. Jednotliví panovníci sa príliš

nákažlivá epidémia. Týmto spôsobom je programovo zabránené obidvom stranám budovať príliš veľké vojsko, ktoré by znamenalo prílišnú hegemoniu jednej z bojujúcich strán. Keď obsadíme niektorú z okolitých krajín, je potrebné nechať v tejto krajine určité množstvo vojakov, ktorí tam budú zabezpečovať naše záujmy. Optimálny počet takejto posádky je okolo 500 mužov. Keď je tento počet väčší, obyvatelia urobia povstanie proti koloniálnej nadvláde a veľa mužov padne. Keď

GENGHISKHAN

Genghis Khan v preklade do slovenčiny znamená Džingischán. Džingischán, vlastným menom Temudžin, žil v rokoch 1155 až 1227. Počas jeho panovania dosiahla Mongolská ríša najväčší rozmach. Džingischán ovládol celé dnešné územie Mongolska, veľkú časť Číny a Kóreu.

Genghis Khan je spracovaný doslova netradične. Patrí medzi strategicko-akčné hry. Obrazovka je rozdelená na dve polovice. V hornej časti je mapa Strednej a Východnej Ázie a dolná časť je vyhradená pre grafiku, menu a informácie o stave vojsk.

Dej sa začína v januári 1223, teda v čase, keď začal Džingischán svojimi výpadmi pripájať ďalšie územia k Mongolsku.

V strategickom režime, ktorý sa zdá byť najhrateľnejší, je výsledok boja závislý od počtu vojakov na

nelíšia vo svojich vojvodcovských schopnostiach. Vplyv má iba poloha, v ktorej sa krajina nami vybraného protivníka nachádza. Postup pri hre má isté špecifiká. Naše vojsko je schopné bojovať iba vtedy,

je nižší, hŕstka vojakov nedokáže situáciu zvládnuť. Okrem presunov vojska za účelom boja je možné presúvať skupiny vojakov alebo samotného Džingischána s osobným sprievodom, ale vždy iba medzi bezprostredne susediacimi krajinami.

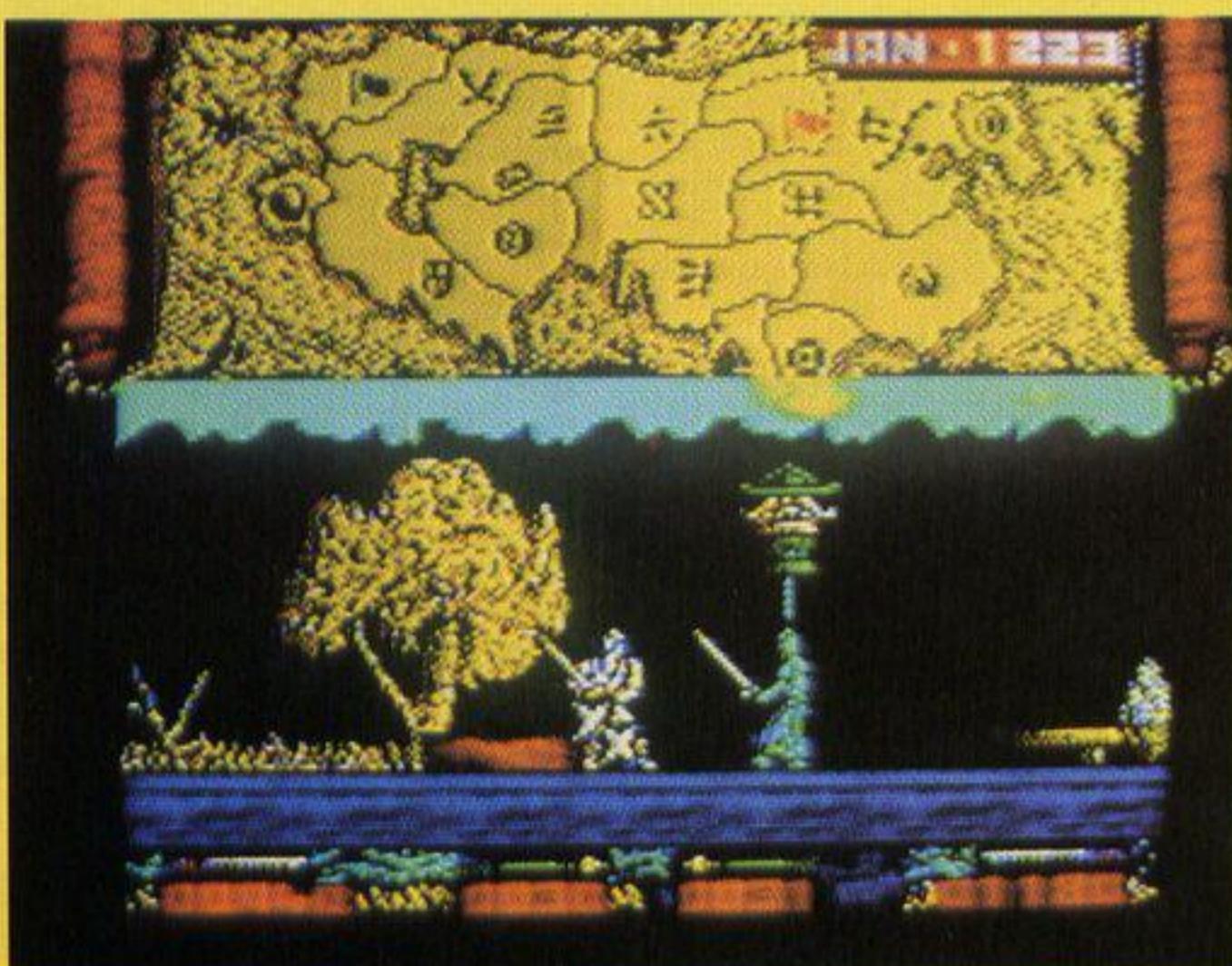
Okrem strategickej hry je možné hrať čiste akčnú hru, alebo kombinovanú strategicko-akčnú hru. Grafické prevedenie aknej hry nie je najhoršie, ale hra je v tomto režime príliš zdĺhavá a jednotvárska.

Je evidentné, že Genghis Khan je napodobenina hry North & South. Bohužiaľ po grafickej, zvukovej a ideovej stránke zdaleka nedosahuje kvalitu North & South, najmä v režime "akčná hra". Jedná sa však o oveľa kratšiu hru bez dohrávok a v režime "strategická hra" pôsobí pomere dobrým dojmom.

- yves -

ked je prítomný aj Džingischán. Ak vybudujeme väčšie vojsko ako 1200 mužov, rozšíri sa medzi mužstvom

DIDAKTIK
SPECTRUM

Dobrých športových programov neexistuje príliš veľa. Situácia je obzvlášť zložitá vtedy, keď sa jedná o kolektívne športy. Každý kolektív-

voľne pobehuje iba druhý hráč (nie viacero hráčov, ako vo W.S.Basketball). Pohyb tohto druhého voľného hráča už nie je celkom cha-

MAGIC JOHNSON'S BASKETBALL

ny šport je pre programátorov veľmi ťažká úloha.

Basketbal existuje vo viacerých počítačových prevedeniach. Kompletný trojrozmerný basketbal so všetkými hráčmi existuje iba jeden - WORLD SERIES BASKETBALL. Ten však má niekoľko nevýhod, pričom najväčšia je tá, že hra často bezdôvodne zmrzne, alebo sa zacyklí. Potom môžeme celý program nahravať znova. Ďalšia nevýhoda je

otický. Počítač vyhodnocuje jednotlivé situácie na ihrisku a na základe analýz usmerňuje druhého hráča tak, aby sa uvoľňoval, zbiehal do voľného priestoru, atď.

Keď máme na jednej strane iba dvoch hráčov, tak počítač je schopný zvládnuť grafiku a animáciu pohybov na oveľa vyššej úrovni. To je najhlavnejší dôvod, prečo takéto hry vznikajú.

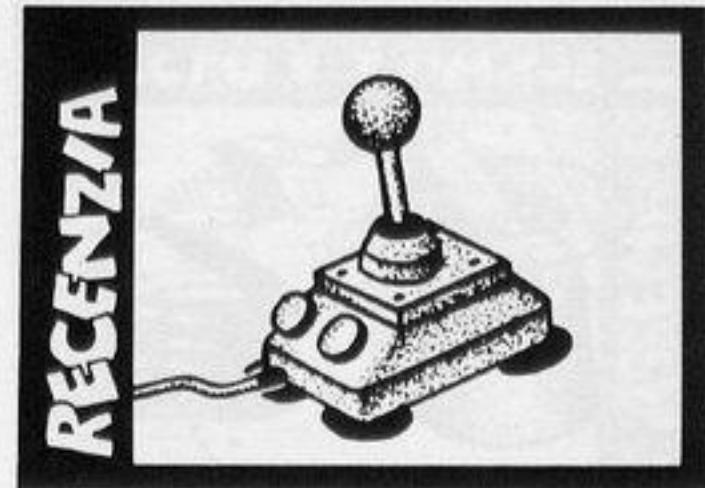
Prvým basketbalovým progra-

príliš chaotický pohyb hráčov na ihrisku.

Aby sa zamedzilo neprimeranému chaosu na palubovke, začali vznikať basketbalové programy, v ktorých hrajú na každej strane iba dva hráči. Kvalita hier sa tým značne zvýšila. Pri dvoch hráčoch je vždy jeden hráč ovládaný z klávesnice, prípadne z joysticku a

mom s dvoma hráčmi na jednej strane bol BASKET MASTER od španielskej firmy DINAMIC. Vznikol v roku 1987 a na svoju dobu bol veľmi dobrý. Mal dokonca funkciu "action replay", ktorá sa spustila po každom úspešnom zásahu. Autori sa ale dopustili jednej závažnej chyby. Chceli, aby postavy hráčov boli čo najväčšie a dosť to prehnali, pretože

NEW FRONTIER

grafika bola príliš hrubá a neúnosne hranatá. V tom čase sa podobný typ postáv vyskytol vo viacerých hrách, napr. v HEAVY ON THE MAGIC, ale v dnešných programoch už také čosi nenájdeme.

Druhým basketbalovým programom rovnakého typu je MAGIC JOHNSON'S BASKETBAL, ktorý je tiež zo Španielska. Opäť sú to dva hráči na každej strane a možnosť hrať proti počítaču. Pri hre proti počítaču je možné nastaviť úroveň, na akú sa cítíme (ROOKIE, JUNIOR, HIGH SCHOOL, COLLEGE, NBA). V menu je tiež možné nastaviť čas, ako dlho má trvať jeden polčas (60s, 90s, 3 min., 5 min., 8 min.).

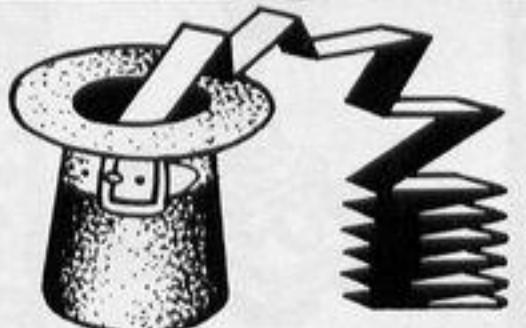
Z hľadiska grafiky a animácie je Magic Johnson's oveľa lepší ako všetky doterajšie basketbaly. Hráči sa pohybujú prirodzene a sú v rámci možností dobre nakreslení.

Magic Johnson's je podľa všetkých kritérií najlepším basketbalovým programom a vďaka svojej kvalitnej animácii aj jedným z najhodnotnejších počítačových športových programov vôbec.

- yves -

COMMODORE 64
DIDAKTIK
SPECTRUM

UŽITOČNÉ PODPROGRAMY PRE ZX SPECTRUM

Ked si preštudujeme v manuáli k Spectru interpreter jazyka BASIC, neznamená to, že už poznáme všetky možnosti tohto jazyka. Iba dokonalá znalosť systému a systémových premenných umožňuje plné využitie jeho schopností. Predovšetkým príkaz POKE s vhodnými parametrami prinúti systém k neobvyklým činnostiam.

A) Ak potrebujeme počas chodu programu zmeniť mód kurzora, napr. pre INPUT, na 'C', zadáme POKE 23658,8. Tým sa zmení hodnota systémovej premennej FLAGS2. Naspäť do režimu 'L' sa vrátíme príkazom 23 658,0.

B) Ak v programe čakáme na stlačenie niektorého klávesu, skúsme napísť nasledovný podprogram:

10 BORDER 2: BORDER 4: BORDER 5: BORDER 6: BORDER 7: PAUSE 1: IF INKEY\$="" THEN GOTO 10
Na ďalšom riadku nasleduje obsluha príslušného klávesu. Ked čakáme na konkrétny kláves, napríklad "A", nahradíme podmienku INKEY\$="" podmienkou INKEY\$="A". Podmienku nie je možné príliš skomplikovať, pretože prevedenie celého riadka môže trvať maximálne 20 ms. Efekt spočíva v tom, že príkaz PAUSE 1 čaká na prerušenie.

C) Ak chceme ochrániť nejaký kratší program pred vylistovaním, je možné zakázať 'BREAK' a 'MERGE''''. Nasledujúci spôsob ale vyžaduje, aby program obsahoval aspoň jednu premennú:

1 POKE VAL "23635" + VAL "256" * PEEK VAL "23636" + VAL "42", PI-PI
2 CLS: POKE 23659, CODE'''

10 FOR n=0 TO 1 STEP NOT PI: PRINT AT RND*21, RND*31; PAPER RND*8; INK 9 ; """; NEXT n

Po vložení programu vyeditujeme riadok 1, zrušíme číslo riadku, prejdeme kurzorom na koniec riadku a výraz PI-PI nahradíme číslom väčším ako 237, napríklad 255 a stlačíme 'ENTER'. Program nahráme na kazetu príkazom SAVE "NO MERGE" LINE 1. Správanie programu si overíme príkazmi LOAD"" a MERGE"".

D) Animácia, ktorú poznáme z firemných programov, ide v BASICu realizovať veľmi jednoducho.

```

1 BORDER 3: PAPER 5: INK 0: CLEAR 65199: PRINT AT 10,10;"MOMENT"
2 RESTORE 6000: FOR n=USR "a" TO USR "a"+151: READ a: POKE n,a: NEXT n
3 FOR m=0 TO 151: PRINT AT 12,12; 152-M; TAB 15
4 LET c=PEEK (USR "a"+m)
5 LET a=0: FOR n=a TO 7:
6 LET d=INT (c/2): LET a=2*a+(2*d<>c): LET c=d: NEXT n
7 POKE USR "a"+m-168,a: NEXT m
8 LET p=23675: LET b=1: LET n=0: RESTORE 6200
9 CLS: PRINT #1; AT 11,0; GO TO 90
10 GO TO (INKEY$ = "7")*20*(n>31)+(INKEY$ = "6")*10*(n>0)+10
20 RESTORE 6300: LET b=-1: POKE p,176: POKE p+1,254: GO TO 90
30 RESTORE 6200: LET b=1: POKE p,88: POKE p+1, 255
90 FOR i=1 TO 6: READ a$,b$: PRINT AT 10,n;a$: AT 11,n;b$
100 BEEP .004,i: NEXT i
110 LET n=n+b: GO TO 10
6000 DATA 56,62,72,68,40,112,112,88,294,252,176,48,48,48,48,58,28,31,36,34,20,56,102,215,
149,220,222,55,115,97,97,113,128,192,0,0,128,128,128,192,7,7,9,8,5,30,53,101,197,
199,15,12,24,120,96,64,0,192,0,128,0,0,128,216,120,128,192,224,48,24,28,0,1,2,2,2,1,
31,62,34,98,99,3,7,62,60,32,0,192,240,64,70,140,248,224,128,240,248,24,10,14,4,0,0,
0,1,1,0,3,7,5,13,25,25,3,7,14,8,12,24,248,32,16,160,192,96,118,94,224,248,28,12,4,6,
5,56,62,72,68,40,112,232,236,174,251,249,44,102,230,130,195
6200 DATA "C ","DE","FH","GI","JL","KM","NP", "OQ"," R"," S"," A"," B"
6300 DATA "C","D",CHR$ 8+"HF", CHR$ 8+"IF",CHR$ 8+"LJ",CHR$ 8+"MK",CHR$ 8+"PN",
CHR$ 8+"QO",CHR$ 8+"R ",CHR$ 8+"S ",CHR$ 8+"A",CHR$ 8+"B"
```

Dáta v riadkoch 6200 a 6300 sú zadávané v grafickom móde. Riadok 2 nedefinuje UDG z dát na riadku 6000, ktorý obsahuje potrebné sprajty. Riadky 3 a 7 vytvoria v pamäti druhé UDG zrkadlovo obrátené. Cyklus na riadku 90 robí vlastnú animáciu. Príkaz BEEP na riadku 100 tentokrát animáciu spomaľuje. Animáciu jedného kroku môžeme volať ako podprogram, keď ho po príslušných úpravách skompilujeme niektorým komplítačom do strojového kódu.

(pokračovanie v budúcom čísle)

STAVOVÉ INDIKÁTORY

MIKROPROCESORA Z80

INDIKÁTORY (FLAGS)

V minulom čísle sme spomenuli F register, ktorý má medzi ostatnými význačné postavenie. Na rozdiel od ostatných registrov sa nepoužíva na ukladanie a spracovanie osembitových informácií, ale počítač využíva jeho jednotlivé bity ako indikátory pre rôzne stavy. Napríklad, ak pracujeme s ťubovoľným osembitovým registrom a pri poslednej operácii sa tento register vynuloval, tak sa to prejaví na jednom bite F registra zvanom ZERO, čiže ZERO bit bude rovný nule. V tejto kapitole budeme hovoriť len o štyroch najpoužívanejších indikátoroch, ktoré budeme potrebovať pre programovanie.

ZERO (NULOVÝ) INDIKÁTOR

Nulový ZERO indikátor je bit 6 registra F. (8 bitov jedného bytu je očíslovaných zprava doľava, pričom nezačneme s číslom jedna, ale s nulou). ZERO indikátor bude vždy obsadený (ako jedna), ak nejaká operácia dáva výsledok nulu. Všetky príkazy ako ADC, ADD, AND, CP, DEC, INC, OR, SBC, SUB a XOR, ktoré vstupujú do jednobytového registra, majú vplyv na ZERO indikátor. Práve tak návestie SET, BIT a RES a všetky príkazy bitovej výmeny (rotácia) okrem LD príkazu.

SIGN (ZNAMIENKOVÝ) INDIKÁTOR

SIGN indikátor je bit 7 F registra. Ukazuje, či je číslo záporné alebo kladné. Príkazy majúce vplyv na SIGN indikátor sú rovnaké ako tie, ktoré platia pre ZERO indikátor. Príklad: od hodnoty 6 uloženej v registri A odčítame číslo 9 z registra B. Výsledok 253 sa uloží do A registra a SIGN indikátor sa nastaví na 1.

PARITY-OVERFLOW INDIKÁTOR (PARITY A PRETEČENIA)

Tento indikátor je druhým bitom F registra. PARITY-OVERFLOW indikátor testuje výsledok predchádzajúceho príkazu, či bolo párne alebo nepárne vyčíslenie odpovedajúceho registra (parita), alebo ak bude nutný pri príkazoch ako ADD, ADC, SBC a SUB, potom testuje či je správny výsledok a nastaví sa pri prekročení rozsahu (pri pretečení) na jednotku. Po príkazoch AND, OR a XOR bude testované či obsahuje odpovedajúci register práve párne alebo nepárne vyčíslenie. Ak je vyčíslenie párne, bude indikátor obsadený jednotkou. Okrem toho bude P/O indikátor obsadený, ak po INC bude hodnota 0 (inkrementácia hodnoty 255 spôsobí pretečenie na hodnotu 0 a podobne dekrementácia hodnoty 0 spôsobí podtečenie na hodnotu 255, pretože osembitový register môže nadobúdať len hodnoty z rozsahu 0-255. Podobne pri dekrementácii DEC 0 nastaví P/O indikátor na jednotku.

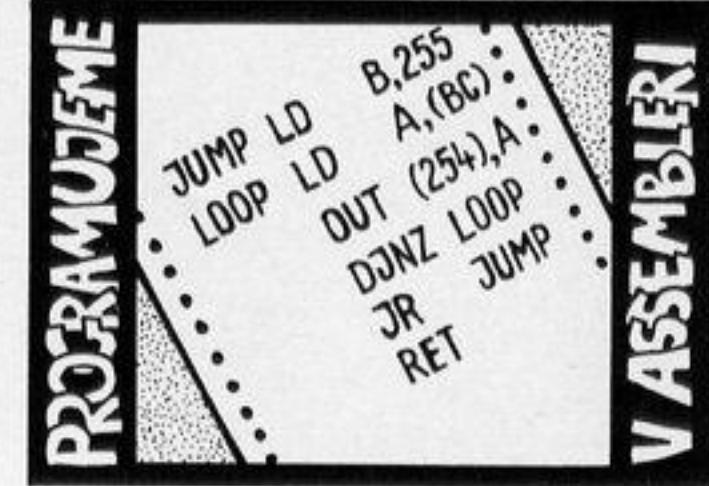
CARRY INDIKÁTOR

Tento indikátor je nulový bit registra F. Bude obsadený, ak bude výsledkom sčítania veľká hodnota alebo odčítania veľká negatívna hodnota. CARRY indikátor sa mení napr. príkazmi: ADC, ADD, AND, SBC, SUB a XOR. LD príkazom sa nemení. Pri inštrukciach pre rotáciu registrov môže CARRY indikátor vystupovať aj ako deviaty bit príslušného registra. (T.j. rotované bity sa posúvajú cez CARRY akoby to bol bit prináležiaci k danému registru.)

Existujú dva špeciálne príkazy CARRY indikátora:

SCF - nastav CARRY indikátor na 1

CCF - komplementuj CARRY indikátor (obráť jeho hodnotu z 1 na 0, alebo z 0 na 1)

PRÍKAZ NOP

Príkaz NOP (no operation) spôsobí, že mikroprocesor Z80 zastaví svoju činnosť a 1 mikrosekundu nevykonáva žiadnu činnosť. Jeho kód je 00.

PRÍKAZ RET

Príkaz RET (return) zapríčiní, že ak je vyvolaný podprogram pomocou príkazu CALL, program sa vráti za inštrukciu CALL, ktorou bol podprogram vyvolaný a pokračuje v programe. CALL a RET v strojovom kóde odpovedajú funkčnému spôsobu GO SUB a RETURN príkazov BASIC. Príkaz USR v BASICu je principiálne tiež CALL. Po volaní strojového kódu príkazom RANDOMIZE USR adr sa vykoná príslušný program a ak narazí na RET, tak sa zo zásobníka vyberie návratová adresa (v prípade návratu do BASICU návratová adresa BASICu) a program pokračuje ďalej vo vykonávaní BASIC príkazov. Ak voláme strojový kód príkazom PRINT USR adr, tak po návrate do BASICU sa vypíše číslo. Toto číslo je obsah BC registra, čiže týmto spôsobom si môžeme vymieňať informácie medzi strojákom a BASICOM o obsahu registrov. Túto informáciu môžeme vložiť tiež do inej premennej pomocou príkazu:

LET A = USR #####

Príklad:

```
ORG 30000  
NOP  
RET
```

110 DATA "00C9"

- stanley -

(pokračovanie v budúcom čísle)

HORRORSOFT

Elvíra, pani temnôt, je na prvý pohľad klasická Adventure hra. Obrazovke dominuje stredová časť, ktorá zobrazuje výsek interiéru, alebo exteriéru z pohľadu hráča. Okolo sú rozmiestnené jednotlivé ikony a nápisy na ovládanie. Celá hra sa ovláda kurzorom, ktorým možno pohybovať pomocou myši. Na paneli vľavo sú šípky označujúce svetové strany, smer hore a dole. Šípky, ktoré sú zvýraznené červenou farbou, označujú smery, ktoré sú priechodné. Pohybovať sa však možno nielen pomocou týchto šípiek, ale aj tak, že kurzorom ukážeme na smer, ktorým sa chceme pohnúť priamo v stredovej časti. Nad šípkami sú tri príkazy: ROOM, INV (INVENTORY) a WEAPONS.

ktoré slúžia na prezretie miestnosti v ktorej sa práve nachádzame, alebo vecí, či len zbraní, ktoré práve nesieme. Vpravo hore je zoznam príkazov, ktoré môžeme používať. Sú to zväčša príkazy bežne známe z hier typu Adventure: OPEN, CLOSE, LOCK, UNLOCK, LOOK, EXAMINE, MIX, CONSUME, USE, THROW. Pod nimi sú ďalšie tri špeciálne príkazy: PAUSE - na prerušenie hry, SAVE - na jej uloženie a RESTORE - na nahratie uloženej pozície. Pod stredovou časťou sú údaje o našom stave. Najdôležitejšie z nich sú: LIF (LIFE), čiže počet životov a STR (STRENGTH) teda sila. Obe z nich môžu nadobudnúť maximálnu hodnotu 99 a minimálnu 0. Úplne dole v strede je miesto na zobrazovanie predmetov.

Kedž sme sa takto zoznámili s ovládaním, môžeme sa sústrediť na samotnú hru.

Stojíme pred neznámym hradom. Dve lebky na priečelií nad hlavnou bránou neveštia nič dobrého. No nič to... Pozbierajme odvahu a vojdime dnu. Tak, a je to! Hned bol jasné, že je to pasca. Na hlavnej bráne zapadli pevné mreže a jediná cesta teraz už vedie len dovnútra, na hradné nádvorie. Aleba, pozrime sa.

Sme teda opäť na slobode, avšak zavretí uprostred strašidelného hradu. Elvíra nám vysvetlí, že zámku sa zmocnil zlý Emelda. Ak ho chceme zničiť a zachrániť ju (po letmom pohľade na jej dekolt by asi chcel každý), treba nájsť akúsi starú truhlicu na bližšie neurčenom mieste. Pomocou jej obsahu si s Emeldom vraj už ľahko poradíme. Aby sme nešli s prázdnymi rukami, dá nám na začiatok svoju dýku, dve

ELVIRA

Mistress of the Dark

Tu je akási vrátnica. Skúsime do nej vojsť. Kapitán stráže, ktorý tu sedí, nevyzerá veľmi prívetivo. Na mieste, kde by mal mať oči, mu svietia len dve bežmá. Napriek tomu však pravdepodobne vidí dobre. 'Kto si?' Pýta sa a hned si aj odpovedá: 'Si slizká jašterica, ktorá sa votrela do našeho hradu'. (Tak a predstavovanie by sme mali za sebou). 'Stráže, odvedte ho do najhlbšej hladomorne, kde bude robiť spoločnosť krysám'. Vyzerá to teda tak, že naše dobrodružstvo skončilo veľmi rýchlo. V tme väzenia nás chytajú tie najchmúrnejšie myšlienky. V tom však na našu tvár dopadne svetlo zo škáry dverí. Spozornieme,

flaštičky so zázračnou tekutinou a drevné srdce. Tiež nám prezradí, že vie čarovať a variť rôzne zázračné lektvary. Potrebujeme však na to kúzelnícku knihu. Ešte nám povie, že nás počká v kuchyni a potom nás už obozretne vypustí na dvor. Teraz je už teda všetko iba na nás.

Kniha sa dá nájsť ľahko. Z miesta na nádvorí, kde začíname, treba ísť doľava, rovno, doľava, rovno, doľava a ocitneme sa pred vchodom do hradu. Vojdeme dnu, po schodišti vyjdeme hore a otvoríme prvé dvere vľavo. Pohľad na regále plné kníh nás uistí, že sme na správnom mieste. Kúzelná kniha (SPELL BOOK) je na polici vľavo hore. Zoberieme ju, vyjdeme von z knižnice a vydáme sa ľhadom kuchyňu. Občas sa stane, že z niektorých dverí vyjde

Dvere sa otvoria a v nich stojí krásna žena. Áno, je to ona - tajomná Elvíra.

strážny, ozbrojený mečom. S ním si ľahko poradíme pomocou malej dýky. Najrýchlejšie ho zabijeme, keď ho budeme pichat do hrude. Horšie je to s mníchmi, ktorí sa rozháňajú obrovským palcátom. Proti nim nám malá dýka nepomôže. A čo takto skúsiť flaštičky so zázračným nápojom od Elvíry? Po ich vypití (CONSUME) sa zjavia dva staré zvitky papiera. Použijeme ich (USE) a mních mizne zasiahnutý zázračným bleskom. Ak nám v súboji ubudli životy, môžeme si zahryznuť do dreveného srdca (ak máme dobré zuby) a životy sa doplnia. Porozhliadneme sa ešte trochu po prvom poschodi a zanedlho nájdeme schody vedúce dole. Zídeme po nich a sme v kuchyni. Kuchyňa má celkom slušne zásobenú komoru, kde sa môžeme prípadne občerstviť. Avšak nezabúdajme, na čo sme tu. Dáme Elvíre kúzelnú knihu. Ak teraz kurzorom klikneme na Elvíru, rozsvieti sa nápis MIX v pravom menu. Klikneme na neho a zázračná kniha sa otvorí. Cítame v nej názvy rôznych zázračných zmesí, ktoré by sa nám asi veľmi hodili. Hmm. Áno je medzi nimi aj prepotrebné drevené srdce. Ak však klikneme na niektorý názov, ukáže sa len prázdna stránka. Je to jasné, nemáme potrebné prísady. Tu v kuchyni ich však pravdepodobne nenájdeme, preto sa rozlúčme s Elvírou a podfme sa poobzerať po nádvorí. Obídeme hlavnú budovu a zakrátko nájdeme vchod do záhrady. V ceste

sypanom chodníku. Vedľa nás je prekrásny živý plot. Pri ňom nájdeme červený kvet a akési bobule. Pretože sa môžu hodniť na prípravu zázračných nápojov, zoberieme ich. Prejdeme bránou v živom plote. Za ňou vľavo rastú hríby, ktoré tiež môžeme zobrať. Vyberieme sa sme-

hradníkovom krku nejaký pohyb. Fuj! Mŕtvolné červy už začali vykonávať svoju robotu. V tom si spomenieme, že sme sa vybrali zháňať prísady do zázračných nápojov a s odporm z nich zopár zoberieme (dobrú chut) a vyjdeme z domčeka von.

rom doprava. Za chvíľu prídem ku vchodu do bludiska (MAZE) ktoré je tvorené z živého plota. Prejdeme okolo neho a na konci chodníka nájdeme malý záhradníkov domček. Sláva! Konečne živá bytosť, s ktorou sa môžeme poradiť. Vojdeme teda plný očakávania do domčeka. Jediný pohľad na záhradníka ležiaceho na zemi v kaluži krví, nám však zoberie poslednú nádej, že by v hrade okrem nás a Elvíry ešte bola nejaká živá ľudská bytosť. Keď sa pozrieme bližšie na záhradníka, zbadáme, že má prehryzené hrdlo. Vlkodlak, blysne nám myšľou. A naše podozrenie sa ešte utvrdí, keď vedľa na zemi zbadáme malý strie-

Tak á to sme prešli iba nepatrnej časti zo zámku. Čaká nás ešte záhradný labyrint, podzemie, druhé poschodie hradu, tajná chodba na dne studne a hradné veže. A všade na nás číhajú kostry, mŕtvi mnísi, zelené obludy a iný prívetiví obyvatelia hradu.

Celkovo možno konštatovať, že hra je veľmi vydarená. Má krásnu grafiku, ktorá je na vhodných miestach doplnená digitalizovanými fotografiami. Prekrásna hudba sa v každej časti hradu mení a výborne podfarbuje strašidelný dej. Jediné, čo sa dá hre vytknúť, sú herné sekvencie, ktoré z nej robia nie celkom čistú Adventure.

-luis-

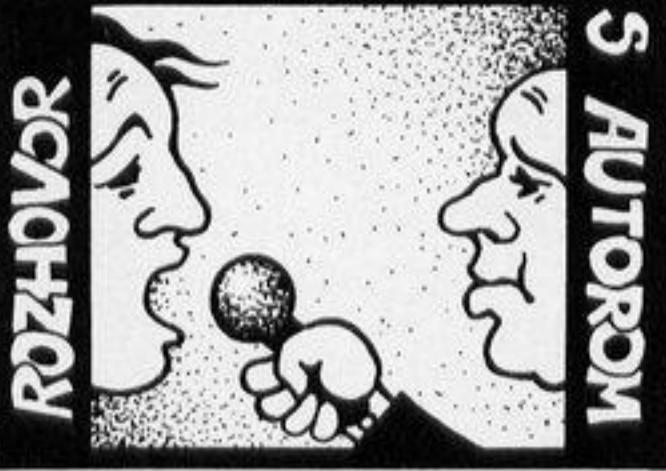

nám však stojí jeden muž z hradnej stráže. Zlikvidujeme ho a vojdeme dovnútra. Ocitneme sa na pieskom

borný krížik. Zoberieme ho a už chceme toto pochmúrne miesto opustiť, keď v tom zbadáme na zá-

**AMIGA
ATARI ST**

GRAFIKA	HRATEĽNOSŤ
95 %	70 %
90 %	CELKOVÝ DOJEM
	80 %
96 %	NÁPAD
ZVUK	

JÁN DEÁK

23 - ročného programátora Jána DEÁKA poznajú majitelia ZX Spectra najmä ako autora vynikajúceho hudobného programu ZX-7, ktorý rozširuje firma ULTRASOFT.

1. V kolkých rokoch si si kúpil svoj prvý počítač a prečo?

Môj prvý počítač som si kúpil, keď som mal 17 rokov. Už skôr som mal o počítači veľký záujem, ale na trhu neboli nijaké cenovo prístupné (ATARI som nechcel). Až v roku 1985 sa mi podarilo v zahraničí kúpiť Sinclair ZX Spectrum 48+. Tento počítač som si okamžite veľmi obľúbil a začal som pri ňom sedávať dlhé hodiny, často až do noci. Jednak som rád hrával hry, ale venoval som sa pravidelne aj programovaniu v BASICu. Po čase som sa začal zaujímať o strojový kód, pretože niektorí kamaráti znali tohto jazyka vyrábali fantastické veci. Dlho som robil iba jednoduché programy, ale neskôr ma začala lákať predstava vyrobiť program, ktorý by bol na takej úrovni, aby sa vydral profesionálnym produkтом.

2. Si známy najmä ako autor hudobných programov. Pokúsil by si sa vymenovať aj niektoré iné, ako je ZX-7?

Spočiatku každý tvrdil, že Spectrum dokáže len pípať. Faktom je, že Spectrum má skutočne veľmi jednoduchý zvukový výstup. Napriek tomu sa v zahraničí vytvorilo veľmi veľa zvukových generátorov, ktoré využívali len autori hier a k bežnému užívateľovi sa dostal len WHAM!-THE MUSIC BOX. Wham je dvojkanálový hudobný program, cez ktorý som dostal k hudbe na Spectre. Začal som experimentovať s krátkymi zvukovými strojovými rutinami. Nebolo to jednoduché,

pretože som nemal absolútne žiadny zdroj informácií. Za rok som vytvoril asi 20 zvukových generátorov, pracujúcich na rôznych princípoch. Niektoré sa dali klasifikovať ako úspešné a dobré, iné zasa ako výrazne nepodarené. Potom ma napadol nový princíp zvukového generátora, ktorý by mohol dokázať vygenerovať viac tónov súčasne. Pustil som sa do experimentovania a za krátky čas som mal vyrobenu osiemkanálový generátor. Vtedy mi už bolo jasné, že sa s pomocou tohto generátora bude dať realizovať hudobný program na dobrej úrovni. Po troch mesiacoch tvrdej práce som vytvoril program, ktorý som nazval ZX-7. Tento názov ma napadol v súvislosti s vtedy populárny syntezátorom YAMAHA DX-7. Ďalšie programy som vyrábal na jednoduchších princípoch. Výnimku tvorí snáď len päťkanálový generátor ZX-10.

3. Ked' sa venuješ hudobným programom, určite ovládaš hudobnú teóriu a hru na nejaký hudobný nástroj, nemám pravdu?

Nie je to pravda. Vedel som zahrať na klavíri zopár jednoduchých melodií. K notám som sa dostať len preto, lebo som potreboval dobré demonštračné skladby do programov, hlavne do ZX-7. Moderné skladby, ktorým nie sú k dispozícii noty, programujem spomäť podľa počúťia.

4. Pokúsil si sa niekedy programovať aj hry?

Áno, pokúsil. Výrobe hier som sa ale často nevypočítal, preto odo mňa žiadna

nie je známa. Momentálne však na jednej hre pracujem.

5. Aký počítač vlastníš v súčasnosti a na čom momentálne pracuješ?

V súčasnosti vlastním PC-XT a ZX Spectrum 48+, aj keď už nie pôvodný. Keď som si kúpil PC, staré Spectrum som predal. Vzápäť som si však kúpil nové a napriek tomu, že sa venujem profesionálnym počítačom, často si zapínam aj Spectrum. Na PC pracujem s databázovými systémami.

6. V minulom rozhovore s Františkom Fukom som sa pýtal, či je pravda, že má doma ovce. Pre Teba mám podobnú otázku. Je pravda, že máš na balkóne hady?

Je to pravda. Chov hadov je záľubou bratovej priateľky. Keď niekedy odcestuje, musí sa o hady starať brat a preto ich máme u nás. Okrem toho máme doma mačku.

7. Ešte by sme sa mali vrátiť k Tvojmu najznámejšiemu programu, ktorým je ZX-7. Mohol by si porovnať tento svoj program z niektorými inými programami podobného zamerania?

Spectrum mám už 6 rokov a doposiaľ som sa nestretol so žiadnym profesionálnym či amatérskym hudobným programom, ktorý by dokázal zahrať 8 tónov naraz. Z doteraz existujúcich hudobných programov od iných autorov sa ZX-7 najviac priblížil päťkanálový zvukový generátor od Tima Follina. Veľký počet kanálov nie je jediná vec, ktorá je na ZX-7 originálna. Napríklad funkcia SLOWPLAY umožňuje pomalé prehrávanie

skladby, pričom ukazuje stlačené klávesy. Vďaka tejto funkcií je možné využiť ZX-7 nielen na tvorbu a prehrávanie vlastných skladieb, ale aj ako pomôcku pri výuke hry na klávesový hudobný nástroj.

8. ZX-7 je sice výborný program, ale predsa len má jeden vážny nedostatok a tým je veľká dĺžka každej naprogramovanej hudby. Nedal by sa tento program vylepšiť tak, aby bola dĺžka hudby zrovnatelná s inými skladbami?

Tento nedostatok v ZX-7 aj mne veľmi vadí. Samotný systém programu ZX-7 je ale koncipovaný tak, že neumožňuje nijaké skrátenie dĺžky skladby. Ak má byť táto dĺžka kratšia, je treba vytvoriť úplne nový systém na inom princípe. Veľmi dlho som nad tým rozmyšľal a nedávno ma napadlo, ako by sa takýto systém dal realizovať. Nazval som ho ZX-12. Skladba, ktorá zaberá v ZX-7 20 kB, v ZX-12 bude zaberáť iba 2 kB. Tým pádom nebude problém zabezpečiť, aby sa dali v ZX-12 vytvárať samostatné hudby použiteľné vo vlastných programoch. Zvuk z generátora ZX-12 by mal byť o stupeň čistejší, než zvuk zo ZX-7, s tým som si istý. S čím si nie som celkom istý, to je počet kanálov. Tieto veci bude treba ešte experimentálne overiť, ale domnievam sa, že tých osiem kanálov by ZX-12 mal zvládnuť.

9. Ak som tomu rozumel práce na ZX-12 si ešte nezačal. Kedy myslíš, že by ZX-12 mohol byť hotový?

Áno, z časových dôvodov som sa ešte k práci na ZX-12 nedostal. Mám veľa práce na PC, ale dúfam, že v máji 1992 bude ZX-12 dokončený. Závisí to od mnohých vecí, napríklad aj toho, či budem musieť ísť na vojnu.

Zhováral sa: -yves-

DARKMAN

OCEAN

Nedávno sme na stránkach BITu uverejnili informáciu, že firma OCEAN kúpila licenciu na film DARKMAN. Ako to už býva u OCEANu zvykom, od slov nemáva jú ďaleko k činom.

Najprv si pripomeňme, o čo išlo vo filmovej predlohe. Istý americký vedec pracoval so svojím asistentom na vývoji umelej kože. Vo svojej práci pokročil veľmi ďaleko. Mal zhrozený počítačom riadený automat, ktorý po zadaní dát dokázal vytvoriť kožu pre časť ruky, časť tváre a podobne. Na celom projekte bolo treba vyriešiť ešte jednu vec. Keď sa umelá koža vytvorila, mala výborné vlastnosti, ale iba 100 minút. Vedec dlho nemohol prísť na to, čím to je spôsobené, až sa raz pri jednom pokuse stalo, že celému mestu vyplí prúd. Asistent stopoval čas, koško práve zhrozená umelá koža vydrží,

svetlo. Ak bola v tme, jej vlastnosti sa nemenili.

Vedec bol celkom šťastný človek, mal krásnu priateľku, ktorú si chcel onedlho vziať. Jeho priateľka robila sekretárku šéfovi veľkej stavebnej firmy a čírou náhodou získala dokumenty, ktoré usvedčovali určitých ľudí z veľkých podvodov. Dopustila sa pritom viacerých chýb. Prvá chyba bola tá, že sa o existencii dokumentov zmienila svojmu šéfovi, netušiac, že on je šéfom mafie, ktorej sa dokumenty týkajú. Druhá chyba bola tá, že ich dala ukryť priateľovi do laboratória. Mafiáni prepadli laboratórium a keďže vedec spomínané listiny nevydal dobrovoľne, namočili mu hlavu do kyseliny a vyhodili to tam celé do vzduchu. Vedec akoby zázrakom prežil, ale následky boli preňho katastrofálne. Necítil nijakú bolest a tvár mal tak zohavenú, že sa pred nikým nemohol ukázať. Keby boli výskumy

výhode, pretože 100 minút mohol nosiť masky rôznych ľudí, takže ho nikto nemohol odhaliť. Po vykonaní spravodlivosti už preňho život nemal žiadny zmysel, pretože tým, že nič necítil, neboli už pôvodná osobnosť, len otriasne vyzerajúca obluda.

Počítačová verzia bude mať 6 levelov.

LEVEL 1: má horizontálny scrolling a DARKMAN sa v nej má biť pásłami. Tento level by sme mohli charakterizovať ako niečo medzi NARC a GOLDEN AXE. Narc spomínam preto, že tam sa súboje odohrávajú tiež na ceste a Golden Axe preto, že tam sa tiež musí vyriešiť momentálna bojová situácia a až potom môžeme ísť o obrazovku ďalej.

MEDZILEVEL: je celkom osobitný a máme v ňom za úlohu naťať obrázky tých ľudí, ktorých tvár si potrebuje Darkman vyrobiť z umelej kože.

LEVEL 2: odohráva sa v Darkmanovom laboratóriu.

LEVEL 3: z helikoptéry budú zhadzovať rôzne bomby, ktorým sa treba vyhýbať.

LEVEL 4: sme opäť v teritóriu, kde sa odohrával level 2. Zaujímavé je to, keď zabité nepriatelia zostanú ležať na zemi a tečie z nich veľa krvi (aspoň sa nejako prejaví, že film Darkman je horror).

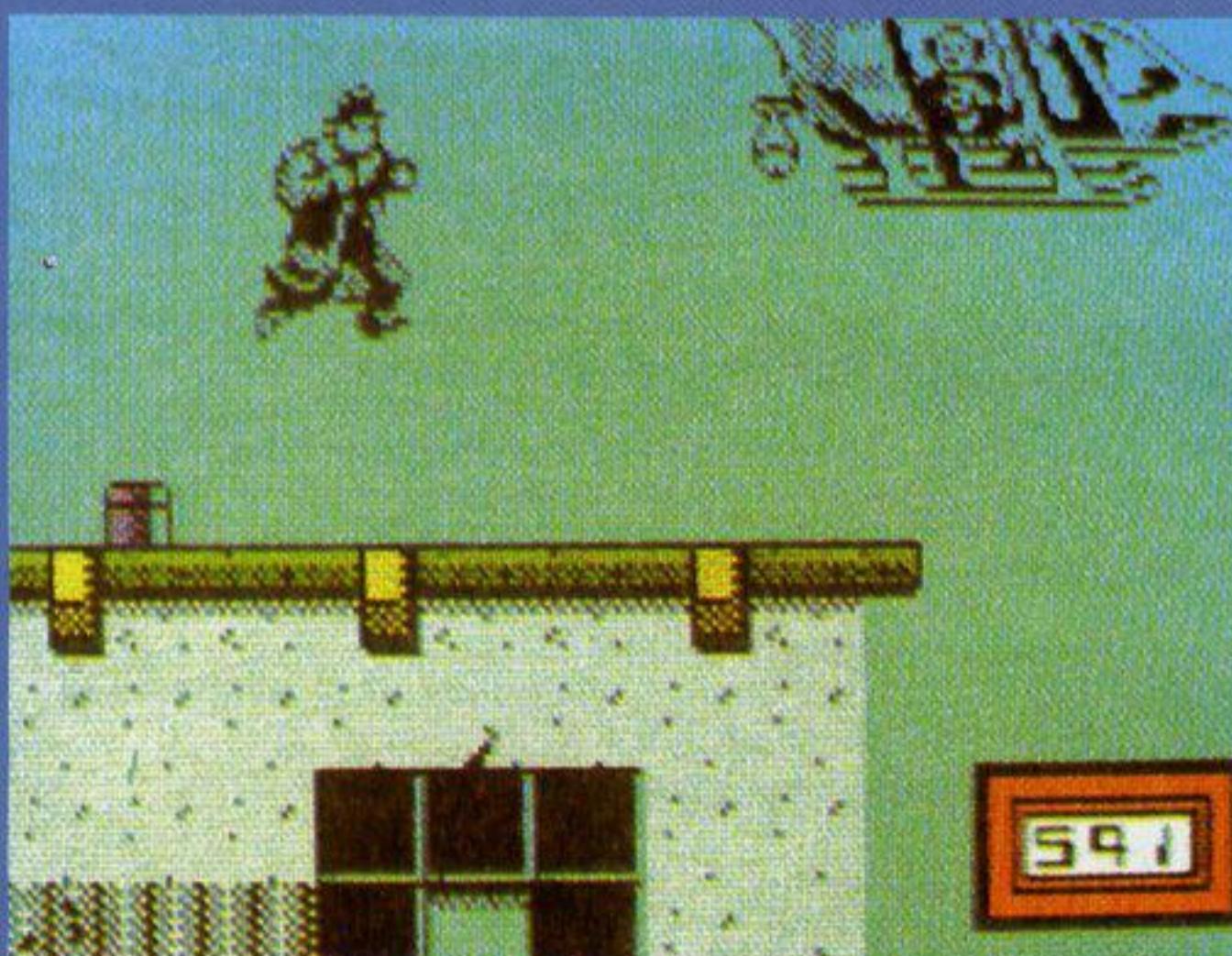
LEVEL 5: visíme na lani helikoptéry, ktorú riadia gangstri.

MEDZILEVEL: je úplne rovnaký ako medzilevel, ktorý nasleduje za levelom 1.

LEVEL 6: záverečný boj na nedokončenej konštrukcii mrakodrapu.

Medzi 16-bitovou verziju a 8-bitovou verziu Darkmana je ten rozdiel, že 16-bitová verzia bude mať level s helikoptérou trojrozmerný, čo by sa v 8-bitovej verzii dalo len ľažko realizovať.

Záverom snáď len toľko: Som, aj nie som. Som všade a nikde. Volajte ma DARKMAN...

a po 100 minútach zhíkol od prekvapenia, pretože koža sa nerozpadla. Obom bolo hned jasné, kde je príčina ich doterajších neúspechov. Umelá koža bola citlivá na

umelej kože ukončené, má po problémoch, ale takto sa môže všade ukazovať maximálne 100 minút.

Ďalší život zameral na to, aby sa mafii pomstil, čo sa mu do bodky podarilo. Svojím spôsobom bol vo

Objednávam si
OSOBNÝ POČÍTAČ DIDAKTIK M
od výrobcu za 2990 Kčs

Priezvisko: _____

Meno: _____

Ulica: _____

Miesto bydliska: _____

PSČ: _____

Dátum: _____

Podpis: _____

Objednávam si
DISKETOVÚ JEDNOTKU DIDAKTIK 40
od výrobcu za 3999 Kčs

Priezvisko: _____

Meno: _____

Ulica: _____

Miesto bydliska: _____

PSČ: _____

Dátum: _____

Podpis: _____

*Strojom alebo paličkovým písmom vyplnené objednávkové lístky vložte do obálky a zašlite na adresu:
Didaktik v.d., Pod Kalváriou 22, 909 01 Skalica.*

ÁNO!

chcem ušetriť čas a peniaze,
a preto som sa rozhodol pre:

- polročné predplatné (6 čísel) magazínu BIT za zvýhodnenú cenu
150 Kčs čím som ušetril **14%** z plnej predajnej ceny
- ročné predplatné (12 čísel) magazínu BIT za zvýhodnenú cenu
288 Kčs čím som ušetril **17%** z plnej predajnej ceny

Príslušnú sumu za predplatné som Vám zaslal poštovou poukážkou typu C.

.....
Priezvisko a meno

.....
Ulica

.....
PSČ

.....
Miesto bydliska

.....
Dátum

.....
Vlastnoručný podpis

Tento ústrižok, prosím, vyplňte písacím strojom alebo paličkovým písmom, priložte objednávku a zašlite na adresu:
ULTRASOFT, poštový priečinok, pošta 29, 826 07 BRATISLAVA.

PONUKA NOVÝCH KNÍH Z KNIŽNICE ULTRASOFT

1. PRÍRUČKA STROJOVÉHO KÓDU PRE ZX SPECTRUM

Kniha, ktorá by nemala chýbať v knižnici nikoho, kto programuje, alebo sa chce naučiť programovať v strojovom kóde počítača ZX Spectrum či Didaktik. Príručka Vás zoznámi s mikroprocesorom Z80, vysvetlí Vám čo je to Assembler, uvedie Vás do binárnej a hexadecimálnej číselnej sústavy a podrobne Vám objasní funkciu a využitie jednotlivých príkazov strojového kódu. Súčasťou príručky je aj množstvo nepostrádateľných tabuliek s ktorých jedna obsahuje zoznam 422 skrytých inštrukcií mikroprocesora Z80.

2. ZX SPECTRUM - BÁDATEĽ

Kniha určená predovšetkým pre nových majiteľov počítača ZX Spectrum, či Didaktik. Publikácia Vás naučí základom programovania v jazyku BASIC a zoznámi Vás s Vašim počítačom. Všetky problémy, ktoré sú v knihe rozoberané, sú ihneď demonštrované na prakticky využiteľných príkladoch vytvorených v BASICu. Doporučujeme teda ZX Spectrum - bádateľa nebrať ako klasickú knihu, ktorá sa číta od a po z, ale skôr ako pracovnú príručku. Pri jej používaní by teda nikdy nemal chýbať zapnutý počítač, na ktorom je možné uvedené príklady ihneď skúsať v praxi.

3. ZX SPECTRUM BEZ HRANÍC (VIAC AKO 100 PROGRAMOV A PODPROGRAMOV)

Táto kniha je vlastne akýmsi voľným pokračovaním predošej publikácie. Je zameraná na tých používateľov počítača ZX Spectrum alebo Didaktik, ktorí už zvládli základy programovania v jazyku BASIC a chceli by sa naučiť viac. Publikácia je opäť ladená skôr v duchu praktickej pracovnej príručky, čo napovedá aj jej podtitulok. Obsahuje veľké množstvo programov a podprogramov v BASICu, ktoré môžete ihneď aplikovať vo vlastných programoch. Zámerom knihy je predovšetkým ukázať široké možnosti Vašeho počítača od jeho použitia na hry a krátenie voľného času, cez jeho využitie ako praktického pomocníka pri práci, až po špeciálne aplikácie profesionálneho charakteru.

4. PODROBNÝ POHEĽAD DO VAŠEHO POČÍTAČA ZX SPECTRUM

Takmer každý majiteľ domáceho počítača, ktorý ho využíva prevažne na hry má tajný sen tiež raz vytvoriť svoju vlastnú hru. Tvorba hier je však náročná a predpokladá okrem dobrých grafických a hudobných predpokladov najmä dôkladnú znalosť programovania. Ale to je ešte stále málo. Programátor, ktorý sa na túto neľahkú úlohu podujal, musí do najmenších podrobností poznať svoj počítač, aby vedel z jeho výhod i nevýhod využiť maximum. Zároveň mu nestačí základná znalosť programovania, ale mal by poznať rôzne programátorské finty, o ktorých sa v návode k počítaču nedocítia nič a ktoré podstatne ulahčia riešenie niektorých problémov. Práve pre týchto majiteľov počítača je určená publikácia, ktorá poskytuje naozaj podrobny pohľad do Vašeho počítača.

5. 40 NAJLEPSÍCH RUTÍN STROJOVÉHO KÓDU PRE ZX SPECTRUM

Programovací jazyk BASIC je veľmi dobrý prostriedok na dorozumievanie sa s počítačom. Jeho najväčšia výhoda spočíva v jeho jednoduchosti, čo ho činí prístupným aj úplným začiatočníkom. Cez tento jazyk musí prejsť prakticky každý, kto sa chce naučiť programovať. Niektorým majiteľom počítača, ktorí nie sú veľmi nároční zároveň vystačí do konca života. Sú však aj takí, ktorí vyzozorujú aj nevýhody BASICu, medzi ktoré patrí bezpochyby najmä jeho pomalosť. Pri bežnom použíti táto nevýhoda zaniká, no o to jasnejšie sa ukazuje pri rôznych špeciálnych matematických aplikáciach, či pri práci s pohyblivou grafikou. Preto každý programátor, ktorý to s programovaním myslí vážne, skôr, či neskôr siahne po rýchlejšom programovacom prostriedku. Najrýchlejším z nich je materský jazyk počítača - strojový kód. Jeho zvládnutie je ale zároveň aj najťažšie. Preto začínajúci, ale i skúsení programátori radi siahajú po už hotových rutinách strojového kódu. Pre nich je určená naša publikácia, ktorá obsahuje 40 najpoužívanejších podprogramov strojového kódu. Všetky tieto podprogramy sú písané tak, aby ich bolo možné ihneď použiť vo vlastných programoch. Môžu teda zjednodušiť Vašu prácu pri písaní programu v Assembleri ale aj podstatne vylepšiť Váš program v BASICu.

6. POČÍTAČOVÉ HRY (HISTORIE A SOUČASNOST)

Pravdepodobne najväčšie využitie a najväčší úspech majú domáce počítače v oblasti herného software. A asi najväčší počet hier v histórii bol napísaný práve pre počítače ZX Spectrum a kompatibilné. História hier na tento druh počítačov siaha až do roku 1982, keď sa začala ich sériová výroba. Od tej doby zaznamenala sféra tvorby herných programov niekolko prevratných objavov a revolúcii a spravila veľký krok vpred. Táto kniha sa Vám snaží prehľadne predstaviť celý tento vývoj spolu s jeho najdôležitejšími milníkmi. Vašim sprievodcom v tomto zaujímavom svete ilúzii nebude nikdo iný než známy pražský programátor a tvorca hier František Fuka.

Publikácie si môžete objednať na dobierku na adrese: **ULTRASOFT, poštový priečinok, pošta 29, 826 07 BRATISLAVA**

OBJEDNÁVAM SI TIETO PROGRAMY Z PRODUKCIE FIRMY ULTRASOFT:

MANTRIK ANGLICKY .. ks po 99 Kčs
Výuka anglického jazyka prevratnou metódou.
Vyše 1200 najpoužívanejších slov a výrazov.

MANTRIK NEMECKY .. ks po 99 Kčs
Výuka nemeckého jazyka prevratnou metódou.
Vyše 1200 najpoužívanejších slov a výrazov.

MANTRIK EDITOR-PROFESOR .. ks po 120 Kčs
Tvorba vlastných výukových súborov Mantrik.
V cene je zarátaný podrobný tlačený manuál.

ZX-7 .. ks po 99 Kčs
Tvorba až 8-kanálovej polyfonickej hudby.
Pomôže pri výuke hry na klávesové nástroje.

DATALOG 2 TURBO .. ks po 169 Kčs
Jedna z najlepších databánek na ZX Spectrum.
V cene je zarátaný podrobný tlačený manuál.

MRS .. ks po 189 Kčs
Najznámejší assemblér a disassembler u nás.
V cene je zarátaný podrobný tlačený manuál.

F.I.R.E. .. ks po 89 Kčs
Vesmírna SCI-FI akčná hra z dielne známeho
pražského programátora Františka Fuku.

BUKAPAO .. ks po 89 Kčs
Komunikačná hra doplnená farebnou grafikou.
Stávate sa členom odnože mafie-COSA NOSTRY.

CHROBÁK TRUHLÍK .. ks po 89 Kčs
Komunikačná hra doplnená farebnou grafikou.
Chrobák Truhlík uniká z muzeálnej zbierky.

TETRIS 2 .. ks po 89 Kčs
Podstatne vylepšená verzia svetoznámej hry.
Obsahuje možnosť súčasnej hry dvoch hráčov.

LOGIC .. ks po 89 Kčs
Známa spoločenská hra LOGIC (MASTER MIND).
Hra dvoch hráčov alebo hráč proti počítaču.

RYCHLÉ ŠÍPY 1 .. ks po 89 Kčs
Prvá časť príbehu nazvaná ZÁHADA HLAVOLAMU.
Pátranie po stratenom tajuplnom hlavolame.

RYCHLÉ ŠÍPY 2 .. ks po 89 Kčs
Druhá časť hry nazvaná STÍNADLA SE BOUŘÍ.
Získanie záhadného hlavolamu Ježek v kleci.

STAR DRAGON .. ks po 89 Kčs
Klasická plnografická hra s námetom SCI-FI.
Kozmická loď bojuje s civilizáciou robotov.

ATOMIX .. ks po 89 Kčs
Akčná kombináčná hra na logické myšenie.
Skladanie molekúl rôznych prvkov z atómov.

DOUBLE DASH .. ks po 89 Kčs
Hra čerpá z námetu známej hry BOULDER DASH.
Obsahuje možnosť súčasnej hry dvoch hráčov.

JET-STORY .. ks po 89 Kčs
Klasická plnografická hra s námetom SCI-FI.
Kozmický koráb na ťažkej a dôležitej misii.

HEXAGONIA .. ks po 89 Kčs
Akčná kombináčná hra na logické myšenie.
Voľné pokračovanie preslávenej hry ATOMIX.

CESTA BOJOVNÍKA .. ks po 89 Kčs
Akčná bojová hra, prvá tohto druhu u nás.
Boj s nebezpečnými príšerami štýlom KARATE.

SKLADAČKA .. ks po 89 Kčs
Komunikačná hra s netradičným ovládaním na
námet rovnomennej detektívky ED MC BAINA.

Programy z ponuky sú dodávané výhradne na originálnych kazetách a k cene sa účtuje poštovné.

OBJEDNÁVAM SI TIETO PUBLIKÁCIE Z KNIŽNICE FIRMY ULTRASOFT:

.. ks PRÍRUČKA STROJOVÉHO KÓDU PRE ZX SPECTRUM	po 80 Kčs
.. ks ZX SPECTRUM - BÁDATEĽ	po 55 Kčs
.. ks ZX SPECTRUM BEZ HRANÍC	po 65 Kčs
.. ks PODROBNÝ POHĽAD DO VAŠEHO POČÍTAČA ZX SPECTRUM	po 85 Kčs
.. ks 40 NAJLEPŠÍCH RUTÍN STROJOVÉHO KÓDU PRE ZX SPECTRUM	po 90 Kčs
.. ks POČÍTAČOVÉ HRY (HISTORIE A SOUČASNOST)	po 90 Kčs

Publikácie sú dodávané na dobierku a k cene sa účtuje poštovné.

Priezvisko a meno

Ulica

PSČ

Miesto bydliska

Dátum

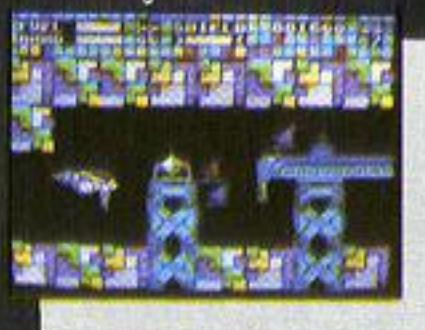
Vlastnoručný podpis

Tento ústrižok, prosím, vyplňte písacím strojom alebo paličkovým písmom, pripojte objednávku a zašlite na adresu:
ULTRASOFT, poštový priečinok, pošta 29, 826 07 BRATISLAVA.

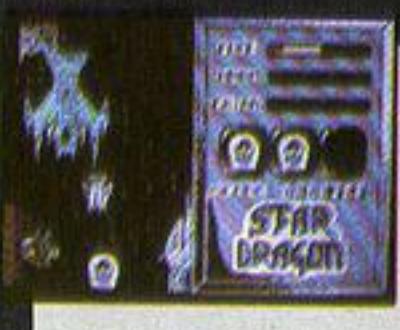
HRÁM SA HRY OD FIRMY

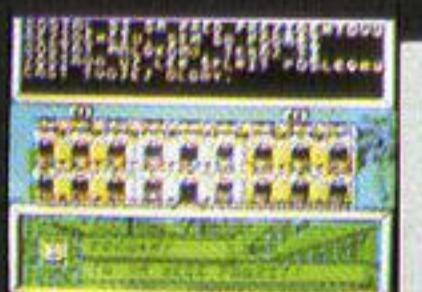
CHROBÁK TRUHLÍK

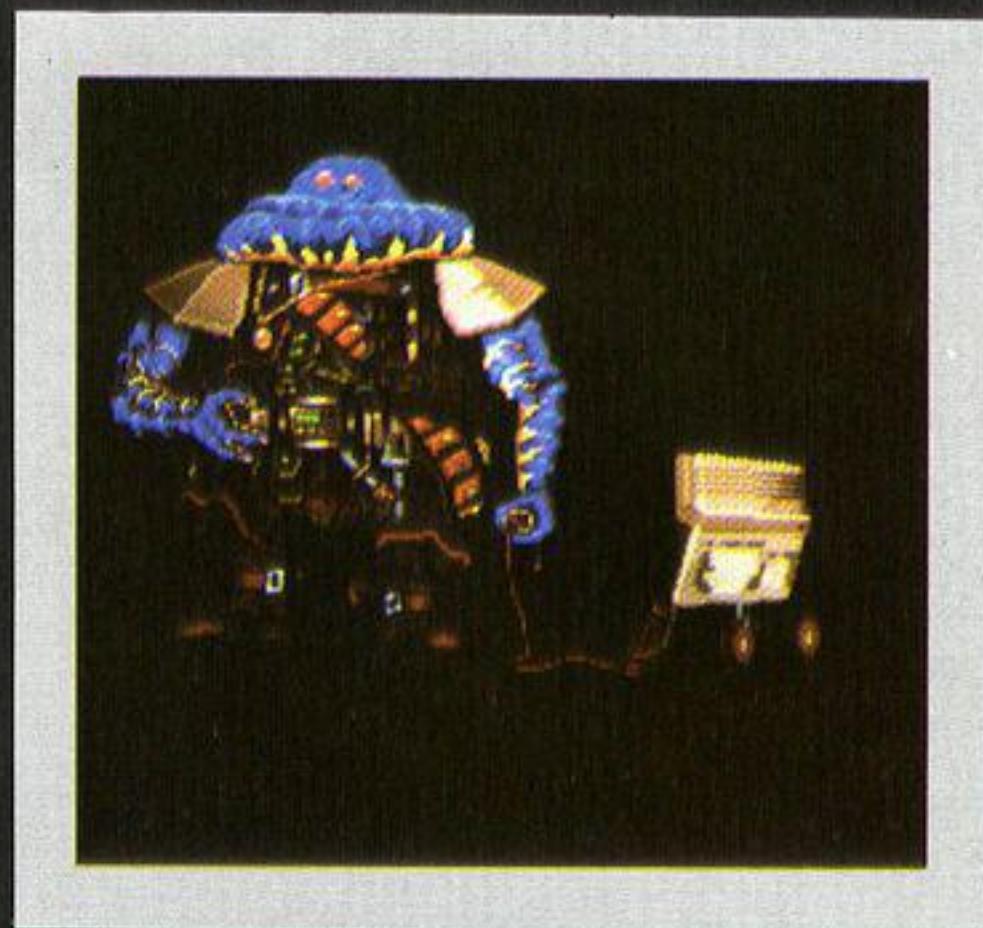
JET-STORY

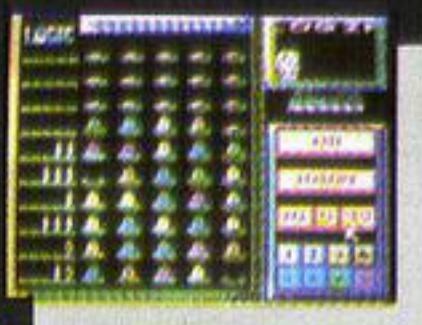
STAR DRAGON

BUKAPAO

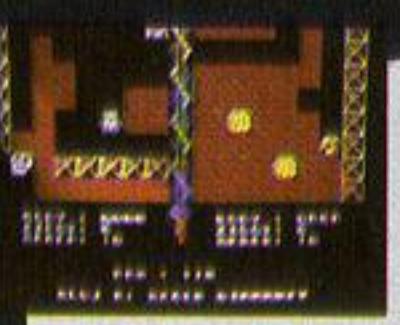
F.I.R.E.

LOGIC

TETRIS 2

DOUBLE DASH

SINCLAIR - DIDAKTIK

ULTRASOFT, spol. s r. o., poštový priečinok, pošta 29, 826 07 BRATISLAVA

DIDAKTIK M

DIDAKT BRÁNA DO SVETA PROFESIONÁLNYCH POČÍTAČOV KTIK M

DIDAKTIK M